اولین روزنامه سهامداری ایران

صمت
صنعت معدن تجارت

شنبه
• ۱۴ مهر ۱۳۹۷
• ۲۶ محرم ۱۴۴۰
• ۶ اکتبر ۲۰۱۸

• سال سی‌ام دوره جدید شماره ۱۱۵۳ • پیاپی ۲۴۷۱ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۱۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

تحریم ها را شکست خواهیم داد

رهبر معظم انقلاب در اجتماع عظیم بسیجیان در ورزشگاه آزادی تاکید کردند: ملت ایران با شکست دادن تحریم، سیلی دیگری به امریکا خواهد زد. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با تاکید بر اینکه جوانان، راه‌حل مشکلات کشور هستند، به ارائه تحلیلی از شرایط حساس کنونی پرداختند و افزودند: مجموعه عظیم جوانان میهن و ملت بزرگ ایران می‌دانند که باید با ناکام گذاشتن آخرین حربه باقیمانده دشمن یعنی تحریم، سیلی دیگری به امریکا بزنند که انشاالله خواهند زد.
۲

یک گام مثبت دیگر در راستای اقتصادی شفاف و آزاد

خوراک ارزان پتروشیمی‌ها قطع شد

پس از ابلاغ بخشنامه بانک مرکزی مبنی بر اینکه صادرکنندگان باید ارز حاصل از صادرات را به چرخه اقتصادی بازگردانند؛ انتقادهای بسیاری به این موضوع که به‌نوعی «پیمان‌سپاری ارزی» نیز به‌شمار می‌رود، شد؛ چراکه صادرکنندگان به‌ویژه صادرکنندگان پتروشیمی معتقدند سازکار این امر فراهم نشده و با شرایط کنونی روابط بانکی این هدف تحقق یافتنی نیست. علاوه بر این عمده مقصدهای صادراتی ما عراق و افغانستان است که در این مقصدها تاجران با ریال کار می‌کنند؛ در نتیجه با این تصمیم دولت، احتمال از دست دادن چنین بازارهایی وجود دارد. در همین حال زمانی که زمزمه قطع ارز ارزان برای خوراک پتروشیمی‌ها مطرح شد، پتروشیمی‌ها مقاومتی در برابر آن نشان ندادند چراکه می‌خواهند اجازه آزادسازی و رقابت داده شود و بحث قیمت‌گذاری در داخل را نداشته باشند. این در حالی است که در داخل نیز قیمت پتروشیمی‌ها به تعادل رسید چراکه سقف معاملات در بورس افزایش داده شده است. این تصمیم جدید دولت شفافیت را به‌همراه دارد و رانت‌ها را از بین می‌برد.
۸

استفاده از قراضه دیگر صرفه اقتصادی ندارد
۶

عکس: مهدی کاوه‌ای

سرمقاله

مدیریت سخت زمستانی که در پیش است ۲

چهره

تامین وثیقه‌های صنعتگران زلزله‌زده ۲

گفت و گو

مگاپروژه‌ها راه ساماندهی نقدینگی ۳

یادداشت‌های امروز

فساد نتیجه اقتصاد غیرمولد ۳

فردایی که خیلی زود می‌رسد ۸

یک پیروزی مهم حقوقی بین‌المللی برای ایران ۱۶

گزارش روز
تولید انحصاری خودرو قیمت‌گذاری دستوری را به دنبال دارد ۴
تابستانِ سرد ناشران با مشکل کاغذ ۱۵

جناب آقای حسین رضایی
مدیرعامل محترم شرکت آذین بسپار
انتخاب بجا و شایسته حضرتعالی به‌عنوان «عضو هیات‌مدیره خانه صنعت، معدن و تجارت جوانان ایران» را که بیانگر تعهد، کارآمدی، لیاقت و شایستگی‌های برجسته آن جناب در صحنه‌های خدمت صادقانه به صنعت کشور است تبریک عرض نموده و موفقیت شما را از درگاه خداوند منان مسالت داریم.
هیات‌مدیره و کارکنان شرکت آذین بسپار

جناب آقای حسین رضایی
مدیرعامل محترم شرکت آذین بسپار
انتخاب شایسته حضرتعالی به‌عنوان «عضو هیات‌مدیره خانه صنعت، معدن و تجارت جوانان ایران» را به شما تبریک عرض نموده، برای‌تان موفقیت روزافزون و توفیق خدمتگزاری مستمر را از درگاه ایزد منان مسالت داریم.
شرکت پارمیدا

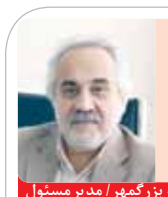
انا لله و انا الیه راجعون
جناب آقای دکتر رضا راعی
قائم‌مقام محترم سازمان تامین اجتماعی
با نهایت تأسف و تألم، درگذشت پدر گرامی‌تان را صمیمانه تسلیت عرض نموده، از درگاه خداوند متعال برای آن مرحوم رحمت واسعه الهی و برای شما و خانواده محترم صبر و شکیبایی مسالت داریم.
سیدتقی نوربخش، تقی الهی، امیرعباس تقی‌پور، رضا امینی، محمد گورابی، مجتبی ملااحمدی، علی راعی، مجتبی راعی، مهدی راعی، حمید ایروانی، زین‌العابدین علی عسگری، رضا طباطبایی، حمیدرضا معصومی، بهروز راعی، بهمن راعی

آخرین اخبار و تازه‌ترین تحلیل‌ها را در پایگاه خبری «گسترش نیوز» دنبال کنید
www.gostaresh.news

سر مقاله

مدیریت سخت زمستانی که در پیش است!

ناصر بزرگمهر / مدیر مسئول
management@smtnews.ir
به نام او که هر چه بخواهد همان می‌شود

سرخ‌پوستان از رئیس جدید پرسیدند: آیا زمستان سختی در پیش است؟

رئیس جوان قبیله که نمی‌دانست چه پاسخی بدهد گفت: برای احتیاط بروید هیزم تهیه کنید. سپس به سازمان هواشناسی زنگ زد: آقا امسال زمستان سختی در پیش است؟ و پاسخ شنید: این‌طور به نظر می‌آید.

پس رئیس دستور داد که بیشتر هیزم جمع کنند و بعد یک‌بار دیگر به سازمان هواشناسی زنگ زد: شما نظر قبلی‌تان را تأیید می‌کنید؟ و پاسخ شنید: صددرصد!

رئیس دستور داد که همه سرخپوستان، تمام توان‌شان را برای جمع‌آوری هیزم بیشتر به‌کار ببرند. سپس دوباره به سازمان هواشناسی زنگ زد: آقا شما مطمئنید که امسال زمستان سردی در پیش است؟

و پاسخ شنید: بگذار این‌طور بگویم؛ سردترین زمستان در تاریخ معاصر را در پیش داریم.

رئیس پرسید: از کجا می‌دانید؟

و پاسخ شنید: چون سرخ‌پوست‌ها دارند دیوانه‌وار هیزم جمع می‌کنند!

برخی وقت‌ها ما خودمان مسبب وقایع اطراف‌مان هستیم. آنچه در ۳ ماه گذشته به‌ویژه آخرین ماه تابستان در کشور ما رخ داد، نشانه روشن و واضح از جمع کردن هیزم به‌دست خودمان برای روشن کردن آتش زیاده‌خواهی جمعی سرمایه‌دار و زالوصفتانی بوده و هست که با مکیدن خون مردم عادی، بزرگ و بزرگ‌تر می‌شوند و بر سرمایه‌های خود می‌افزایند.

نگرانی مردم از تحریم و برجام، سیاست‌های یک بام و دوهوای بعضی از دولتیان، ضعف آشکار بانک مرکزی، حضور مدیریت‌های کوتوله در انواع سمت‌ها و پست‌های گوناگون و نبود قدرت تصمیم‌گیری واحد، جماعت را به سمت‌وسوی خرید و احتکار خانگی هدایت کرد.

نگرانی از آینده‌ای مبهم و پایین آمدن روز به روز ارزش ریال و بالا رفتن ارز و سکه و طلا و کاهش سرمایه‌های کوچکی که مردم در سال‌های طولانی کار و زندگی اندوخته کرده‌اند، بزرگ‌ترین عامل برای هجوم به بازار پول و سرمایه بوده و خواهد بود. مردمی که باید به فکر استفاده از لحظات گرانقدر زندگی باشند بیشتر در فکر حفظ ثروت‌های کوچک خود هستند و به زعم آنان حفظ ثروت‌های کوچک فقط با تبدیل‌شدن به ارز و سکه امکان‌پذیر است؛ همین مهم‌ترین دلیل هجوم مردم برای جمع‌آوری هیزم است و باعث گرانی و سوءاستفاده دلالان و صاحبان سرمایه‌های کلان می‌شود.

متاسفانه در چنین جو و شرایطی بعضی‌ها که تخم‌مرغ خانگی تولید می‌کنند و گوجه و پیاز و سیب‌زمینی می‌کارند هم هر روز نرخ تخم‌مرغ‌ها و گوجه و پیاز را با ارز محاسبه می‌کنند و قیمت‌ها را بالا و بالاتر می‌برند تا املت تهیه‌شده ازسوی مردم ارزان تمام نشود، گاهی باید از مرغ‌های خانگی بیشتر از خروس‌های پرسروصدای همسایه‌ها ترسید.

من هم می‌دانم که گرانی‌ها و بی‌ضابطگی در قیمت‌ها ریشه در مدیریت‌های ضعیف و کنترل نداشتن نهادهای مسئول داشته و دارد. متأسفانه مدیریت‌های فامیلی و رفاقتی و نابلد همچنان می‌تازند اما بدون شک متحد نبودن مردم و نبود فرهنگ درست خرید و نگرانی‌های با دلیل و بی‌دلیل مردم، همچنان نقش مؤثرتری نسبت به موضوع مدیریت دارد. نقشی که مردم در هر جامعه‌ای بازی می‌کنند مهم‌ترین نقش نمایشنامه حیات انسانی است. در جامعه‌شناسی اجتماعی و اقتصادی و حتی سیاسی، تصمیم‌گیری‌های مردم حرف اول و آخر برای هرگونه نظریه‌پردازی و نتیجه نهایی است. به نظر می‌رسد در شرایط پیچیده‌ای که ملت ما قرار گرفته باید رفتارهای جمعی را یک‌بار دیگر بازتعریف کنیم و تصمیم بگیریم که از منافع فردی عبور کنیم و به تصمیم‌های جمعی بپردازیم و سود خود را در سود همگانی ببینیم.

جمع کردن چند دلار و چند پوشک و چند رب گوجه‌فرنگی رفع مشکل بلندمدت هیچ فردی را تضمین نمی‌کند، اما نمونه‌های بسیاری در دنیا نشان داده که در یک حرکت جمعی، فرصت‌طلبان به‌سرعت عقب‌نشینی می‌کنند و از سودجویی دست برمی‌دارند. همین چند ماه پیش مردم آلمان در یک حرکت همگانی چند روزی از خرید شیر و لبنیات خودداری کردند و آنگلا مرکل به‌طور رسمی از مردم تشکر و عذرخواهی کرد.

هجوم مردم برای خرید اتومبیل بی‌کیفیت و گران‌قیمت، تبدیل ریال به ارز، جمع‌آوری اجناس مصرفی و هرگونه تفکر مبتنی بر احتکار و استفاده از فرصت برای سودآوری در بلندمدت محکوم‌به ضرر و نابودی فردی و اجتماعی است.

حالا به‌نظر شما خودرو، دلار، سکه، گوشت، مرغ و... باز هم گران می‌شود؟! اگر من و شما کمتر هیزم جمع کنیم!

تحریم‌ها را شکست خواهیم داد

رهبر معظم انقلاب در اجتماع عظیم بسیجیان در ورزشگاه آزادی تاکید کردند: ملت ایران با شکست دادن تحریم، سیلی دیگری به امریکا خواهد زد.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری، حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در اجتماع عظیم و پرشکوه بسیجیان در ورزشگاه یکصدهزار نفری آزادی با تاکید بر اینکه جوانان، راه‌حل مشکلات کشور هستند، به ارائه تحلیلی از شرایط حساس کنونی پرداختند و افزودند: امریکایی‌ها با عربده‌کشی، بیان سخنان سخیف و تصوراتی واهی درصدد تصویرسازی کاملا وارونه از قدرت خود و از اوضاع ایران هستند اما مجموعه عظیم جوانان میهن و ملت بزرگ ایران می‌دانند که باید با ناکام گذاشتن آخرین حربه باقیمانده دشمن یعنی تحریم، سیلی دیگری به امریکا بزنند که انشاالله خواهند زد.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای «عظمت ایران، اقتدار جمهوری اسلامی و شکست‌ناپذیری ملت ایران» را ۳ واقعیت انکارناپذیر برشمردند و افزودند: اینها رجزخوانی نیست؛ واقعیاتی است که دشمنان آرزو می‌کنند ملت ایران آنها را ندانند یا مورد غفلت قرار دهد تا درباره اوضاع کشور و توانایی‌های خود، دچار گمان غلط شود. رهبر معظم انقلاب اسلامی با تاکید بر اینکه راه پیشرفت کشور باز است اما این راه همراه با موانع و فراز و نشیب‌هایی است که باید آنها را پشت سر گذاشت، گفتند: پیمودن مسیر پیشرفت و برداشتن موانع این مسیر شرایطی دارد که گام اول آن، «درک و احساس وجود و حضور دشمن» است زیرا تا انسان حضور دشمن را حس نکند، سنگر و حفاظ و سلاح لازم تهیه نمی‌کند. ایشان شرط دوم برای پیمودن مسیر پرفرازونشیب پیشرفت را، «اعتماد به نفس و عزم بر ایستادگی» دانستند و خاطرنشان کردند: انسان‌های بی‌روحیه، ترسو، مأیوس، تنبل، فرصت‌طلب و خود کم‌بین در این میدان اگر خود مانعی برای دیگران نشوند، نمی‌توانند هیچ هنری از خود نشان دهند. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای شرط سوم برای حرکت در مسیر پیشرفت و فائق آمدن بر موانع را، «فهم درست از تهدید دشمن و شناخت صحیح از عرصه نبرد» برشمردند و تاکید کردند: نخستین عرصه نبرد، «اسلام و ایمان اسلامی» است زیرا امریکا از اسلام و انقلاب اسلامی سیلی خورده است و انقلاب دست آنها را که همه‌کاره کشور بودند، از ایران کوتاه کرد. رهبر معظم انقلاب اسلامی خاطرنشان کردند: برخی افراد نِق‌زن می‌گویند از امریکا بدگویی نشود تا با ایران دشمنی نکند، در حالی که کینه آنها فقط از شعار مرگ بر امریکای ملت ایران نیست، بلکه آنها با اصل اسلام و انقلاب اسلامی مخالفند زیرا از سربلند کردنِ یک قدرت اسلامی بزرگ و انقلابی در منطقه به‌شدت هراس دارند و بر همین اساس تلاش می‌کنند تا عناصر قدرت کشور را از بین ببرند. ایشان «فهم صحیح واقعیت‌های ایران و جهان و گرفتار نشدن در تصویرسازی‌های غلط» را یکی دیگر از شروط غلبه بر موانع پیشرفت برشمردند و افزودند: بدخواهان و کینه‌توزان ملت ایران، تلاش دارند با استفاده از ابزارهای رسانه‌ای به‌ویژه رسانه‌های نوپدید، تصویرسازی غلطی از ایران، منطقه و همچنین از خودشان، انجام دهند و افکار عمومی ایران را از واقعیات منحرف کنند. رهبر معظم انقلاب اسلامی یکی از این تصویرسازی‌های غلط را «القای در موضع قدرت بودن امریکا» دانستند و خاطرنشان کردند: باوجود قدرت سخت‌افزاری امریکایی‌ها، واقعیت آن است که آنها در موضع قدرت نیستند زیرا عامل اصلی و تعیین‌کننده قدرت در تقابل‌های جهانی، «قدرت نرم‌افزاری» به معنای منطق، استدلال و حرف نو است که امریکا در این موارد به‌شدت ضعیف است و به‌دلیل فقدان منطق و استدلال، بر مبنای زورگویی سخن می‌گوید. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با اشاره به مفتضح شدن «لیبرال دموکراسی» امریکا و رواج انتقاد از آن در دنیا، افزودند: به همین دلیل است که امریکا باوجود قدرت اتمی و فناوری پیشرفته و توانایی‌های مالی فراوان، در بسیاری از مناطق، همچون عراق، سوریه، لبنان، پاکستان و افغانستان شکست خورد و شکست‌های دیگری هم در انتظار امریکا است. ایشان با اشاره به وجود مشکلات اقتصادی در کشور بیان کردند: امریکایی‌ها با تکیه بر این مشکلات، خیالاتی را در سرِ کم‌مغز و بی‌تدبیرشان می‌پرورانند. بر همین اساس اخیرا رئیس جمهوری امریکا به برخی سران اروپا گفته است اگر تا ۲، ۳ ماه صبر کنید کار جمهوری اسلامی ایران تمام است. البته ما مشکلات اقتصادی و عیوبی همچون «اقتصاد نفتی»، «ضعیف بودن فرهنگ صرفه‌جویی» و «اسراف» در جامعه داریم اما این موارد عیب واقعی نیستند، عیب واقعی «بن‌بست» است که البته در کشور بن‌بست وجود ندارد. ایشان با تاکید بر لزوم شناخت و ارائه تصویر و جایگاه واقعی کشور و ملت ایران گفتند: سیاستمداران بزرگ و مغزهای سیاسی سنجیده دنیا، ملت ایران را به‌دلیل ۴۰ سال ایستادگی در مقابل فشارها و در عین حال پیشرفت و تبدیل شدن به یک قدرت تاثیرگذار، تحسین می‌کنند. ایشان در ادامه به موضوع تحریم‌های امریکا اشاره کردند و افزودند: وضع تحریم‌ها به این معنا است که دشمن هیچ راه دیگری برای مقابله با نظام اسلامی غیر از تحریم اقتصادی ندارد اما همین تحریم‌های اقتصادی نیز شکننده‌تر از اقتصاد ملی ما است. رهبر معظم انقلاب اسلامی تاکید کردند: اقتصاد ملی کشور می‌تواند تحریم را شکست دهد و به حول و قوه الهی، تحریم‌ها را شکست خواهیم داد و شکست تحریم به‌معنای شکست امریکا است و امریکا باید با این شکست، یک سیلی دیگر از ملت ایران بخورد. ایشان با اشاره به تلاش دشمن برای اثرگذاری بر افکار عمومی با استفاده از ابزار رسانه گفتند: ابزار رسانه مهم است و اگر دست دشمن باشد، ابزار خطرناکی است که می‌توان آن را به سلاح شیمیایی در جنگ‌های نظامی تشبیه کرد. «ضرورت وحدت، عزم راسخ و احساس قدرت» دومین نکته بخش پایانی سخنان رهبر معظم انقلاب بود.

روحانی: رای لاهه پیروزی بزرگی برای ملت ایران است

توقعات از دولت باید متناسب با شرایط روز باشد

سایت‌های خبری ایران هفته گذشته را با خبر رأی مثبت دیوان لاهه به شکایت ایران از امریکا به پایان رساندند. دیوان بین‌المللی دادگستری لاهه در حالی شکایت ایران علیه امریکا را وارد دانسته و به سود این کشور رأی صادر کرد که تاکنون ۴ مرتبه پرونده مربوط به اختلاف‌های تهران و واشنگتن را بررسی و در این زمینه رأی صادر کرده است. به گزارش ایرنا، دیوان بین‌المللی دادگستری در رأی خود از امریکا خواست تا موانع صدور اقلام بشردوستانه به ایران از جمله دارو، تجهیزات پزشکی، مواد غذایی، اقلام کشاورزی، قطعات یدکی هواپیماهای مسافربری و خدمات فنی مورد نیاز آن را رفع کند. بررسی شکایت امریکا درباره اشغال سفارتش در تهران، حمله امریکا به هواپیمای مسافربری ایران، شکایت ایران از حمله امریکا به سکوهای نفتی و شکایت از تحریم‌های امریکا مواردی است که تاکنون از سوی ایران علیه مواضع امریکا در لاهه مطرح شده است.

موفقیت حقوقی و سیاسی بزرگ

رئیس‌جمهوری با تاکید بر اینکه رأی تامینی دیوان بین‌المللی دادگستری موفقیت حقوقی و سیاسی بزرگ و قابل‌ملاحظه‌ای است، تصریح کرد: گرچه به‌احتمالی دولت امریکا از اجرای آن سر باز خواهد زد، اما به هر حال این پیروزی بزرگی برای ملت ایران است که توانسته در یک نهاد بین‌المللی، امریکا را محکوم کند. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی ریاست جمهوری، حسن روحانی در دیدار جمعی از فعالان سیاسی اصلاح‌طلب با قدردانی از حمایت‌ها و تلاش‌هایی که فعالان سیاسی اصلاح‌طلب از دولت‌های یازدهم و دوازدهم داشتند، گفت: دوستان اصلاح‌طلب را همراه دولت‌های یازدهم و دوازدهم دانسته و می‌دانم. رئیس‌جمهوری با اشاره به موضع کشور پس از خروج امریکا از برجام گفت: اگر با تدبیر عمل نمی‌شد، امروز وضعیت مناسبی نداشتیم و کشورهایی که اکنون مقابل امریکا ایستاده‌اند و با ما همراهی می‌کنند، در مقابل ما قرار داشتند. موضع مدبرانه نظام پس از اعلام خروج امریکا از برجام، کشور را از یک خطر بزرگ نجات داد. رئیس‌جمهوری در ادامه حفظ و ارتقای امید و اعتماد عمومی را عمده‌ترین وظیفه پیش روی دولت و دلسوزان کشور دانست و اظهار کرد: توقعات از دولت باید متناسب با شرایط غیرعادی و حساسی باشد که در آن قرار داریم. وضعیت پیش روی کشور پیچیده است. اگر این دولت بر سر کار نبود، شاید حتی پیش از اعلام امریکا، ایران از برجام خارج شده بود و امروز وضعیت بغرنجی داشتیم. امروز با تدبیر دولت از خطر بزرگ و اصلی عبور کردیم و برای مدیریت مشکلات پیش رو باید همه دست به‌دست هم دهیم.

امریکا ملزم به تجدیدنظر

به گزارش ایرنا، علیرضا جهانگیری، سفیر جمهوری اسلامی ایران در لاهه نیز در توییتی با اشاره به قرار دیوان بین‌المللی دادگستری درباره شکایت ایران، آن را یک پیروزی حقوقی برای کشورمان خواند و تاکید کرد: در جریان بررسی شکایت ایران در دیوان بین‌المللی دادگستری، امریکا به اتفاق آراء منزوی شد. غلامحسین دهقانی، معاون حقوقی و امور بین‌الملل وزیر امور خارجه هم پذیرش صلاحیت دیوان بین‌المللی دادگستری برای رسیدگی به شکایت از امریکا و صدور قرار موقت را پیروزی مهم ایران دانست و گفت: خروج امریکا از پیمان مودت تاثیری بر این رأی و اجرای آن نخواهد داشت. همچنین حمید بعیدی‌نژاد، سفیر جمهوری اسلامی ایران در لندن به پیروزی حقوقی کشور در دادگاه بین‌المللی لاهه و صدور رأی آن به سود ایران اشاره کرد و گفت این مسئله امریکا را ملزم به تجدیدنظر در اعمال دوباره تحریم‌ها علیه ایران می‌کند.

افزایش نرخ نفت تحریم‌های امریکا را بی‌اثر کرد

معاون رئیس‌جمهوری با اشاره به رشد ۶۱درصدی درآمد نفتی کشور در نیمه نخست سال جاری، گفت: افزایش نرخ نفت تحریم‌های امریکا علیه ایران را بی‌اثر کرد. محمدباقر نوبخت در حاشیه بازدید از نمایشگاه توانمندی‌های صنایع قزوین در شهرک صنعتی کاسپین در گفت‌وگو با خبرنگاران بیان کرد: میزان درآمدهای نفتی کسب شده کشور در این مدت ۱۶ درصد از رقم مصوب بیشتر بود.

به گزارش ایرنا وی اظهار کرد: فروش روزانه ۲ میلیون و ۴۱۰ هزار بشکه نفت را برای سال جاری پیش‌بینی کرده بودیم که این رقم به بیش از مقدار یادشده و به میزان ۲ میلیون و ۵۵۷ هزار بشکه رسید. معاون رئیس‌جمهوری با اشاره به وضعیت مناسب کشور به لحاظ درآمد و ذخایر ارزی، افزود: بودجه کشور را امسال براساس نفت هر بشکه ۵۵ دلار تهیه و تنظیم کردیم، در حالی که فروش ما به میزان هر بشکه ۷۰ دلار بوده است.

وی با بیان اینکه بسیاری از برنامه‌های اقتصادی دولت ارتباطی با تحریم‌ها و مسائل ارزی ندارد، اظهار کرد: بهسازی بافت فرسوده و ساخت مسکن روستایی و حمایتی از جمله این برنامه‌ها به‌شمار می‌روند. نوبخت حمایت از صنایع را نیز در دستور کار جدی دولت دانست و گفت: از طریق تسهیلات و استفاده از وجوه اداره شده در پی کمک به واحدهای تولیدی از جمله در بخش تامین مواد اولیه هستیم.

معاون رئیس‌جمهوری گفت: با موافقت شورای عالی هماهنگی سران ۳ قوه و با تایید رهبر معظم انقلاب علاوه بر تسهیلات مصوب پیشین، یک میلیارد دلار برای کمک به صنایع داخلی که به‌دلیل نوسانات نرخ ارز و افزایش هزینه‌های تولید دچار مشکل شده‌اند، اختصاص می‌یابد. وی همچنین گفت: از شوکی که به بازار وارد و مشکلاتی که در کوتاه‌مدت برای واحدهای تولیدی ایجاد شد عذرخواهی می‌کنم و این اطمینان را می‌دهم که این مشکلات دائمی نیست و به‌زودی شاهد رفع آنها خواهیم بود. وی خاطرنشان کرد: ما در کنار مردم و تولیدکنندگان هستیم و باید اطمینان داشت با استفاده از همه ظرفیت‌ها و امکانات کشور از این شرایط دشوار عبور می‌کنیم.

عکس روز

تور بین المللی دوچرخه سواری آذربایجان

عکس: ایرنا

ویژه تر از خبر

تامین وثیقه‌های صنعتگران زلزله‌زده

محمد شریعتمداری برای سومین بار با حضور در شهرستان سرپل ذهاب از شهرک صنعتی قره‌بلاغ و روند بازسازی واحدهای صنعتی این شهرک بازدید کرد و در جریان روند بازسازی صنعتی کرمانشاه قرار گرفت. به گزارش شاتا، وزیر وزیر صنعت، معدن و تجارت در نشست مشترک با مسئولان اجرایی استان و صاحبان تولید در فرمانداری شهرستان سرپل‌ذهاب با بررسی وضعیت واحدهای صنعتی که در زلزله دچار آسیب شده‌اند، گفت: واحدهای صنعتی که در رهن بانک هستند و برای دریافت وام دچار مشکل شده‌اند با همکاری صندوق ضمانت سرمایه‌گذاری صنایع کوچک و تایید استانداری می‌توانند نسبت به دریافت تسهیلات اقدام کنند. شریعتمداری استمهال بدهی برخی واحدهای صنعتی و اعطای وثیقه برای صنعتگرانی که نمی‌توانند واحدهای صنعتی خود را در رهن بانک قرار دهند را از مهم‌ترین دغدغه‌های صنعتگران مناطق زلزله‌زده کرمانشاه عنوان کرد و گفت: به نمایندگی از صنعتگران کرمانشاه مشکلاتی مانند مالیات واحدهایی که به‌طور کامل تخریب شده‌اند و همچنین بدهی تامین اجتماعی و... را در هیات وزیران مطرح خواهم کرد و راهکارهای اجرایی آن به تصویب هیات دولت خواهد رسید. وی درباره اعطای تسهیلات بانکی و توضیح داد: بانک‌ها باید برای استمهال بدهی واحدهای تولیدی تدابیری در نظر بگیرند و در شورای پول و اعتبار نیز تمهیداتی برای اعطای مهلت به صنعتگران و تامین سرمایه ثابت به‌منظور ساخت واحدهایی که تخریب شده‌اند در نظر گرفته شود. وزیر صنعت، معدن و تجارت در ادامه به مشکل تامین وثیقه بانکی صنعتگران اشاره کرد و افزود: در حال حاضر از سوی صندوق ضمانت سرمایه‌گذاری صنایع کوچک تامین وثیقه ۸۵ درصدی انجام می‌شود اما اگر واحدهای صنعتی در تامین ۱۵ درصد باقیمانده با مشکل روبه‌رو هستند می‌توان تدابیری در نظر گرفت تا با تایید استاندار و سایر مسئولان اجرایی این مشکل برطرف شود.

روی خط سیاست

ایرنا- رسانه‌های چین در بخش‌های مهم خبری خود، بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی ایران در همایش ده‌ها هزار نفری بسیجیان را به‌طورگسترده منعکس کردند. شینهوا در این باره نوشت رهبر ایران تحریم‌های امریکا را شکست خورده عنوان کرده است. رسانه‌های عراقی نیز بیانات رهبر معظم انقلاب و تاکید ایشان بر شکست امریکا در مناطق گوناگون جهان را به‌طور گسترده‌ای بازتاب دادند.

ایرنا- سازمان انرژی اتمی در پاسخ به ادعای یکی از رسانه‌ها اعلام کرد: اگر بخواهیم هرگونه ارتباطات علمی بین‌المللی را جاسوسی و نفوذ خارجی‌ها در کشور بدانیم، باید دیواری دور کشور بکشیم تا کسی نفوذ نکند.

ایسنا- محمدجواد ظریف در توییتی نوشت: آقای ترامپ بارها سعودی‌ها را تحقیر کرده و گفته که نمی‌توانند دو هفته بدون حمایت او دوام بیاورند؛ این جایزه توهم برون‌سپاری امنیت به بیگانگان است. وی ادامه داد: ما یک بار دیگر دست‌مان را به سوی همسایگان دراز می‌کنیم: بیایید با ساختن یک منطقه قوی به این خودپسندی استکباری پایان دهیم.

ایرنا- چاک هیگِل، وزیر دفاع پیشین امریکا با انتقادی تند از سیاست‌های دولت کنونی این کشور، گفت: گمان اینکه می‌توانید ایرانی‌ها، سوری‌ها یا روس‌ها را با تهدید، مجبور به کاری کنید، حماقت محض است. وی در گفت‌وگو با تارنمای خبری «دیفنس وان» گفت: آنجا منطقه ایران است. امریکایی‌ها اما ساکن خاورمیانه نیستند. مگر اینکه بخواهید واقعیت‌های ژئوپلتیک را تغییر دهید که خب موفق باشی آقای بولتون!

ایرنا- سفیر هند در تهران در دیدار معاون وزیر راه و شهرسازی اعلام کرد: نشست سه‌گانه هند، ایران و افغانستان اول و دوم آبان در چابهار برگزار می‌شود تا بتوان همکاری‌های همه‌جانبه را توسعه داد. سوراب کومار گفت: دولت هند خواهان آن است که قرارداد موقت، اصلی و مسائل بانکی با سرعت بیشتری دنبال شود تا همکاری‌های اقتصادی با ایران توسعه یابد.

ایرنا- رئیس‌جمهوری روسیه از سازکار پیشنهادی اروپایی‌ها برای دادوستدهای مالی با ایران استقبال کرد. ولادیمیر پوتین گفت: گرچه ابتکار اتحادیه اروپا برای ایجاد سازکار ویژه پرداخت‌ها برای دور زدن تحریم‌های امریکا علیه ایران، تاخیر داشته، اما دیر کردن بهتر از این است که هیچ گاه اقدامی نشود.

خانه ملت- وزیر امور خارجه و جمعی از معاونانش سه‌شنبه برای بررسی آخرین اخبار و تحولات بین‌المللی در کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی حضور می‌یابند. همچنین تقاضای استیضاح محمد شریعتمداری و عباس آخوندی وزیران صنعت، معدن و تجارت و راه و شهرسازی این هفته در کمیسیون‌های صنایع و عمران مجلس شورای اسلامی بررسی می‌شود.

ایرنا- خبرگزاری آسوشیتدپرس و شماری از رسانه‌های خارجی رای دیوان بین‌المللی لاهه در تایید درخواست‌های ایران درباره تعلیق تحریم‌های ضد ایرانی واشنگتن را بازتاب دادند و نوشتند: بالاترین دادگاه سازمان ملل به امریکا دستور داده تحریم‌های ایران را که بر واردات کالاهای بشر دوستانه، محصولات و خدمات مرتبط با هوانوردی شهری تاثیر می‌گذارد، لغو کند.

ایسنا- وزیر امور خارجه آلمان پس از دیدار با همتای امریکایی خود تصریح کرد: دو کشور اهداف مشترکی درباره ایران و سوریه دارند. به گزارش دویچه وله، هایکو ماس پس از این دیدار گفت: باوجود اختلاف‌نظرها میان واشنگتن و برلین درباره توافق هسته‌ای، اهداف نهایی دو کشور در زمینه ایران، از جمله برنامه هسته‌ای و موشکی این کشور مشترک است.

ایسنا- جان کری، وزیر امور خارجه پیشین امریکا در گفت‌وگو با نشریه آتلانتیک به پرسش‌هایی پیرامون سیاست خارجی کشورش در دوران ریاست‌جمهوری اوباما و دونالد ترامپ، پاسخ داد و در دفاع از توافق هسته‌ای با ایران، تاکید کرد: سیاست ما برمبنای اعتماد نبوده، بلکه براساس راستی‌آزمایی بوده است.

ایسنا- وزیران امور خارجه امریکا و بحرین در واشنگتن با یکدیگر دیدار کردند. مایک پمپئو و شیخ خالد بن احمد آل خلیفه درباره همکاری‌های بحرین درباره آنچه که واشنگتن مقابله با تروریسم و نفوذ ایران در منطقه می‌خواند و دیگر مسائل منطقه‌ای و همکاری‌های دوجانبه رایزنی کردند. پمپئو همچنین در تماس تلفنی با ولیعهد عربستان درباره نقش ایران در منطقه گفت‌وگو کرد.

خط ریسندگی کارخانه بافت بلوچ دهه فجر به بهره‌برداری می‌رسد

معاون وزیر و رئیس هیات‌عامل ایدرو گفت: خط ریسندگی کارخانه بافت بلوچ ایرانشهر که برای تجهیز آن تاکنون ۱۰۰ میلیارد تومان هزینه شده است، دهه فجر امسال به بهره‌برداری می‌رسد.

به گزارش ایرنا، منصور معظمی در حاشیه بازدید از کارخانه ریسندگی و بافندگی بافت بلوچ ایرانشهر گفت: با راه‌اندازی خط جدید این کارخانه زمینه اشتغال ۱۷۰نفر به طور مستقیم فراهم می‌شود.

معظمی با اشاره به اینکه کارخانه بافت بلوچ به عنوان یکی از بزرگ‌ترین واحدهای نساجی کشور نقش مهمی در اشتغال و تولید منسوجات در جنوب شرق کشور داشته است، گفت: متاسفانه تمامی امکانات این کارخانه در آتش‌سوزی سال ۸۸ از بین رفت.

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت گفت: هم‌اینک ماشین‌آلات جدید و مدرن برای راه‌اندازی واحد ریسندگی این کارخانه در حال نصب است.

رئیس هیات‌عامل سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران بیان کرد: تلاش خواهیم کرد با احیای دوباره این واحد نساجی شاهد تولید کالای داخلی و توسعه اقتصادی منطقه باشیم.

معظمی اظهار کرد: خط بافندگی کارخانه بافت بلوچ ایرانشهر نیز تا یک سال آینده تکمیل و راه‌اندازی می‌شود.

نماینده مردم شهرستان‌های ایرانشهر، دلگان، سرباز و فنوج در مجلس شورای اسلامی نیز گفت: برای احیای بافندگی کارخانه بافت بلوچ ۱۰ میلیون دلار از سوی سازمان ایدرو اختصاص یافته است.

محمدنعیم امینی فرد افزود: واحد بافندگی این واحد نساجی در سال آینده به بهره‌برداری می‌رسد.

وی تصریح کرد: با راه‌اندازی این واحد بافندگی برای بیش از ۶۰۰ نفر ایجاد اشتغال می‌شود.

کارخانه فراگیر بافت بلوچ در سال ۵۵ در شهرستان ایرانشهر راه‌اندازی شد و در زمان اوج فعالیت حدود ۲ هزار و ۴۰۰ نفر نیرو در آن مشغول به کار بودند. این کارخانه در سال ۸۸ دچار آتش‌سوزی و واحدهای ریسندگی آن کاملا تعطیل و فعالیت بافندگی و رنگ‌آمیزی آن محدود شد اما از سال ۹۴ فعالیت خود را از سر گرفت و در آغاز سال ۹۵ از فهرست واگذاری به بخش خصوصی نیز خارج شد.

رئیس انجمن اقتصاددانان در گفت‌وگو با صمت مطرح کرد

«مگاپروژه‌ها» راه ساماندهی نقدینگی

انبوه نقدینگی در هفته‌های گذشته و کاهش ارزش نقدینگی موجود در جامعه به دلیل افزایش تورم از جمله مشکلاتی است که در حوزه سیاست‌های اقتصادی کشور بحران ایجاد کرد. علاوه‌بر این، در ایام گذشته از دیگر مشکلاتی که به اقتصاد ایران تحمیل شد، شلختگی در حرکت نقدینگی بود. ۱۶۰۰ هزار میلیارد تومان نقدینگی موجود در کشور به سمت کالاهای مختلف حرکت کرد و منجر به آشفتگی کل بازار و اقتصاد کشور شد.

در این شرایط دولت هم با مشکلاتی روبه‌رو شد و در ماه‌های نخست این موضوع نتوانست بازار ارز و حرکت نقدینگی را مدیریت کند. به عبارتی، نقدینگی موجود در جامعه مانند یک موتور تخریب عمل کرد در چند جهت شروع به حرکت و تخریب بازارهای متفاوت از جمله بازار سکه و ارز کرد. کنترل این شرایط بنا بر گفته تمام کارشناسان اقتصاد، نیازمند احیای اعتماد به دولت و حرکت به سمت توسعه است. به اذعان بسیاری از فعالان و کارشناسان اقتصاد، بزرگ‌ترین مشکل ایران نبود مدیریت توسعه‌محور است. ترکیب بی‌اعتمادی صاحبان سرمایه به دولت و نبود دیدگاه توسعه‌ای در کشور بحران‌هایی را به وجود آورد که تورم ۳۴ درصدی فقط بخشی از آن بود.

«گسترش صنعت» برای بررسی شرایط کنونی و راهکارهای عبور از این بحران با پیمان مولوی، دبیرکل انجمن اقتصاددانان به گفت‌وگو نشست. این تحلیلگر اقتصادی با اتکا به مگاپروژه‌ها معتقد است سرمایه‌گذاری بر مگاپروژه‌ها و توسعه آن در کشور، علاوه‌بر حرکت به سمت توسعه می‌تواند نقدینگی موجود در جامعه را هم کنترل کند. مشروح این گفت‌وگو را می‌خوانید.

◉ یکی از بزرگ‌ترین ضعف‌هایی که در کشور وجود دارد، به حوزه تامین مالی مربوط می‌شود. این ضعف علاوه‌بر اینکه پروژه‌های بی‌شماری را به طور نیمه‌تمام روی دست کشور گذاشته، باعث شده تا مسیر توسعه نیز در ایران به کندی سپری شود. چه سیاستی را برای خروج از این وضعیت مناسب می‌دانید؟

تامین مالی یکی از مهم‌ترین مراحل تمام پروژه‌ها است. برای تامین مالی خوشبختانه ظرفیت‌های بسیاری وجود دارد اما متاسفانه از آنها به درستی استفاده نمی‌شود. بهترین محل برای تامین مالی بازار سرمایه و تخصصی‌ترین حوزه فرابورس ایران است. اقدام‌هایی برای ورود مگاپروژه‌ها به فرابورس انجام و تاکنون گام‌های مهمی برداشته شده است. ایران از حرکت به سمت توسعه بازمانده و این موضوع باید در سطح کلان کشور برطرف شود. متاسفانه توسعه در ایران هنوز تبدیل به دغدغه همگانی نشده و این موضوع آسیب‌های اقتصادی بسیاری را همراه دارد که تاکنون بخشی از آسیب‌ها اجرا شده و بخش دیگری در مسیر اقتصاد ایران وجود دارد. برای رفع این آسیب‌ها در ادامه مسیر کشور باید به سمت توسعه گام‌های اساسی برداشته شود و توسعه، محور اصلی تمام برنامه‌ریزی‌ها باشد.

عکس: صمت

اولویت اصلی برای حفظ و نجات اقتصاد ایران سرمایه‌گذاری خارجی بود. تا پیش از خروج امریکا از برجام زمینه‌سازی‌هایی برای جذب سرمایه خارجی شده بود اما با توجه به اینکه ایران دوباره در مسیر تحریم‌ها قرار گرفت، جذب سرمایه‌های خارجی نیز با مشکلات بسیاری روبه‌رو شده است.

◉ ورود مگاپروژه‌ها به فرابورس ایران چه تاثیری می‌تواند داشته باشد؟

اولویت اصلی برای حفظ و نجات اقتصاد ایران سرمایه‌گذاری خارجی بود. تا پیش از خروج امریکا از برجام زمینه‌سازی‌هایی برای جذب سرمایه خارجی شده بود اما با توجه به اینکه ایران دوباره در مسیر تحریم‌ها قرار گرفت، جذب سرمایه‌های خارجی نیز با مشکلات بسیاری روبه‌رو شده است. البته در این زمینه هنوز هم می‌توان اقدام‌هایی کرد تا برخی از سرمایه‌گذاران و شرکت‌های خارجی وارد ایران شوند اما خروج ترامپ از برجام باعث شد ریسک سرمایه‌گذاری در ایران افزایش یابد. علاوه‌بر این، موضوع دیگری که وجود دارد خروج میلیاردها دلار از سرمایه از ایران است. از سال گذشته تاکنون حجم زیادی از سرمایه خارج شده و باید برای این موضوع راه چاره‌ای جست. اینها در حالی است که سرمایه‌گذاران از ادامه سرمایه‌گذاری در ایران ناامید شده‌اند.

بر این اساس، باید محلی برای سرمایه‌گذاری شناسایی کرد که هم ظرفیت سرمایه‌پذیری بالایی داشته باشد و هم از جذابیت کافی برای سرمایه‌گذاری برخوردار باشد. سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی آینده اقتصادی ایران را با ریسک بالا ارزیابی می‌کنند. بنابراین، برای جذب سرمایه باید برنامه‌ریزی مشخصی داشت. یکی از سیاست‌هایی که می‌توان با استفاده از ریسک سرمایه‌گذاری را کاهش داد حضور و سرمایه‌گذاری دولت است.

◉ منظور شما این است که مردم و سرمایه‌گذاران بخش خصوصی به نوعی با دولت سرمایه‌گذاری مشترک داشته باشند؟

ترکیه در ۳ سال گذشته ۱۸۰ میلیارد دلار در بخش زیرساخت سرمایه‌گذاری کرده است. این عدد نشان می‌دهد که تمام آن حاصل فعالیت بخش خصوصی یا دولت نیست. به عبارتی، بخش خصوصی با کمک دولت در سرمایه‌گذاری و پذیرش ریسک توانسته کشور ترکیه را به لحاظ تامین تمام زیرساخت‌ها رشد دهد. این در حالی است که سهم ایران از سرمایه‌گذاری در حوزه زیرساخت در مدت مشابه با ترکیه به ۱۵ میلیارد دلار می‌رسد. اقتصاد ایران امروز فرصت بزرگی دارد که متاسفانه با استفاده نکردن از آن تبدیل به بحران شده است. ۱۶۰۰ هزار میلیارد تومان نقدینگی در جامعه یکی از بزرگ‌ترین فرصت‌های اقتصادی ایران برای توسعه زیرساخت‌ها است اما متاسفانه دولت نمی‌تواند از آن استفاده کند و این نقدینگی به بحران تبدیل شده است. ۱۶۰۰ هزار میلیارد تومان نقدینگی به سمت هر بازاری که حرکت کند آن بازار را ملتهب می‌کند و این موضوع طبیعی است. از این رو، بهترین شیوه برای کنترل این رقم ساختن یک مسیر برای ورود ۱۶۰۰ هزار میلیارد تومان است. اقتصاد ایران باید برای این رقم مسیر جدیدی بسازد و نمی‌توان از مسیرهای موجود استفاده کرد. یکی از مسیرهایی که می‌توان در پیش روی این حجم از نقدینگی قرار داد تعریف چندین مگاپروژه است. با تعریف مگاپروژه‌ها می‌توان سرمایه را به این سمت هدایت کرد. البته در این زمینه شروطی وجود دارد که اگر رعایت نشوند، به طور قطع مگاپروژه‌ها هم با مشکل روبه‌رو می‌شود.

◉ امنیت سرمایه و اعتماد مردم به سیاست‌های اقتصادی دولت ۲ شاخصی است که در سال‌های گذشته بسیار آسیب دیده و تا حدی مردم را از پیشنهادهای دولت گریزان کرده است. چه راهکاری برای رفع این بحران دارید؟

متاسفانه همین‌طور است. با این حال، راه‌هایی وجود دارد که کمک می‌کند دولت بتواند اعتماد مردم را جلب کند. دو راه برای این موضوع وجود دارد که هر دو باید اجرا شود؛ نخست اینکه دولت با مردم و بخش خصوصی همراه باشد و در پروژه‌ها به طور شفاف سرمایه‌گذاری کند. علاوه‌بر این، مگاپروژه‌ها باید برای مردم به طور ملموس تعریف شود و مردم از مرحله به مرحله آن آگاه شوند. متاسفانه در برخی از موضوع‌ها در کشور ما مخفی‌کاری می‌شود. در نتیجه مردم اعتماد خود را از دست می‌دهند. هیچ چیز نباید مخفی باشد و هرکس که تمایل داشت باید بتواند به سادگی و به راحتی از روند رشد مگاپروژه‌ها آگاه شود. با این سازکار می‌توان اعتماد را به بخش سرمایه‌گذاری بازگرداند و همچنین کشور را در مسیر توسعه قرار داد.

◉ مگاپروژه‌ها بیشتر شامل چه بخش‌هایی می‌شود؟

با توجه به اینکه حجم سرمایه‌گذاری در حوزه زیرساخت‌های کشور بسیار کم بوده در تمام حوزه‌های زیرساخت می‌توان مگاپروژه تعریف کرد. وزارتخانه‌های کلیدی در این زمینه باید طرح‌ها و برنامه‌های خود را دهند. پروژه‌های ریلی، آب‌رسانی، آموزش و بهداشت اکنون از مهم‌ترین بخش‌های زیرساخت به شمار می‌رود که نیاز به مگاپروژه دارد. یکی از مواردی که در زمینه مگاپروژه‌ها اهمیت بسیاری دارد اجرای پروژه است. با توجه به اهمیت مگاپروژه و اینکه مگاپروژه مسیری است برای بازگرداندن اعتماد سرمایه‌گذاران در انتخاب پیمانکار، باید بسیار دقیق رفتار شود. پیمانکاران نباید با رفتاری که در گذشته شاهد آن بودیم مگاپروژه‌ها را تبدیل به پروژه‌های نیمه‌تمام کنند.

امیر مهرزاد
editor@smtnews.ir

یکی از موارد مهم در زمینه مگاپروژه‌ها اجرای پروژه است. با توجه به اهمیت مگاپروژه و اینکه مگاپروژه مسیری است برای بازگرداندن اعتماد سرمایه‌گذاران در انتخاب پیمانکار، باید بسیار دقیق رفتار شود. پیمانکاران نباید با رفتاری که در گذشته شاهد آن بودیم مگاپروژه‌ها را تبدیل به پروژه‌های نیمه‌تمام کنند

یادداشت

فساد نتیجه اقتصاد غیرمولد

محمدقلی یوسفی
استاد اقتصاد

شرایط اقتصادی کشور امروز ثبات چندانی ندارد و این موضوع بیش از همه به ضرر افرادی است که در چرخه اقتصاد رفتار شفاف دارند. تولیدکنندگان، صنعتگران، بازرگانان و مصرف‌کنندگانی که در چرخه اقتصاد عملکرد شفافی دارند در این شرایط با بحران‌های اقتصادی روبه‌رو می‌شوند. این در حالی است که صاحبان رانت‌های اقتصاد و اطلاعاتی و مفسدان در این شرایط می‌توانند به سودهای هنگفتی دست یابند. در این شرایط با توجه به اینکه مصرف‌کننده هم مخاطب بازرگان است و هم مخاطب صنعتگر، طبیعی است که از دیگر دسته‌های حاضر در این چرخه بیشتر آسیب می‌بینند. به عبارت دیگر، مختلف کردن چرخه تولید و عرصه واردات شرایط را برای مصرف‌کننده بیش از دیگر اجرای این چرخه دشوار کرده است. در این شرایط مشخص است که صف برندگان متشکل از افرادی است که هرگز به فکر منافع ملی و شرایط کشور نبوده و تنها به فکر افزودن سرمایه بر دارایی خود هستند. یکی از مشکلاتی که در این شرایط ایجاد می‌شود، هدایت بخشی از مردم به سمت رانت و فساد است. با توجه به اینکه طبقه متوسط و صاحبان سرمایه با کاهش ارزش دارایی‌ها روبه‌رو هستند، طبیعی است که آنها نیز به فکر حفظ سرمایه خود باشند. این در شرایطی است که ثبات اقتصادی در کشور وجود نداشته و بسیاری از سرمایه‌داران نمی‌دانند برای حفظ سرمایه خود باید چه سیاستی را در پیش بگیرند. در این شرایط احتمال اینکه افراد دارای سرمایه به سمت رانت و فساد هدایت شوند افزایش می‌یابد. به نوعی نبود ثبات و شفافیت اقتصادی را می‌توان مهر پرورش رانت‌خواران و مفسدان اقتصادی دانست. متاسفانه شرایط اقتصادی کشور ثبات لازم را ندارد و در وضعیت بحرانی قرار داریم. شرایط سیاسی نیز وضعیت مشابه را دارد و در تعاملات بین‌المللی هنوز به نتایج رضایت‌بخشی نرسیده‌ایم. برآیند این شرایط باعث شده تا سرمایه‌گذاری در تولید کشور معقول به نظر نرسد. این موضوع به طور مشخص باعث می‌شود سرمایه به بخش اصلی اقتصاد وارد نشود. علاوه‌بر این، مشکل دیگری که اکنون به وجود آمده خروج سرمایه از بخش تولید است. در ماه‌های گذشته بسیاری از تولیدکنندگان سود به‌دست‌آمده از تولیدات گذشته را از چرخه تولید خارج کردند و وارد فعالیت‌های غیرشفاف اقتصادی شده‌اند. این موضوع سبب شده علاوه‌بر اینکه پول وارد چرخه اصلی اقتصاد نشود، از سرمایه موجود در این چرخه نیز کاسته شود. زمانی که بی‌ثباتی بر فضای کشور حاکم شود تسهیلات پرداخت‌شده به جای سرمایه‌گذاری در تولید برای حقوق و دستمزد کارکنان صرف می‌شود زیرا برای ایجاد و تاسیس یک شرکت نیازمند واردات تجهیزات، ماشین‌آلات و قطعات هستیم که در این شرایط این امکان فراهم نیست. متاسفانه انگیزه تولید در کشور وجود ندارد و در دهه‌های اخیر نیز تولید از فعالیت اصلی اقتصاد خارج شده است و بنگاه‌های موجود هم با مشکلات فراوانی مانند کمبود قطعات، هزینه تولید بالا، هزینه تامین سرمایه بالا روبه‌رو هستند و تسهیلات تخصیصی نظام بانکی برای گذران امور و تامین مخارج روزمره است. با این حال، می‌توان شرایط را مدیریت و تلاش کرد تا اقتصاد ایران از بحران‌های ایجادشده خارج شود. برای ثبات در تولید باید قانون حاکم باشد، امنیت سرمایه‌گذاری تامین شود و قیمت‌ها علائم لازم را به بخش سرمایه‌گذاری ارسال کنند. آنچه اکنون اقتصاد کشور را با بحران روبه‌رو کرده شرایط بین‌المللی ایران است. در این زمینه یکی از بزرگ‌ترین آثار مخرب زمانی دیده می‌شود که افراد غیرمسئول و کارشناس درباره روابط بین‌الملل ایران اظهارنظر می‌کنند. با توجه به شرایط خاص سیاسی ایران در دنیا امروز اظهارنظر در این زمینه باید از سوی متخصصان باشد. متاسفانه در ماه‌های گذشته بارها دیده شد که پس از یک اظهارنظر خاص فردی که به اقتصاد و روابط بین‌الملل تسلطی نداشته، شرایط بازار آشفته‌تر از قبل شده است. به لحاظ اقتصادی مشخص است که دولت می‌تواند شرایط را کنترل کند اما مشکلاتی در این زمینه وجود دارد که بخشی از آن وابسته به دولتی‌هایی است که از نبودشفافیت اقتصادی سود می‌برند.

۱۲ فرآورده غذایی غیراستاندارد

مدیرکل استاندارد تهران با اشاره به انجام ۵۰۰۰ مورد بازرسی فنی در ۶ ماه نخست امسال از واحدهای تولید و صنفی، گفت: کارشناسان استاندارد پروانه ۱۲ فرآورده غذایی را در دو ماه گذشته باطل کردند. محمودرضا طاهری با بیان اینکه در جلسه‌های کمیته علایم این اداره‌کل در دو ماه گذشته، پروانه کاربرد علامت استاندارد ۱۲ فرآورده غذایی ابطال شد، به ایسنا گفت: قندکله، شکر سفید و برنج سفید با نام تجارتی بولونی(به علت درخواست واحد)، قندکله شکسته‌شده با نام‌های تجارتی ابراکت و سعید و صابر محمدی، قند کله با نام تجارتی یکان(به علت احراز بی‌کیفیتی کالا)، قندکله با نام تجارتی یادا(به علت تعطیلی واحد)، روغن‌های خوراکی تهیه‌شده به روش پرس سرد با نام تجارتی گلدن‌ساین(به علت تعطیلی واحد) از جمله فرآورده‌های غذایی هستند که پروانه کاربرد علامت استاندارد آنها ابطال شده است. وی ادامه داد: کلوچه با نام تجارتی جسور(به علت تعطیلی واحد)، ترشی چغندر لبویی با نام تجارتی بدر(به علت نداشتن تولید)، آب لیمو ترش از کنسانتره در ظرف شیشه‌ای با نام تجارتی دادلی-نوش‌آگین- دست‌چین(به علت احراز بی‌کیفیتی)، پاپریکا و چیلی کاسپیوم کامل یا ساییده با نام تجارتی گل‌ها(به علت درخواست واحد) دیگر فرآورده‌های غذایی هستند که پروانه کاربرد علامت استاندارد آنها ابطال شد. به گفته مدیرکل استاندارد تهران، از آغاز سال تاکنون، حدود ۵۵۰۰ بازرسی از تمامی واحدهای تولیدی و صنفی استان تهران، از سوی بازرسان استاندارد انجام شده است. بازرسی از واحدهای تولیدی و صنفی استان تهران از سوی بازرسان اداره کل استاندارد استان تهران از جمله وظایف این نهاد به شمار می‌رود و در پی آن واحدهای متوقف پلمب شده و از تولید فرآورده‌ها و محصولات غیراستاندارد جلوگیری می‌شود.

بسته‌های حمایتی تا یک ماه آینده توزیع می‌شود

مشاور سازمان برنامه و بودجه درباره طراحی ۵ بسته جبرانی برای اقشار کم‌درآمد جامعه، از هدف‌گذاری این سازمان برای واگذاری بسته‌های حمایتی در یک ماه آینده خبر داد.

ابوذر ندیمی به ایلنا گفت: تلاش می‌کنیم با توجه به نوسان‌های اقتصادی و مشکلات مردم و قشر متوسط تقاضاهای حمایتی را پاسخ دهیم. سعی می‌کنیم بسته‌هایی که سابقه آن در وزارت رفاه عملیاتی شده بود، به نحوی دیگر اجرایی شود.

ندیمی ادامه داد: مهم این است که اصل موضوع را باور کردیم و می‌دانیم باید به این اقشار کمک کنیم تا نوع رویکرد در گذشته تداوم داشته باشد.

وی با بیان اینکه حمایت مازاد بر یارانه نقدی از جهت تولید و توزیع عادلانه باید انجام شود، افزود: به طور طبیعی هرچه جوامع به سمت مددجویان و درآمدهای پایین حرکت می‌کند، این بسته‌ها آثار خفیفی بر آنها می‌گذارد و تلاش داریم افراد متوسط رو به پایین را پوشش دهیم.

ندیمی ادامه داد: این بسته‌ها شاید مثل سابق به وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی واگذار شود که البته هم اینک وسعت بیشتری خواهد داشت. در ۲ یا ۳ هفته آینده جزو هدف‌گذاری‌های ما برای اجرای این بسته‌های حمایتی است. بخش عمده منابع دولتی از ورود ارز برای این نوع کالاها تعریف شده بود. سعی کردیم با توجه به نوسان‌های ارز، عدد بودجه را ثابت نگه داریم اما گران‌فروشی‌های صنوف به بودجه ارتباطی ندارد.

نصب نیروگاه روی پشت بام

معاون وزیر نیرو و رئیس سازمان «ساتبا» با تاکید بر اینکه ۲ هزار نیروگاه کیلوواتی بالای پشت‌بامی در کشور در حال نصب است، گفت: تا پایان سال آینده ۴ هزار نیروگاه کوچک و ۱۵۰ تا ۲۰۰ مگاوات نیروگاه بزرگ تجدیدپذیر در کشور خواهیم داشت. به گزارش وزارت نیرو، سیدمحمد صادق‌زاده با اشاره به فعالیت ۸۵ نیروگاه مگاواتی تجدیدپذیر در کشور، گفت: نیمی از این واحدها خورشیدی و نیمی دیگر از آنها بادی، آبی و زیست‌توده است. رئیس سازمان انرژی‌های تجدیدپذیر و بهره‌وری انرژی برق افزود: همین تعداد نیروگاه در کشور در حال ساخت است و به سرعت نیز در حال افزایش هستند.

وی با تاکید بر اینکه ۲ هزار نیروگاه کیلوواتی بالای پشت‌بامی در کشور به بهره‌برداری رسیده است، عنوان کرد: بر اساس برآورد، همین تعداد نیروگاه نیز در کشورمان در حال نصب است. معاون وزیر نیرو تصریح کرد: بر این مبنا، تا پایان سال آینده ۴ هزار نیروگاه کوچک و ۱۵۰ تا ۲۰۰ مگاوات نیروگاه بزرگ در کشور خواهیم داشت.

صادق‌زاده در پایان اظهار کرد: درحال‌حاضر ظرفیت نصب‌شده نیروگاه‌های تجدیدپذیر به بیش از ۶۵۰ مگاوات رسیده است و حدود ۵۰۰ مگاوات نیز در حال نصب روی زمین است که امیدواریم تا پیش از پیک سال ۹۸ بتوانیم با تکمیل این نیروگاه‌ها ظرفیت تجدیدپذیرها را در کشور به ۱۱۰۰ مگاوات برسانیم.

خبر

اما و اگرهای ساخت رنو در ساوه

نماینده مردم ساوه و زرندیه در مجلس شورای اسلامی گفت: این شهرستان از ظرفیت بالایی برای تبدیل شدن به قطب خودروسازی کشور برخوردار است. به گزارش ایسنا از منطقه مرکزی، محمدرضا منصوری در آیین بهره‌برداری از نمایندگی فروش و خدمات پس از فروش ساپیا در ساوه، اظهار کرد: گشایش این مجموعه در ساوه یکی از نیازهای ضروری شهروندان بود و مانع از تردد آنها به سایر شهرها برای خرید خودرو و تامین لوازم یدکی شده و موجب صرفه‌جویی در هزینه و زمان خواهد شد. امیدواریم با گشایش این نمایندگی و توسعه آن، اطلاعات مردم در صنعت خودرو به‌روزتر شود. نماینده مردم ساوه و زرندیه در ادامه به فعالیت صنعت خودرو در این شهرستان اشاره کرد و گفت: تعهد استقرار شرکت خودروسازی رنو در شهرستان ساوه به وجود آمده است و با برداشتن تحریم‌ها شرکت فرانسوی فعالیت خود را در ساوه برای ساخت رنو آغاز خواهد کرد. اعمال تحریم‌ها موجب توقف سرمایه‌گذاری‌های خارجی در نقاط مختلف کشور شده است و با برداشته شدن تحریم‌ها روند سرمایه‌گذاری‌های خارجی مانند استقرار رنوی فرانسه در ساوه از سر گرفته می‌شود.

عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی به ساخت یک شرکت خودروسازی دیگری در شهرستان ساوه اشاره کرد و گفت: این شرکت تا ۷ برابر ظرفیت فعلی شرکت خودروسازی «بن‌رو» در این شهرستان توانایی تولید خودرو دارد که با ساخت ۲۰۰ هزار متر سوله و با انتخاب شرکت خودروساز خارجی و جذب سرمایه‌گذار فعالیت خود را با اشتغالزایی بالا آغاز خواهد کرد. بیان کرد: سالن رنگ این شرکت خودروساز قادر است ۳۲ خودرو را در ساعت آماده تولید کند در حالی که در شرکت بن‌رو ساوه، ظرفیت سالن رنگ، ۷ خودرو در ساعت است. منصوری به شرکت سوم خودروسازی که در آینده نزدیک کلنگ‌زنی خواهد شد، اشاره کرد و گفت: شرکت دیگری با استقرار در ساوه نقطه عطفی برای تبدیل این شهرستان به قطب صنعت خودرو کشور خواهد شد.

قیمت خودرو شکست

رئیس اتحادیه صنف نمایشگاه‌داران و فروشندگان خودرو تهران گفت: در صورتی‌که نرخ ارز در بازار آزاد به همین شکل پیش رود و تثبیت شود، باز هم شاهد کاهش قیمت‌ها در بازار آزاد خودرو خواهیم بود. سعید موتمنی در گفت‌وگو با ایسنا، اظهار کرد: به دنبال سقوط نرخ ارز در بازار آزاد، نرخ خودروهای داخلی و وارداتی در بازار به طور میانگین بین ۲ تا ۵۰ میلیون تومان کاهش یافت. وی با بیان اینکه در روزهای بعد از آن شاهد تثبیت نسبی نرخ ارز آزاد در قیمت‌های کاهش یافته بودیم، خاطرنشان کرد: اگر ثبات نرخ ارز آزاد در قیمت‌های کاهش یافته فعلی در روزهای آینده نیز ادامه داشته باشد، باز هم شاهد موج جدیدی از کاهش قیمت‌ها در بازار خودرو خواهیم بود. رئیس اتحادیه صنف نمایشگاه‌داران و فروشندگان خودرو تهران ادامه داد: اگر در چند روز آینده نرخ ارز آزاد در قیمت‌های فعلی به ثبات برسد، بسیاری از کسانی که پیش از این اقدام به خرید و نگهداری خودرو با هدف افزایش قیمت‌ها کرده‌اند، فروشنده شده و با افزایش عرضه در بازار قیمت‌ها کاهش خواهد یافت. وی افزود: همچنین در صورتی که در روزهای آینده علاوه‌بر تثبیت نرخ، شاهد کاهش بیشتر نرخ ارز در بازار آزاد باشیم، کاهش قیمت‌ها در بازار خودرو بیشتر و قابل توجه‌تر خواهد شد.

رئیس اتحادیه صنف نمایشگاه‌داران و فروشندگان خودرو تهران با بیان اینکه تثبیت نرخ ارز آزاد باعث خروج سفته‌بازان از بازار خودرو خواهد شد، تصریح کرد: در صورتی که ارز در نرخ مشخصی به ثبات برسد و دلالان و سفته‌بازان از نوسان‌های صعودی نرخ ارز ناامید شوند، این افراد دیگر انگیزه‌ای برای نگهداری خودرو با هدف افزایش نرخ ارز و کسب سود نخواهند داشت و برای جلوگیری از بلوکه شدن نقدینگی خود برای فروش خودروهای در اختیار اقدام خواهند کرد. موتمنی گفت: این موضوع تاثیر مثبتی بر بازار خودرو داشته و باعث افزایش عرضه و افت قیمت‌ها خواهد شد.

بازار خودرو روند نزولی گرفت

عضو هیات‌علمی دانشگاه علم و صنعت گفت: این روزها حباب قیمتی خودروها متاثر از عوامل مختلف در حال کاهش است و اگر مردم و رسانه‌ها با فضای ایجاد شده همراهی کنند، انتظار می‌رود نرخ‌ها بیش از پیش تعدیل شود. امیرحسن کاکایی در گفت‌وگو با ایرنا افزود: این روزها قیمت‌ها در بازار خودرو به‌شدت هیجانی شده و به‌طورخاص نمایشگاه‌داران علاقه‌مندند این هیجان‌ها بیشتر شود. بنابراین، از مردم انتظار می‌رود پیش از هر چیز آرامش خود را حفظ کنند. به گفته وی، آنچه در ماه‌های گذشته در این بازار مشاهده شد، بروز اختلاف معنی‌دار بین نرخ کف کارخانه و نرخ بازار بود، به طوری که عواملی همچون افزایش نرخ دلار، اشباع سایر بازارها مانند سکه و طلا و احتکار دلالان، به رشد قیمت‌ها دامن زد. این کارشناس صنعت خودرو در ادامه به کاهش قیمت‌ها در چند روز گذشته اشاره و اضافه کرد: پیش‌فروش‌های خودروسازان در ماه‌های گذشته، چون برای تحویل کوتاه‌مدت نبود، نتوانست تاثیری بر کاهش قیمت‌ها داشته باشد. پیش‌فروش‌های بلندمدت چاره‌ساز نیست اما تا حدودی اثر روانی خود را برجای می‌گذارد. کاکایی ادامه داد: چند روز گذشته اعلام شد که قرار است با کنار گذاشتن شورای رقابت از قیمت‌گذاری خودرو، نرخ کارخانه منطقی شود. بر این اساس، انتظار می‌رود نرخ کارخانه‌ای خودروها افزایش و قیمت‌های بازاری با کاهش روبه‌رو شود. وقتی خودروسازان دچار زیان نشوند، می‌توانند به تمدید قراردادهای خود با قطعه‌سازان بپردازند و در این صورت تولید خودرو افزایش یافته و بازار متعادل می‌شود. عضو هیات‌علمی گروه مهندسی خودرو دانشگاه علم و صنعت یادآور شد: با وجود کاهش نرخ دلار، هنوز اثر مستقیم خود را بر بازار خودرو نگذاشته بلکه این انتظارات مردم است که کاهش یافته است. از این رو، این روزها عده‌ای که خودرو در پارکینگ‌ها انبار کرده بودند، برای فروش آنها اقدام می‌کنند تا زیان نکرده یا کمتر زیان کنند. وی اظهار کرد: این رویه درباره خودروهای خارجی اندکی متفاوت است زیرا از یک سو کاهش نرخ دلار باید به افت قیمت‌ها بینجامد و از سوی دیگر با توجه به اینکه از حدود یک سال و نیم پیش واردات خودرو متوقف شده، کمبودها در این بازار واقعی بوده و همچنان حاشیه قیمتی خارجی‌ها اجتناب‌ناپذیر است.

این کارشناس خودرو خاطرنشان کرد: آنچه مسلم است اینکه نرخ خودروهای خارجی و حباب موجود در بازار تا حدودی کاهش خواهد یافت اما به دلیل ممنوعیت واردات بعید است به این زودی از حباب قیمتی این خودروها خارج شویم.

وی گفت: اگر مردم و رسانه‌ها با فضای فعلی همراهی کنند، در ادامه قیمت‌ها به‌ویژه در حوزه خودروهای خارجی به‌شدت ریزش خواهد داشت اما در زمینه خودروهای داخلی نرخ کف بازار دچار افت شده و نرخ کارخانه افزایش منطقی خواهد یافت.

کاکایی یادآور شد: قیمت‌های فعلی خودروها منطقی نیست و مقرر شده است مجلس و سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان برای ساماندهی آن برنامه بدهند.

کارشناسان درباره آخرین سیاست شورای رقابت مطرح کردند:

تولید انحصاری خودرو قیمت‌گذاری دستوری را به‌دنبال دارد

فاطمه امیر احمدی
editor@smtnews.ir

عکس: مهدی کاوه‌ای

بازار خودرو و آشفتگی آن همه را دچار نوعی سردرگمی کرده است. این موضوع نشانگر آن است که گویا برخی مدیران نیز نسخه‌ای برای برون‌رفت از شرایط ندارند و با آزمون و خطا راهکارهای خود را ارائه می‌دهند. در حالی که خودروسازان و قطعه‌سازان پیگیر حذف قیمت‌گذاری دستوری خودرو هستند این موضوع در جلسه هفته گذشته شورای رقابت با متصدیان امر مطرح و به گفته عضو ناظر شورای رقابت، در مجلس شورای اسلامی رد شد ولی ملکی با رد حذف شورای رقابت از قیمت‌گذاری خودرو، عنوان کرد همچنان قیمت‌ها از این کانال برای خودروهای زیر ۴۵ میلیون تومان تعیین می‌شود.

ارجاع به دیوان عدالت اداری

ولی ملکی، سخنگوی کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه شورای رقابت در زمینه قیمت‌گذاری حضور خواهد داشت، به «گسترش صنعت» گفت: محمد شریعتمداری، وزیر صنعت، معدن و تجارت به شورای رقابت و چند نهاد دیگر درباره قیمت‌گذاری کالا و خدمات نامه داده است که بر اساس آن، تعیین قیمت‌ها از سوی این نهاد باید به تایید ستاد تنظیم بازار برسد و سپس اعلام شود. در نتیجه، اگر شورای رقابت قیمتی تعیین کند ضرورت دارد به طور حتم به تایید ستاد تنظیم بازار برسد.

وی افزود: در این باره شورای عالی اقتصاد به وزیر صنعت، معدن و تجارت این اختیار را داده و او نیز آن را به زیرمجموعه‌های خود اعلام کرده است. این امر(تایید قیمت‌ها از سوی ستاد تنظیم بازار) به نوعی حق وتو هم به شمار می‌رود. به این ترتیب، برای قیمت‌گذاری همچنان شورای رقابت ورود می‌کند.

وی ادامه داد: البته در این باره شورای رقابت هم تصمیم گرفت موضوع را به دیوان عدالت اداری ارجاع دهد.

ادغام در صنعت

عضو ناظر شورای رقابت در مجلس شورای اسلامی درباره تصمیم‌های گرفته‌شده در جلسه هفته گذشته شورای رقابت گفت: در بخشی دیگر موضوع ادغام در خودروسازی‌ها مطرح شد. ادغام بحثی است که در صنایع از جمله خودرو پیگیری می‌شود.

ملکی با اشاره به طرح اختلاف درباره عضویت یک شرکت قطعه‌ساز در اعضای هیات‌مدیره ایران‌خودرو گفت: یکی از اعضای هیات‌مدیره ایران‌خودرو عضوی است که از بیرون آمده است. این امر موجب شده تا سایر قطعه‌سازان به این امر اعتراض کنند.

پیش‌تر در این باره رئیس انجمن سازندگان قطعات و مجموعه‌های خودرویی خبر داده بود: قرار است کنسرسیومی در صنعت قطعه تشکیل شود که تمام قطعه‌سازان در آن مشارکت داشته باشند. این مسئله بسیار مهم است و دامنه فعالیت‌ها را گسترش می‌دهد و ادامه حیات را تضمین می‌کند. در نتیجه، باید خصوصی‌سازی صنعت خودرو بر اساس اصل ۴۴، این کنسرسیوم حضوری فعال و تاثیرگذار داشته باشد. مرتضی مرتضوی ضمن گلایه از روند تولید و داخلی‌سازی خودروسازان خصوصی گفته بود: دستاورد خودروسازان خصوصی برای صنعت قطعه چیست؟ آنها در فعالیت خود به نوعی قانون را دور می‌زنند. در نتیجه، سهام خودروسازان باید تحت کنسرسیوم قطعه‌سازان واگذار شود.

ملکی ادامه داد: سایر قطعه‌سازان علیه این شرکت قطعه‌سازی اعتراض و شکایت دارند. در نتیجه، شرکت نام‌برده از خود دفاع کرد. همچنین، به‌تازگی لایحه‌ای برای شورای رقابت فرستاده‌اند که فرصت بررسی آن فراهم نبود. از این رو، به جلسه بعد موکول شد.

او افزود: قانون ادغام از نو بازنگری شد زیرا در سال ۹۰ نوشته شده بود. رسیدگی به این موضوع در جلسه‌های بعد ادامه خواهد داشت.

اصل ۴۴ و انحصار

ملکی درباره ضرورت شکل‌گیری شورای رقابت و قیمت‌گذاری آن برای خودروها به اصل ۴۴ قانون اساسی اشاره کرد و گفت: یک فصل از این اصل مربوط به شورای رقابت است. در واقع، در تولید هر کالایی که انحصار وجود داشته باشد شورای رقابت برای قیمت‌گذاری ورود می‌کند.

او تاکید کرد: بحث رقابت مطرح است؛ باید صنایع ما بتوانند رقابت را در خود ایجاد کنند تا از شکل انحصاری خارج شوند. از این رو، تولید خودروهایی که حداکثر در اختیار دو خودروساز است نوعی انحصار به شمار رفته زیرا حداکثر بازار مصرف هم مربوط به همین خودروها است.

تاثیر لرزه‌های نابسامان بازارها بر هم

امید رضایی، عضو انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازی کشور معتقد به پیچیده شدن نسخه جدید برای قیمت‌گذاری خودرو است. او در زمینه وضعیت بازار فعلی کشور به «گسترش صنعت»گفت: آغاز سال ارز ۴۲۰۰ تومان بود و پس از چند ماه به اوج خود تا ۱۸ هزار تومان رسید. امروز دوباره سخن از دلار ۱۰ تا ۱۱ هزار تومانی گفته می‌شود. این موضوع دلیل متقنی برای تعریف قیمت‌ها در حاشیه بازار است.

وی افزود: زمانی که نرخ ارز در بازار ثبات نداشته باشد سایر بازارها را هم تحت‌الشعاع قرار می‌دهد. نابسامانی بازار خودرو نیز ناشی از همین مسئله است. طبیعی است وقتی خودروساز، قطعات خود را با نرخ ارز ۴۲۰۰ تهیه کرده با همان نرخ محصولات را به فروش برساند و زمانی که دلار ۱۷ هزار تومان شود قیمت‌ها به همان نسبت تغییر کند. این فعال بازار درباره نوسان‌های بازار ارز یادآور شد: نوسان‌های شدید دلار از ۴ تا ۱۸ هزار تومان و سپس کاهش تا ۱۰ هزار تومان نشان‌دهنده این است که مانند اقلام دیگر که باید به عنوان کالای مصرفی به آن نگاه شود نه انحصاری، بازار تعیین‌کننده نرخ خودروها باشد.

رضایی در ادامه موضوع بازار نابسامان ارز تصریح کرد: قیمت‌ها به شکل دستوری پایین نگه داشته شدند اما در بازده کمتر از ۷ ماه نوسان‌های ارزی اتفاق افتاد و شاهد افزایش بیش از ۴۰۰ درصدی بودیم. فعالیت در این شرایط برای تولیدکننده ساده نیست. عضو انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازی کشور با اشاره به گرانی مواد اولیه گفت: با افزایش نرخ مواد اولیه این‌گونه نیست که تولیدکننده هزینه‌ها را نپردازد اما به طور قطع نوسان‌های لحظه‌ای تاثیر منفی بر تولید خواهد داشت.

وی با اشاره به خودتحریمی ادامه داد: از آغاز سال صنعتگر یادآور شد که ما در صنعت دچار نوعی خودتحریمی شده‌ایم. در تصمیم‌گیری و درایت مدیریتی، ضعیف عمل کردیم.

او به گلایه گفت: آیا نمی‌شد تصمیمی که امروز درباره ارز و بازار آن گرفته شد زودتر اتخاذ می‌شد؟ البته هنوز مشخص نیست کاهش قیمت‌ها ادامه‌دار باشد. اما این بالا و پایین شدن‌ها نشان داده که هر زمان دولت اراده کرده توانسته قیمت‌ها را کنترل کند.

این فعال صنعت قطعه اظهار کرد: اصرار داریم نرخ خودرو از حالت انحصاری و دستوری خارج شود زیرا این موضوع کمک زیادی به صنعت خواهد کرد.

رقابتی عمل کنیم

رضایی در ادامه با اشاره به فلسفه وجودی شورای رقابت گفت: این شورا برای کالاهای انحصاری شکل گرفته و تمام بحث امروز هم روی موضوع انحصاری بودن صنعت خودرو است. از این رو، هر کالایی در فهرست محصولات انحصاری قرار بگیرد شامل قیمت‌گذاری شورای رقابت می‌شود. او افزود: قیمت‌گذاری دستوری از سوی شورای رقابت برای کالاهای انحصاری یک قانون است و کسی نمی‌تواند آن را وتو کند. قانون خود این نسخه را تجویز کرده است و خودش نیز باید با شرایط موجود در آن بازنگری دوباره داشته باشد. در صورتی این امر امکان‌پذیر است که صنعت خودرو کشور خصوصی شود و در کنار این موضوع خودروها رقابتی شده و تعرفه واردات خودرو نیز کاهش یابد. عضو انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازی کشور در توضیح این موضوع گفت: راهکار خروج صنعت خودرو از این شرایط خصوصی‌سازی است. در کنار این امر باید به موازات آن به فعالیت‌هایی زیربنایی پرداخت و تعرفه واردات نیز معقول شود. اگر قرار است ریشه‌ای برخورد شود باید صنعت خودرو به سوی خصوصی شدن حرکت کند. در غیر این صورت حمایت‌های مقطعی دولت از خودروسازی با افزایش تعرفه‌ها و ممنوعیت واردات و نیز دادن یارانه به تولید منجر به تداوم شرایط موجود می‌شود. او ادامه داد: از سال ۹۰ تاکنون در کمتر از ۷ سال چند بار شاهد چنین شوک‌هایی در بازار خودرو بوده‌ایم. اگر به دنبال رقابتی کردن خودروها هستیم و قصد داریم به لحاظ کیفیت و استانداردهای جهانی، رضایت مشتریان را تامین کنیم و صادرات داشته باشیم باید یک بار برای همیشه به‌صورت ریشه‌ای با موضوع صنعت خودرو برخورد کنیم. برخورد مسکنی تا جایی پاسخگو است. برای کار درازمدت این روش سم است. وی با اشاره به تایید قیمت‌ها از سوی ستاد تنظیم بازار، اظهار کرد: وقتی در کنار شورای رقابت ستاد تنظیم بازار هم قرار می‌گیرد مسئله را حل نکرده‌ایم بلکه صورت مسئله را کمرنگ می‌کنیم. با یک بام و دو هوا پیش رفتن مشکلی را از تولیدکننده رفع نمی‌کند ضمن آنکه مصرف‌کننده هم دچار سردرگمی شده و نمی‌داند خرید کند یا خیر.

رضایی افزود: این مسئله یک بار برای همیشه در موضوع مسکن رفع و قیمت‌گذاری دستوری برداشته شد. عرضه و تقاضا در این بازار سخن آخر را می‌گوید نه قیمت‌های درج‌شده در مطبوعات و سایت‌ها. این خریدار و فروشنده هستند که بر سر قیمتی بر اساس بازار به توافق می‌رسند. برای خودرو هم باید همین باشد که خریدار و فروشنده نرخ نهایی را تعیین کنند.

ولی ملکی

در تولید هر کالایی که انحصار وجود داشته باشد شورای رقابت برای قیمت‌گذاری ورود می‌کند

امید رضایی

راهکار خروج صنعت خودرو از وضعیت فعلی خصوصی‌سازی آن است

مخالفت با واگذاری قیمت‌گذاری خودرو به ستاد تنظیم بازار

رئیس انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازی از مخالفت شورای رقابت با واگذاری قیمت‌گذاری خودرو به ستاد تنظیم بازار خبر داد. محمدرضا نجفی‌منش در گفت‌وگو با ایسنا، اظهار کرد: در جلسه هفته گذشته که با حضور وزیر کشور و مدیران ارشد خودروسازان و قطعه‌سازان با هدف بررسی مشکلات این صنایع برگزار شد، رئیس سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان گزارش داد که مقرر شده وظیفه قیمت‌گذاری خودرو به ستاد تنظیم بازار واگذار شود. البته رئیس شورای رقابت که در جلسه حضور داشت با این موضوع مخالفت و اظهار کرد که در صورت تحقق این موضوع، به دیوان عدالت اداری شکایت خواهد کرد. رئیس انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازی با بیان اینکه در این جلسه گزارشی از مشکلات صنعت خودرو و قطعه از جمله مشکل ترخیص مواد اولیه از گمرک به دلیل تخصیص نیافتن ارز ارائه شد، خاطرنشان کرد: در این زمینه مدیرعامل گمرک وعده داد در صورتی که بانک عامل در دست اجرا بودن روند تخصیص ارز برای واردات را تایید کند، گمرک برای ترخیص ۶۰ تا ۷۰ درصد مواد اولیه متوقف در گمرک اقدام خواهد کرد.

نجفی‌منش افزود: در این جلسه همچنین گزارشی از مشکلات صنایع قطعه ارائه و اظهار شد که در چند ماه گذشته حدود ۷۰ واحد قطعه‌سازی تعطیل و حدود ۳۰ درصد نیروهای شاغل در این صنعت تعدیل شده‌اند که وزیر کشور وعده داد مشکلات موجود، پیگیری و برای رفع آنها اقدام شود.

با تجاری‌سازی گرافین محقق می‌شود

انقلاب در ارتباطات اینترنتی

عکس: aerogelgraphene.com /نمونه باتری‌های گرافین

گرافین قوی‌ترین ماده معدنی کشف شده به شمار می‌آید و به عنوان هادی گرما و برق نسبت به گرافیت موثرتر عمل می‌کند. شرکت سامسونگ تصمیم دارد در باتری تلفن‌های خود یون‌گرافین را قرار دهد و با این کار کمک کند آنها سریع‌تر شارژ شوند

گرافین یکی از مشتقات ماده معدنی گرافیت است که هر چند هنوز به مصرف تجاری نرسیده اما ظرفیت زیادی برای ورود به صنعت باتری‌سازی دارد. پیش‌بینی می‌شود که بازار گرافین و نیز بازار گرافیت در سال‌های پیش رو رشد چشمگیری را تجربه کنند.

به گزارش صمت به نقل از ماینینگ-تکنولوژی، همه می‌دانند که بازار باتری‌های لیتیوم‌یون پررونق است چون دولت‌ها و شرکت‌ها به استفاده از باتری‌هایی روی آورده‌اند که برای تولید انرژی‌های تجدیدپذیر و خودروهای برقی، انرژی را ذخیره می‌کنند. پیش‌بینی می‌شود تا سال ۱۴۱۹ خورشیدی (۲۰۴۰ میلادی) ۵۳۰ میلیون خودروی الکتریکی در جهان وجود داشته باشد. درحال‌حاضر نیز تولید باتری‌هایی که در ساخت ابزار های‌تک به کار می‌روند، در سطح جهان رو به توسعه است و شرکت‌هایی مانند تسلا و گیگافَکتوری، پیشتاز این جریان هستند.

بنا بر گزارش بلومبرگ، تا سال ۱۴۰۰ خورشیدی (۲۰۲۱ میلادی) ۲۷۰ وات‌ساعت باتری‌های لیتیوم‌یون در خودروهای الکتریکی تولید خواهد شد در حالی که در سال جاری میلادی، این رقم ۹۰ گیگاوات ساعت است.

تاکنون بیشتر مواد معدنی که در این باتری‌ها استفاده می‌شده است، لیتیوم و کبالت بوده اما گرافیت هم یکی از ۳ ماده طبیعی به شمار می‌آید که به ایجاد کربن روی زمین می‌انجامد اما نادیده گرفته می‌شود در حالی که در یک باتری لیتیوم یون ۴۰ برابر لیتیوم، گرافیت وجود دارد. چنین اتفاقی به عنوان یک محرک کلیدی برای افزایش تقاضای این ماده معدنی به شمار می‌آید در حالی که میزان تقاضای آن تا سال ۱۳۹۹ خورشیدی (۲۰۲۰ میلادی) نسبت به زمان حاضر ۲۰۰ درصد افزایش پیدا می‌کند. افزایش تقاضا باعث شده که در بازه زمانی دی ۱۳۹۵ (دسامبر ۲۰۱۶) تا دی ۱۳۹۶ (دسامبر ۲۰۱۷) بهای گرافیت ۲۵ درصد رشد را تجربه کند. گرافین نیز که به تازگی ساخته شده و توسعه یافته است می‌تواند به طور چشمگیری فناوری‌های مربوط به باتری را ارتقا دهد. زمستان ۱۳۹۶ و اوایل سال جاری میلادی بود که شرکت سامسونگ خبر داد تصمیم دارد در باتری تلفن‌های خود یون‌گرافین را قرار دهد و با این کار کمک کند آنها سریع‌تر شارژ شوند و شارژ را به مدت طولانی‌تری نگه دارند.

دانشمندان دانشگاه منچستر از سال ۱۳۸۳ خورشیدی (۲۰۰۴ میلادی) کار روی گرافین را آغاز کردند. گرافین در واقع یک لایه ۲ بعدی اتمی از گرافیت است که به طور کلی در داخل تراش مکانیکی ایجاد شده است. در سال ۱۳۸۹ خورشیدی (۲۰۱۰ میلادی) دانشمندان این دانشگاه برای این کشف موفق به دریافت جایزه نوبل شدند.

گراهام استوآرت، وزیر سرمایه‌گذاری انگلیس در اداره تجارت داخلی این کشور در این باره گفت: گرافین یک محصول انقلابی به شمار می‌آید که می‌تواند به سریع‌تر شدن ارتباطات اینترنتی منجر شود. این ماده همچنین در فلیتر شدن نمک از آب کارایی دارد و باعث می‌شود صفحات تلفن‌های همراه شکست‌ناپذیر شوند. این ماده به روشنی یک نمونه اولیه از قابلیت نوآوری شرکت‌های انگلیسی به شمار می‌آید؛ نوآوری‌هایی که با استفاده از آنها این شرکت‌ها می‌توانند چشم‌انداز تولید را در مقیاس جهانی تغییر دهند.

گرافین قوی‌ترین ماده معدنی کشف شده به شمار می‌آید. این ماده ۴۰ برابر سخت‌تر از الماس است و به عنون هادی گرما و برق نیز نسبت به گرافیت موثرتر عمل می‌کند.

در ۸ سال گذشته، کاربردهای بیشتری از گرافین کشف شده که استفاده در ابرخازن‌ها یکی از آنهاست و به عنوان پوسته و غشای میانی در فیلتراسیون نیز کاربرد دارد.

سرعت گرافین در انتقال برق ۱۴۰ برابر بیشتر از لیتیوم است و در همین حال ۱۰۰ برابر از آلومینیوم سبک‌تر است، به این معنا که گرافین می‌تواند چگالی نیروی یک باتری استاندارد لیتیوم‌یون را تا ۴۵ درصد افزایش دهد. از آنجا که می‌توان حجم کمی از گرافین را در طولانی‌مدت استفاده کرد، این ماده از جذابیت‌های اقتصادی نیز برخوردار است. بنا بر گفته ایوان باکلی، مدیر پروژه موسسه ملی گرافین، یک گرم از یک لایه مجزای گرافین چیزی برابر با دو زمین فوتبال را پوشش می‌دهد.

در تیر (ژوئیه) آزمایشگاه ملی فیزیک و موسسه ملی گرافین در دانشگاه منچستر، نخستین سرویس تعیین مشخصات گرافین جهان را تاسیس کرد. استوارت در زمان برپایی این سرویس در لندن گفت: این سرویس حلقه گمشده صنعت و دانشگاه را فراهم خواهد آورد و انقلابی را بر پا خواهد کرد که مبتنی بر آن گرافین در چند سال آینده تجاری‌سازی خواهد شد.

باکلی نیز در این باره می‌گوید: این اتفاق، هم خوشایند پژوهشگران است و هم آنهایی که در صنعت گرافین فعال هستند.

با توسعه باتری‌های لیتیوم‌یون، تقاضا برای گرافیت هم افزایش خواهد یافت در حالی که هم امریکا و هم اتحادیه اروپا، این ماده را در فهرست مواد استراتژیک خود قرار داده‌اند.

گرافیت به دلیل پایداری و اینکه تا دمای ۳هزار و ۶۰۰ درجه سانتی‌گراد نیز می‌تواند سختی خود را حفظ کند بیشتر در تولید فولاد کاربرد داشته و هزاران سال است در صنایع گوناگون به کار می‌آید. گرافیت، رسانای بسیار خوب گرما و برق است.

گرافین نیز ساختار دو بعدی از یک لایه منفرد شبکه لانه زنبوری کربنی است که به علت داشتن ویژگی فوق‌العاده در رسانندگی الکتریکی و رسانندگی گرمایی، چگالی بالا و تحرک‌پذیری حامل‌های بار، رسانندگی اپتیکی و ویژگی مکانیکی به ماده‌ای منحصربه فرد تبدیل شده است. این سامانه جدید حالت جامد، به دلیل این ویژگی فوق‌العاده، به عنوان نامزد بسیار مناسب جایگزینی سیلیکان در نسل بعدی قطعه‌های فوتونیکی و الکترونیکی نیز در نظر گرفته شده است. از این رو در پژوهش‌های بنیادی و کاربردی مورد نظر است.

ثمن رحیمی‌راد
editor@smtnews.ir

گرافین می‌تواند به سریع‌تر شدن ارتباطات اینترنتی منجر شود. این ماده همچنین در فلیتر شدن نمک از آب کارآیی دارد و باعث می‌شود صفحات تلفن‌های همراه شکست‌ناپذیر شوند

یادداشت

پشت شورشی‌های افغانستان به معادن گرم است

مرتضی حسین
روزنامه‌نگار

در افغانستان، سایت‌های معدنی در اختیار طالبان و دیگر گروه‌های جنگ‌طلب هستند و این گروه‌ها بنا بر گزارش سازمان شاهد جهانی(Global Witness) درآمدهای میلیونی از صادرات این مواد به‌دست می‌آورند. گزارش‌های این سازمان نشان می‌دهد چگونه استخراج موادی مانند طلق، مرمر و سنگ لاجورد، منبع درآمد گروه‌های شورشی است و کمک می‌کند این گروه‌ها چرخه مرگباری از خشونت را در منطقه ایجاد کنند. دیرزمانی از کنترل این گروه‌های محرک و عامل تنش، بر معادن افغانستان می‌گذرد اما در سال‌های اخیر آثار برآمده از آن وخامت بیشتری پیدا کرده است، به ویژه از ابتدای سال جاری میلادی در زمستان ۱۳۹۶، به دلیل جنگ‌های شدید بین طالبان و دیگر گروه‌های شورشی، ده‌ها هزار نفر در استان نَنگَرهار در شرق افغانستان مجبور به جابه‌جایی محل سکونت خود شده‌اند. این جنگ‌ها بر سر کنترل ذخایر معدنی است که برای هر یک از این گروه‌ها منبع درآمد است و وقتی متوجه میزان درآمدی می‌شویم که این گروه‌های مسلح از معادن به‌دست می‌آورند، متوجه می‌شویم که جای تعجب ندارد اگر آنها بر سر تصاحب ذخایر با هم بجنگند. دخالت گروه‌های مسلح در معدنکاری غیرقانونی افغانستان باعث تخریب بسیار این کشور شده و ضرر و زیان مالی فراوانی را بر دولت افغانستان تحمیل می‌کند. همچنین کنترل منابع معدنی، مسئله‌ای مرتبط با امنیت ملی افغانستان و البته همه کشورهایی است که از تنش‌های این گروه‌ها تاثیر می‌پذیرند. گزارش سازمان شاهد جهانی نشان می‌دهد که خریداران این مواد در امریکا، اروپا و آسیا به رشد این گروه‌ها کمک می‌کنند.

منبع: دِاینترسپت
برگردان: ثمن رحیمی راد

بسمه تعالی

سازمان نوبت سوم کنندگان و تولیدکنندگان
Consumers & Producers Protection Organization

فراخوان اعطای گواهینامه و تندیس‌های ملی رعایت حقوق مصرف‌کنندگان- سال ۱۳۹۷

اطلاعیه شماره ۱

هجدهمین همایش روز ملی حمایت از حقوق مصرف کنندگان مطابق برنامه ریزی، ۹ اسفندماه برگزار می‌شود و در جریان این همایش بنگاه‌های اقتصادی برتر در حوزه رعایت حقوق مصرف کنندگان معرفی و از آنها تقدیر بعمل خواهد آمد.

لذا از متقاضیان عزیز دعوت می‌شود با مراجعه به آدرس اینترنتی (www.esfand9th.com) ، نسبت به ثبت نام اولیه خود حداکثر تا سی‌ام مهر ماه ۱۳۹۷ (۱۳۹۷/۰۷/۳۰) به صورت الکترونیکی اقدام نمایند.

آدرس دبیرخانه مربوط:

تهران- خ ولی عصر(عج)- روبروی پارک ملت- خ ارمغان‌غربی- خ مهرشاد شمالی- تقاطع خ شهید انصاری(صداقت)- پلاک ۶۶- ساختمان سازمان حمایت- طبقه دوم- اتاق ۲۰۸- کد پستی: ۱۹۶۷۸۳۴۷۱۳

تهران- خ نلسون ماندلا- خ شهید انصاری- نبش مهرشاد- پلاک ۶۶- ساختمان سازمان حمایت- طبقه دوم- اتاق ۲۰۸- کد پستی: ۱۹۶۷۸۳۴۷۱۳

شماره تلفن‌های تماس دبیرخانه ذیربط جهت هماهنگی بیشتر: ۲۲۰۵۸۵۴۲-۲۶۲۰۰۵۰۳

آدرس‌های اینترنتی مرتبط :

وب سایت اختصاصی دبیرخانه اجرایی همایش: (www.esfand9th.com)

پورتال سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان: (www.cppo.mimt.gov.ir)

دبیرخانه سیاستگذاری و اجرایی
اعطای گواهینامه و تندیس ملی رعایت حقوق مصرف‌کنندگان

P.G.S.E.Z

آگهی دعوت به تجدید ارزیابی کیفی

نوبت دوم شماره: ۹۷/۱۲

فراخوان عمومی مناقصه یک مرحله‌ای

باموضوع: خدمات حفاظتی و انتظامات

شرکت منطقه ویژه اقتصادی صنایع معدنی و فلزی خلیج‌فارس در نظر دارد بنا بر آئین‌نامه اجرایی بند «ج» ماده ۱۲ قانون برگزاری مناقصات نسبت به تجدید ارزیابی کیفی مناقصه‌گران واجد شرایط جهت دعوت به مناقصه عمومی یک مرحله‌ای به شرح ذیل اقدام نماید.

۱ -**نشانی دستگاه مناقصه‌گذار:** بندرعباس - کیلومتر ۱۳ بزرگراه شهید رجایی- منطقه ویژه اقتصادی صنایع معدنی و فلزی خلیج‌فارس

۲ - **موضوع مناقصه:** خدمات حفاظتی و انتظامات

۳ - **شرح مختصر موضوع مناقصه:** انجام خدمات حفاظتی شامل: مراقبت و نگهداری از اراضی، تاسیسات و تجهیزات، ساختمان‌ها، ابنیه و همچنین تاسیسات دریایی

۴ - **تاریخ، مهلت و محل دریافت اسناد ارزیابی کیفی:** متقاضیان می‌توانند از تاریخ ۹۷/۷/۱۱ تا لغایت پایان وقت اداری مورخ ۹۷/۷/۱۹ به نشانی بندرعباس - کیلومتر ۱۳ بزرگراه شهید رجایی - دبیرخانه کمیسیون معاملات منطقه ویژه صنایع معدنی و فلزی خلیج‌فارس مراجعه و با ارائه فیش واریزی به مبلغ ۵۰۰،۰۰۰ ریال به حساب شماره ۵۷۸۶۳۳۷۳۱۲ قابل پرداخت در کلیه شعب بانک ملت، اسناد ارزیابی کیفی را دریافت نمایند.

۵- **مهلت تحویل اسناد تکمیل شده:** حداکثر تا ساعت ۱۶/۰۰ روز یکشنبه مورخ ۹۷/۸/۶ به نشانی بندرعباس کیلومتر ۱۳ بزرگراه شهید رجایی دبیرخانه کمیسیون معاملات منطقه ویژه اقتصادی صنایع معدنی و فلزی خلیج‌فارس

شایان ذکر است پس از ارزیابی کیفی، از مناقصه‌گران واجد شرایط که حداقل امتیاز لازم راکسب نموده باشند جهت دریافت اسناد مناقصه دعوت بعمل خواهد آمد.

روابط عمومی منطقه ویژه اقتصادی صنایع معدنی و فلزی خلیج‌فارس

شرکت ملی گاز ایران
شرکت مجتمع گاز پارس جنوبی

آگهی مناقصه عمومی شماره: ۹۷/۷۰۱۲

نوبت دوم شناسه مجوز: ۱۳۹۷.۳۱۸۸

موضوع: حفاظت و حراست از اماکن، اموال و تاسیسات پالایشگاه هفتم شامل فازهای ۱۷ و ۱۸ و عملیات مشترک (تاسیسات آبرسانی شماره ۲ و ایستگاه تقلیل فشار گاز)

نام و نشانی مناقصه‌گزار:	استان بوشهر- عسلویه-منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس-شرکت مجتمع گاز پارس‌جنوبی- پالایشگاه هفتم (فازهای ۱۸-۱۷)
آخرین مهلت اعلام آمادگی و تسلیم رزومه از طرف پیمانکاران متقاضی	پنجشنبه ۱۳۹۷/۰۸/۱۰
مهلت تحویل اسناد مناقصه به شرکت‌های واجد صلاحیت	
مهلت تسلیم پاکات پیشنهاد (مالی/ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار) توسط مناقصه‌گران	برنامه زمانی تحویل و دریافت اسناد پیشنهاد قیمت، بازگشایی و سایر اطلاعات مربوطه (پس از فرایند ارزیابی کیفی) در اسناد مناقصه تحویلی به شرکت‌های تایید صلاحیت شده اعلام خواهد شد.
تاریخ بازگشایی پیشنهادات مالی:	

مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار معادل ۴/۰۹۸/۰۰۰/۰۰۰ریال است که مناقصه‌گران تایید صلاحیت شده (پس از اتمام مرحله ارزیابی صلاحیت)، در مرحله تسلیم پاکات پیشنهادی مناقصه، در داخل پاکت الف پیشنهادی خود ارائه خواهند نمود. تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار بایستی به صورت یکی از تضامین قابل قبول وفق آیین‌نامه تضمین شماره ۱۲۳۴۰۲/ت۵۰۶۵۹ هـ مورخ ۹۴/۰۹/۲۲ هیات وزیران باشد.

تبصره: در صورت ارائه تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار به صورت وجه نقد، مبلغ نقدی می‌بایست به حساب سپرده شماره ۰۱۰۶۲۴۰۶۲۴۰۰۶ نزد بانک ملی ایران شعبه عسلویه به نام شرکت مجتمع گاز پارس‌جنوبی واریز و فیش واریزی در داخل پاکت الف ارائه گردد.

جهت کسب اطلاعات بیشتر به سایت مجتمع به آدرس WWW.SPGC.IR مراجعه فرمایید.

روابط‌عمومی شرکت مجتمع گاز پارس‌جنوبی

یادداشت

ظرفیت‌های افزایش صادرات سیمان

سارا اصغری
روزنامه‌نگار

صادرات و واردات سیمان در بین کشورهای جهان کمتر از ۲۰۰ هزار تن است که کمتر از ۵ درصد مجموع تولید سیمان جهان به‌شمار می‌رود و روی ریل تجارت قرار می‌گیرد. بر اساس آمارهای رسمی، سالانه ۴.۴ میلیارد تن سیمان در جهان تولید می‌شود و برای کسب سهم بازار بیشتر، ایران نیز درصدد ایجاد واحدهای صادراتی در نقاط حاشیه مرزهای کشور با هدف صادرات است. البته ایران جزو کشورهایی به شمار می‌رود که در زمینه سیمان خودکفا شده و نه تنها واردات سیمان ندارد بلکه بخش بیشتری از تولید خود را به صادرات اختصاص می‌دهد. در حقیقت می‌توان ادعا کرد که صنعت سیمان جزو صنایعی قلمداد می‌شود که در چند سال گذشته، ظرفیت‌سازی بسیاری در آن شده و از هر شهر و استانی در کشور گذر کنید، شاهد ایجاد کارخانه‌های سیمان در اطراف و اکناف آن خواهید بود.

بنابراین واحدهای تولیدی سیمان علاوه بر تامین نیاز داخل باید حدود نیمی از تولید خود را به صادرات اختصاص دهند تا با واحدهای ایجاد شده که هم‌اکنون با نیمی از ظرفیت خود کار می‌کنند، در چرخه تولید باقی بمانند و محصول خود را در انبارها دپو نکنند. بر اساس آمار، سال گذشته حدود ۵۷ میلیون و ۵۰۰ هزار تن کلینکر و حدود ۵۴ میلیون و ۲۰۰هزار تن سیمان تولید شد که حدود ۶ میلیون و ۲۰۰ هزار تن، سیمان و حدود ۶ میلیون تن کلینکر صادر شد یعنی در مجموع افزون بر ۱۲ میلیون تن صادرات سیمان و کلینکر برای صنعت خاکستری به ثبت رسیده است. بر اساس آمار ۱۱ ماه از سال ۹۶، حدود ۳۳درصد صادرات کلینکر به عراق و حدود ۲۱ درصد به بنگلادش بوده است. در زمینه سیمان نیز ۳۵ درصد صادرات سیمان به افغانستان، ۲۵درصد به شمال عراق، ۳درصد به حوزه افریقا، ۷درصد به حوزه سی‌آی‌اف و ۷درصد نیز به کشورهای حوزه خلیج‌فارس اختصاص یافته است. بر اساس تازه‌ترین آمار گمرک از تجارت خارجی ۳ماه نخست امسال ایران، در این مدت در مجموع ۳میلیون و ۶۳۶هزار تن انواع سیمان و کلینکر از ایران صادر شد که ارزش دلاری آن حدود ۱۲۴ میلیون و ۳۱۲ هزار دلار می‌شود.

از این مقدار، یک میلیون و ۶۸۴ هزار تن به ارزش ۴۷ میلیون و ۶۳۹ هزار دلار مربوط به سیمان‌های پودر نشده موسوم به کلینکر بوده است.

کویت، عراق، افغانستان و بنگلادش، مهم‌ترین مقصدهای صادراتی سیمان ایران در بهار سال جاری بوده‌اند؛ به طوری که در این مدت بیش از ۲۷ میلیون دلار از مجموع کل صادرات سیمان ایران به کویت، بیش از ۲۰ میلیون دلار به عراق، بیش از ۲۰ میلیون دلار به افغانستان و بیش از ۱۵ میلیون دلار به بنگلادش صادر شده است.

از این رو بدون تردید یکی از شریان‌های این صنعت خاکستری به صادرات گره خورده و از آنجا که حمل دریایی سیمان با مشکلاتی همراه است و صادرات به مسافت‌های دور، از لحاظ حمل‌ونقل و اقتصادی نیز به صرفه نخواهد بود، منطقی‌ترین و به صرفه‌ترین گزینه برای صادرات سیمان، محدود به کشورهای همسایه و در نهایت منطقه می‌شود. در این راستا «صادرات ریلی» به بهترین شکل ممکن قادر خواهد بود، این صنعت را در مسیر اقتصاد قرار دهد.

آمارهای صادراتی نشان می‌دهد که کشورهای همسایه و منطقه می‌تواند یکی از مقاصد بسیار مناسب برای صادرات باشد. کشورهایی همچون افغانستان و همسایگان شمالی این کشورها می‌توانند به وسیله ریل به ایران متصل شوند؛ موضوعی که همچنان مورد غفلت دست‌اندرکاران توسعه امور زیر بنایی قرار گرفته است چراکه در یکی دو دهه گذشته، صنعت ریلی کشور نتوانسته همپای برخی صنایع مانند سیمان یا فولاد که رشد قابل توجهی یافته‌اند، رشد کند و پیش برود. هرچند در زمینه ظرفیت‌سازی این صنایع تا رسیدن به چشم‌انداز ۱۴۰۴ موفق عمل کرده‌ایم و به نظر می‌رسد اهداف آنها در این افق دست‌یافتنی شده‌اند اما دولتمردان و سیاست‌گذاران در این عرصه باید بیش از پیش زیرساخت‌ها را در نظر بگیرند زیرا قطار توسعه بدون ریل از حرکت باز خواهد ایستاد و صنایعی که در کشور با هزینه‌های بسیار سرمایه‌گذاری شده‌اند، عقب نگه داشته می‌شوند.

بررسی تخلفات واگذاری آلومینیوم المهدی در مجلس شورای اسلامی

عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی گفت: تخلفات مربوط به جریان واگذاری مجتمع کارخانه آلومینیوم المهدی و طرح هرمزآل، این هفته در نشست علنی مجلس شورای اسلامی بررسی می‌شود. به گزارش فارس، احمد مرادی، نماینده مجلس شورای اسلامی درباره آخرین وضعیت بررسی پرونده تخلف در واگذاری مجتمع آلومینیوم المهدی و طرح هرمزال گفت: برخی اسناد و مدارک در این زمینه از سوی احمد توکلی، رئیس دیده‌بان شفافیت و عدالت به حمید رضا فولاد گر، به عنوان رئیس کمیسیون ویژه حمایت از تولید ملی و نظارت بر اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی مجلس شورای اسلامی تحویل داده شده که در حال پیگیری است.وی از درخواست خود برای اعمال ماده ۲۳۶ آیین‌نامه داخلی مجلس سخن گفت و افزود: بر اساس این آیین‌نامه چنانچه ۱۰ نماینده درخواست یاد شده را امضا کنند، پرونده به طور مستقیم به قوه قضاییه ارسال می‌شود. عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی افزود: هم‌اکنون موضوع پرونده تخلفات واگذاری آلومینیوم المهدی و خریدار آن در کمیسیون ویژه حمایت از تولید ملی مطرح شده و اعضا منتظر گزارش آقای فولادگر در این کمیسیون هستند تا پس از طرح آن در صحن مجلس و رأی‌گیری، به قوه قضاییه ارسال و رسیدگی شود. مرادی یادآور شد: با توجه به مستندات موجود از جمله گزارش سازمان بازرسی کل کشور، گزارش دیوان محاسبات و همچنین اظهار نظر کمیسیون نظارت بر اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی مجلس مبنی بر بروز پاره‌ای اشتباه‌ها از سوی سازمان خصوصی‌سازی در فرآیند واگذاری مجتمع آلومینیوم المهدی، امید می‌رود با رأی قوه قضاییه، این دارایی به دولت باز گردد و اگر قرار بر واگذاری دوباره به بخش خصوصی است، به شکل سالم و عادلانه انجام شود. نماینده مردم هرمزگان، عنوان پرونده بررسی واگذاری مجتمع آلومینیوم المهدی و طرح هرمزال را اعتراض به واگذاری‌ها اعلام کرد و افزود: با وجود وارد بودن خدشه به فرآیند واگذاری و اتفاق‌های رخ داده در مجتمع المهدی پس از واگذاری، هیچ یک از قراردادها بین سازمان خصوصی‌سازی و مالک جدید آن رعایت نشده است. به گفته این نماینده مجلس شورای اسلامی، خریدار جدید مجتمع آلومینیوم المهدی، بخش زیادی از تعهدات خود از جمله حقوق دولت، بیمه و مالیات را پرداخت نکرده و سهم شریکان که برخی غیر ایرانی هستند و همچنین مطالبات بانک خارجی و تعهدات آنها را ادا نکرده است. مرادی افزود: برخی شواهد نیز حاکی است مالک کنونی مجتمع آلومینیوم المهدی به بهانه دسترسی نداشتن به مواد اولیه، چند دیگ تولید شمش را از مدار تولید خارج کرده که به عنوان یکی از مشکلات سر راه این مجتمع می‌تواند دست‌کم ۱۸۰۰ کارگر را در شرایط کنونی بیکار کند. این نماینده مردم، هدف پیگیری‌ها درباره این پرونده را، اثبات اهلیت لازم نداشتن مالک کنونی مجتمع آلومینیوم المهدی و هرمزال در واگذاری و مدیریت این شرکت استراتژیک عنوان کرد و افزود: انتظار می‌رود با آگاهی‌بخشی رسانه‌ها، این موضوع، این هفته در صحن مجلس شورای اسلامی مطرح شود و به امضای نمایندگان برسد. گفتنی است معاون سازمان خصوصی‌سازی هفته گذشته این واگذاری را به استناد رای قطعی هیات داوران بدون خدشه دانست.

ضایعات آهن، کمیاب و گران

استفاده از قراضه دیگر صرفه اقتصادی ندارد

سارا اصغری
editor@smtnews.ir

مسعود محرمی: یکی از دلایل افزایش نرخ قراضه در چند ماه گذشته کمیاب شدن آن است

محمد میرزایی: قراضه بیشتر تحت تاثیر شمش و گران شدن هزینه‌های تولید گران شده است

بهتر است که انجمن تولیدکنندگان فولاد و مصرف‌کنندگان قراضه در کنار هم حضور داشته باشند چراکه یکی از معضلات بازار قراضه این است که انجمنی ندارد تا به طور مشخص و شفاف برنامه‌های خود را دنبال کند

قراضه‌های آهنی، این روزها بیش از هر کالا یا مواد اولیه دیگر در داخل کشور، گوی سبقت افزایش نرخ را از آن خود کرده‌اند و حتی در ماه‌های گذشته شاهد بودیم که نرخ آن از بهای شمش فولاد هم پیشی گرفت. البته فعالان این حوزه، علل مختلفی را برای افزایش بهای این ضایعات آهنی در چند ماه گذشته عنوان می‌کنند که به نظر می‌رسد کمیاب شدن قراضه در داخل کشور مهم‌ترین دلیل است، به گونه‌ای که خریداران این خوراک اولیه را به صف کرده است.

■ عوامل گران شدن قراضه‌ها

مسعود محرمی، مدیر فنی کارخانجات ذوب و نورد کارخانه‌های فولادی درباره افزایش نرخ قراضه در چند ماه گذشته در گفت‌وگو با صمت عنوان کرد: نرخ قراضه این روزها روز به روز در حال افزایش است و یکی از مهم‌ترین دلایل آن به کمیاب شدن قراضه بازمی‌گردد.

محرمی در پاسخ به این پرسش که چرا نرخ قراضه در ماه‌های گذشته از نرخ شمش فولاد هم پیشی گرفت، اظهار کرد: یکی از دلایل افزایش نرخ قراضه در چند ماه گذشته به موضوع کمیاب شدن آن بازمی‌گردد. البته دلیل دیگر گران شدن قراضه، گران شدن ترکیباتی است که هنگام ذوب به قراضه افزوده می‌شود چراکه قراضه در زمان ذوب با فروآلیاژ مخلوط می‌شود و همین موضوع سبب شده به مراتب قیمتی بالاتر از شمش پیدا کند.

وی در ادامه خاطرنشان کرد: بنابراین یکی از دلایل افزایش نرخ قراضه نیز افزایش بهای فروآلیاژهاست چراکه برای هر تن قراضه ۸ کیلو فروآلیاژ استفاده می‌شود. نرخ هر کیلو فروآلیاژ تا پیش از این هر کیلو ۴ هزار تومان با دلار ۴۲۰۰ تومانی بود اما هم‌اکنون به کیلویی ۲۲ هزار تومان با دلار ۱۴ تا ۱۵ هزار تومان رسیده است.

محرمی ادامه داد: از این رو واحدهای ذوب ترجیح می‌دهند بیشتر از آهن اسفنجی استفاده کنند و کمتر قراضه را به کار بگیرند. البته تا پیش از این، واحدها به صورت ترکیبی از آهن اسفنجی و قراضه استفاده می‌کردند، اما هم‌اکنون استفاده از قراضه دیگر به لحاظ اقتصادی به صرفه نیست.

■ قراضه‌ها مدیریت نمی‌شوند

این مدیر فنی بخش ذوب کارخانه‌های فولادی با اشاره به مشکل اساسی قراضه در کشور خاطرنشان کرد: یکی از مهم‌ترین مشکلات قراضه از این موضوع ناشی می‌شود که بازار قراضه اتحادیه یا مدیریت واحدی ندارد که قیمت‌گذاری زیر نظر آنها و به صورت مشخص باشد. از این رو قراضه، بدون مدیریت مناسب از سوی برخی افراد یا گروه‌هایی که بازار قراضه را در دست گرفته‌اند، قیمت‌گذاری می‌شود.

محرمی در ادامه تاکید کرد: پس درحال‌حاضر بازار قراضه کشور با دو مشکل اساسی یعنی یکی کبود قراضه در کشور و دیگری نبود یک مدیریت یکپارچه و واحد بر این بازار روبه‌رو است.

وی با اشاره به نرخ روز قراضه بیان کرد: هم‌اکنون نرخ قراضه در بازار با احتساب هزینه‌های حمل به کیلویی ۲۶۰۰ تا ۲۷۰۰ تومان رسیده، در حالی که نرخ شمش به کیلویی ۲۸۰۰ تومان رسیده و این فاصله اندک بین نرخ قراضه و شمش به افزایش نرخ فروآلیاژها بازمی‌گردد.

این مدیر فنی بخش ذوب کارخانه‌های فولادی در ادامه افزود: البته همان‌گونه که عنوان کردم، کمیاب شدن قراضه مزیت بر علت شده تا نرخ قراضه روند افزایشی بیابد و مشتریان برای خرید قراضه در صف بایستند. گمان نمی‌کنم که نرخ آن روند کاهشی در پیش بگیرد و روند افزایشی آن نیز ادامه‌دار خواهد بود.

■ زیاده‌خواهی کارخانه‌ها

درباره وضعیت این روزهای بازار قراضه نیز محمد میرزایی، فعال بازار قراضه در گفت‌وگو با صمت عنوان کرد: موضوع اصلی این است که مالیات ارزش‌افزوده، معضلی برای بازار فولاد شده و به همین دلیل برخی افراد شرکت‌های صوری راه‌اندازی کرده و وارد این بازار شده‌اند، در حالی که این افراد در اصل قراضه‌فروش نیستند و تنها باعث افزایش نرخ قراضه در بازار شده‌اند.

میرزایی در ادامه خاطرنشان کرد: از سوی دیگر این عده ۹ درصد ارزش‌افزوده را پرداخت نمی‌کنند و مصرف‌کننده نهایی باید آن را پرداخت کند. وی در پاسخ به این پرسش که فاصله نرخ قراضه با شمش چقدر است و چرا به تازگی این فاصله کم شده است، عنوان کرد: درحال‌حاضر فاصله نرخ قراضه با شمش بسیار کم شده است. از این رو بیشتر کارخانه‌دارها وارد این عرصه شده‌اند و این موضوع سبب شده که قراضه‌فروش‌های واقعی کنار بروند.

این فعال بازار قراضه همچنین در پاسخ به این پرسش که آیا قراضه تحت تاثیر تحولات ارز گران شده است، گفت: قراضه بیشتر تحت تاثیر شمش و گران شدن هزینه‌های فرآیند تولید گران شده است.

این فعال بازار قراضه در ادامه یادآور شد: یکی از موضوع‌هایی که سبب گران شدن قراضه شده، این است که کارخانه‌دارها بیشتر از سهم خود قراضه خریداری می‌کنند. البته این موضوع از آنجا ناشی می‌شود که هر کارخانه‌ای، سهم مشخصی برای خرید قراضه دارد و زمانی که کارخانه‌دار بیش از سهم خود خرید می‌کنند باید آن را از پایه نیز گران خریداری کنند که همین موضوع سبب افزایش بهای قراضه می‌شود، در حالی که کارخانه‌دارها باید به سهم خود قانع باشند.

میرزایی در ادامه افزود: در بازار قراضه، سود بیشتری نصیب واسطه‌ها می‌شود، البته سودی که هم‌اکنون می‌برند، ناشی از سود تورمی است. وی در ادامه یادآور شد: بسیاری هم برای گرفتن وام وارد این بازار شده‌اند و اکنون که تورم افزایش یافته، سود بیشتری نصیب‌شان می‌شود.

■ اتحادیه نداریم

این فعال بازار قراضه با اشاره به بی‌مدیریتی بازار قراضه در کشور خاطرنشان کرد: کشور ترکیه، گاز را ۲ برابر از ما خریداری می‌کند، در حالی که هزینه نیروی انسانی آن حدود ۳.۵ برابر و هزینه برق آن حدود ۲.۵ برابر کشور ما است و قراضه را نیز از آسیای میانه، امریکا و افریقا وارد می‌کند اما با این هزینه‌ها قادر است در بازار فولاد با ما رقابت کند و این موضوع بی‌مدیریتی ما را نشان می‌دهد.

میرزایی با اشاره به این موضوع که درحال‌حاضر بازار قراضه در کشور بسیار آشفته شده است، عنوان کرد: پیشنهاد ما این است که انجمن تولیدکنندگان فولاد و مصرف‌کنندگان قراضه در کنار هم حضور داشته باشند تا بتوانند به این بازار سر و سامانی بدهند چراکه یکی از معضلات بازار قراضه این است که تعاونی، اتحادیه و انجمنی ندارند تا به طور مشخص و شفاف برنامه‌های خود را دنبال کنند.

رشد ۱۹۱ درصدی صادرات سیمان ایران به آسیای میانه

مدیرکل راه‌آهن خراسان رضوی عنوان کرد: در نیمه نخست امسال، صادرات سیمان از مرز ریلی سرخس به کشورهای آسیای میانه به ۱۹۳هزار تن رسید که نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۱۹۱ درصد افزایش یافت.

به گزارش ایرنا از راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران، محمدهادی ضیایی‌مهر، ایجاد بازار جدید سیمان ایران در ازبکستان برای اجرای پروژه‌های زیربنایی آن کشور، تلاش برای تامین واگن مورد نیاز صادرکنندگان از کشورهای آسیای میانه و توسعه زیرساخت‌ها در ایستگاه شهید مطهری را از دلایل رشد صادرات سیمان از مرز سرخس عنوان کرد.

وی توضیح داد: کاهش مصرف سوخت و افزایش ضریب ایمنی از مزایای حمل‌ونقل ریلی است و از طرفی افزایش صادرات سیمان به وسیله شبکه ریلی، سبب افزایش درآمد واحدهای تولیدی و جذب بازارهای جدید در کشورهای آسیای میانه می‌شود که به حمایت از کالای ایرانی، رونق اشتغال و تحقق اقتصاد مقاومتی کمک می‌کند.

مدیرکل راه‌آهن خراسان رضوی با یادآوری اینکه صادرات ریلی سیمان از مرز سرخس سهم ۹۲ درصدی صادرات سیمان را به خود اختصاص داده است، افزود: عمده مقصد سیمان صادراتی از مرز ریلی سرخس، کشور ازبکستان با ۱۷۵ هزار تن و سهم ۹۱ درصدی و پس از آن، ترکمنستان و تاجیکستان است.

وی گفت: درباره صادرات سیمان تلاش‌ها و رایزنی‌های زیادی از سوی اداره کل راه‌آهن خراسان با راه‌آهن‌های آسیای میانه انجام دادیم و تلاش کردیم برای تامین واگن و حمل به موقع سیمان صادراتی، نقش موثری در زنجیره تولید سیمان داشته باشیم.

مدیرکل راه‌آهن خراسان رضوی یادآور شد: ۸۴ درصد سیمان صادر شده از مرز سرخس، از مبادی استان خراسان رضوی بارگیری شده که نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۲ برابر شده است.

به گزارش ایرنا، «سید محمد اتابک» رئیس انجمن صنفی کارفرمایان صنعت سیمان، ماه گذشته به ایرنا، گفت: میزان صادرات سیمان در ۵ ماه نخست امسال بیش از ۲ میلیون و ۹۳۵ هزار و ۴۰۶ تن بود که در مقایسه با عملکرد دوره مشابه سال گذشته، رشد ۹ درصدی را نشان می‌دهد.

تاکید کارشناسان بر تداوم استفاده از نظر اقتصاددانان برای رفع مشکلات اقتصادی

با هم‌اندیشی، زودتر به راهکار می‌رسیم

زهره محسنی شاد
editor@smtnews.ir

رفع مشکلات اقتصادی و مسائل مربوط به حوزه ارزی درحالی در هفته‌های گذشته به‌عنوان یکی از چالش‌های مهم در دستور کار مسئولان دولتی و بانک مرکزی قرار گرفته که در همین راستا بانک مرکزی در تلاش است با بهره‌گیری از نظرات و دیدگاه‌های کارشناسان و اقتصاددانان گامی در راستای رفع این مشکلات بردارد. در همین راستا بانک‌مرکزی به‌تازگی سومین نشست خود را با اقتصاددانان برگزار کرده تا با بررسی شرایط موجود بازار ارز و نیز بازار پول و مسئله نقدینگی، از نظرات اقتصاددانان و کارشناسان این حوزه به‌طورجداگانه استفاده کند. برگزاری نشست‌هایی با اقتصاددانان برای بررسی تحولات متغیرهای کلیدی اقتصاد به‌ویژه بازار ارز، درحالی مورد توجه رییس‌کل بانک مرکزی قرار گرفته که وی در روز معارفه‌اش از صاحب‌نظران اقتصاد خواسته بود تا دیدگاه‌های خود را برای اداره بهتر امور به وی منعکس کنند و در همین راستا ۱۷شهریور برای نخستین‌بار میزبان اقتصاددانان با گرایش‌های گوناگون و حتی مخالف در بانک مرکزی شد. عبدالناصر همتی در روز معارفه خود گفته بود که «من یک معلم اقتصاد دانشگاه هستم و بنابراین تنوع دیدگاه‌ها و نظرات برای من امری طبیعی، ملموس و قابل درک است؛ بنابراین از همه استادان اقتصاد دانشگاه‌ها و صاحب نظران پولی و ارزی، خاضعانه می‌خواهم نظرات و پیشنهادهای خود را به اینجانب منعکس کنند.» وی در همین راستا هم وعده داد که در یک برنامه منظم دیدگاه‌ها و نظرات طیف‌های گوناگون علمی و کارشناسی را به‌طور مستقیم دریافت خواهد کرد و در اداره امور به نحو شایسته مورد بهره‌برداری قرار خواهد داد.

بهره‌گیری از نظر اقتصاددانان درحالی مورد توجه رییس کل بانک مرکزی قرار گرفته که از نگاه کارشناسان این امر اتفاق بسیار خوبی است که درحال رخ دادن است زیرا با استفاده از خردجمعی می‌توان چالش‌ها و مشکلات را بهتر شناسایی کرد و برای آن نیز راهکار مناسبی در نظر گرفت و این موضوعی است که رفع مشکلات اقتصادی را تسهیل خواهد کرد. اینکه مسئولان از تجربه و نظرات کارشناسان و افراد برجسته حوزه اقتصاد برای برطرف کردن مشکلات استفاده و از خوددرمانی پرهیز کنند تا بلکه با بکارگیری طرح‌های جامع و کارآمد، تعادل به اقتصاد بازگردد.

> بهره‌گیری از نظر اقتصاددانان درحالی مورد توجه رییس کل بانک مرکزی است که از نگاه کارشناسان این امر اتفاق بسیار خوبی است که درحال رخ دادن است زیرا با استفاده از خردجمعی می‌توان چالش‌ها و مشکلات را بهتر شناسایی کرد و برای آن نیز راهکار مناسبی در نظر گرفت و این موضوعی است که رفع مشکلات اقتصادی را تسهیل خواهد کرد

▣ توانایی تبدیل نظرات به سیاست‌گذاری

میثم موسایی،کارشناس و صاحب‌نظر حوزه اقتصاد در این‌باره درگفت‌وگو با «گسترش‌تجارت» با بیان اینکه دولت و بانک مرکزی در رفع مشکلات اقتصادی باید از نظرات، ایده‌ها و طرح‌های جامع بهره بگیرد تا بتواند از شرایط فعلی که اقتصاد کشور در آن قرار گرفته به بهترین شکل عبورکند، افزود: در این راستا استفاده بانک مرکزی از نظرات کارشناسان می‌تواند اتفاق مثبتی باشد که در حال حاضر رخ داده است، اما اینکه این سیاست اثرگذاری لازم را داشته باشد، منوط به این است که بانک مرکزی توانایی تبدیل کردن این نظرات به سیاست‌گذاری را داشته باشد و آن را عملیاتی کند.

به گفته او نحوه اجرای دیدگاه‌ها و طرح‌هایی که اقتصاددانان ارائه می‌دهد خود موضوع بسیار مهمی است و باید به آن توجه شود. وی در ادامه با بیان اینکه بانک مرکزی باید در این نشست‌ها از ظرفیت‌های علمی گوناگون بهره بگیرد تا نظرات موافق و مخالف را با هم داشته باشد و در نهایت از مجموع این دیدگاه‌ها یک سیاست مناسب به دست آورد، خاطرنشان‌کرد: در این مقطع از زمان ضروری است از طرح‌های جامع و کارآمد استفاده شود و مسئولان از خوددرمانی خودداری کنند تا بلکه با بهره‌گیری از این دیدگاه‌ها اقتصاد به تعادل برسد.

به گفته موسایی، مهم‌ترین اقدام در شرایط فعلی که بانک مرکزی باید آن را در دستور کار قرار دهد و از نظرات صاحب‌نظران حوزه اقتصاد بهره ببرد، رفع مشکلات حوزه ارزی و حفظ ارزش پول ملی است زیرا این موضوع باعث نگرانی‌های بسیاری برای مردم و فعالان اقتصادی شده و باید هرچه سریع‌تر مسائل مربوط به این بخش برطرف شود.

▣ دستاوردهای مثبت از هم‌افزایی فکری

علی صادقین از کارشناسان اقتصاد و استاد دانشگاه دراین باره در گفت وگو با «گسترش‌تجارت»، با تاکید بر این موضوع که برای رفع مشکلات در تمامی حوزه‌ها از جمله بخش اقتصاد که این روزها بیش از هر زمان دیگری نیازمند تدابیر لازم است، می‌توان از نظرات و دیدگاه‌های کارشناسان بهره برد و برای رفع این چالش‌ها چاره‌ای مناسب اندیشید، گفت: این خلأ همواره در کشور ما احساس شده اما چند وقتی است که در بانک مرکزی، رییس‌کل بانک مرکزی نشست‌هایی را با اقتصاددانان برگزار می‌کند و از دیدگاه‌های آنها برای مسائل اقتصادی و ارزی کشور بهره می‌گیرد که این موضوع اتفاق بسیار خوبی است.

وی با بیان اینکه مثل همه جای جهان که برگزاری چنین گردهمایی‌ها، نشست‌ها، هم‌افزایی فکری، نوآوری اطلاعات و... می‌تواند نتایج بسیار مثبتی داشته باشد، در ایران هم می‌توان با استفاده از خردجمعی و هم افزایی فکری به نتایج و دستاوردهای مثبتی در تمامی بخش‌ها و حوزه‌ها دست یافت، اظهارکرد: در چنین فضای صمیمی و نزدیکی، صاحب‌نظران و کارشناسان قادر خواهند بود که راه‌حل‌های مناسب‌تری را باتوجه به تجربه‌هایی که دارند، ارائه دهند و این در نهایت می‌تواند مسئولان ما را کمک کند تا با جمع‌بندی این نظرات، سیاست مناسب‌تری اتخاذ کنند.

صادقین با بیان اینکه بهره‌گیری از این نوع خردجمعی در هر نوع اقتصاد و بحرانی می‌تواند راهگشا باشد، اظهارکرد: شاید این موضوع با شدت و ضعف‌هایی همراه باشد اما به نظر من می‌تواند بهترین سیاست باشد و باید این مهم در تمامی بخش‌ها مورد توجه قرار گیرد.

این کارشناس معتقد است که اگر دراین مقطع از زمان که مشکلات اقتصادی افزایش‌یافته و مسائل ارزی ابعاد تازه‌ای به خود گرفته، بانک مرکزی همچنان از نظرات و دیدگاه کارشناسان بهره ببرد و از طرح‌ها وایده‌های کارآمد استفاده کند و آن را با یک سیاست مناسب در اجرا علمیاتی کند، به‌طور حتم، می‌تواند از مشکلات فعلی عبور کند و اقتصاد را به سمت بهبود سوق دهد. این موضوع نیازمند این است که بانک مرکزی از طیف‌ها گوناگون فکری استفاده کند تا در نهایت به نتیجه ایده‌آل برسد.

میثم موسایی

علی صادقین

محمد ربیع‌زاده

▣ هم‌اندیشی مشکلات را کاهش می‌دهد

محمد ربیع‌زاده از کارشناسان حوزه بانکی نیز دراین‌باره در گفت‌وگو با«گسترش‌تجارت» با بیان اینکه در رفع مشکلات اقتصادی همواره خلأ بهره‌گیری از نظرات جامع و کاربردی صاحب‌نظران و کارشناسان اقتصاد احساس شده، افزود: باید قبول کنیم که استفاده از دیدگاه صاحب‌نظران اقتصادی می‌تواند گام موثری در رفع مشکلات باشد و این سیاستی که در بانک مرکزی شکل گرفته را می‌توان به فال نیک گرفت.

وی با بیان اینکه استفاده از ظرفیت‌ها، بهره‌گیری از توان و خردجمعی و هم‌اندیشی، مشکلات و آسیب‌های اقتصادی را در این مقطع از زمان‌کاهش خواهد داد، گفت: وقتی درباره مسئله‌ای از نظرات جمعی استفاده می‌شود، این امر باعث خواهد شد تا زودتر به راهکار برسیم و مشکل را برطرف کنیم.

وی با بیان اینکه در رفع مشکلات فعلی اقتصاد باید از اقتصاددانان بزرگ، مستقل، صاحب سبک و آنهایی که تجربه بیشتری در حوزه بانکی و اقتصادی دارند بهره گرفت، ادامه داد: بدون تردید مجموع این نظرات می‌تواند در اجرای سیاست‌گذاری‌ها، مسولان را کمتر دچار اشتباه کند و این امر در نهایت باعث خواهد شد که سیاست‌گذاری‌های پایدارتری که اثرات مثبتی هم دارد، اتخاذ کرد.

به گفته ربیع‌زاده، در شرایط فعلی باید از نظرات کارشناسان در حوزه ارزی، مدیریت نقدینگی و مشکلاتی از این دست بهره گرفت تا این مشکلات هرچه سریع‌تر رفع و اقتصاد از این نابسامانی خارج و مدیریت شود.

ارتقای روابط تجاری و مالی ایران و روسیه

رییس‌کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به‌منظور مذاکره درباره ارتقای روابط بانکی و مالی دو کشور در راس هیاتی به روسیه سفر و با رییس‌کل بانک مرکزی روسیه ملاقات کرد.

روابط‌عمومی بانک مرکزی اعلام‌کرد: پیرو ملاقات رییسان‌جمهوری ایران و روسیه در تهران برای ارتقای روابط تجاری و مالی طرفین، رییس‌کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به‌منظور مذاکره درباره ارتقای روابط بانکی و مالی دو کشور در راس هیاتی به روسیه سفر و با رییس‌کل بانک مرکزی روسیه ملاقات کرد. در این ملاقات، در زمینه مسائل گوناگونی از جمله استفاده از ارزهای ملی در روابط تجاری دو کشور، استفاده از سامانه‌های پیام‌رسانی مالی دو کشور، افزایش سطح روابط کارگزاری دو کشور و تامین مالی پروژه‌های عمرانی و توسعه‌ای دو کشور بحث و تبادل‌نظر شد.

خانم نابیولینا، رییس‌کل بانک مرکزی روسیه، ضمن استقبال از مباحث مطرح‌شده ازسوی عبدالناصر همتی، رییس‌کل بانک مرکزی ایران ابراز امیدواری کرد همکاری‌های شبکه بانکی دو کشور در قالب نقشه‌راه مورد توافق طرفین، در آینده نزدیک گسترش یابد. براساس توافق طرفین، مقرر شد مذاکرات فنی و تخصصی ازسوی گروه‌های کارشناسی دو طرف تا حصول نتیجه در حوزه‌های یادشده پیگیری شود.

در همین راستا همتی، رییس‌کل بانک مرکزی ایران در مطلبی در اینستاگرام خود درباره ملاقات با رییس‌کل بانک مرکزی روسیه نوشت: مبادله پول‌های ملی ایران و روسیه از محورهای مهم کاری خواهد بود. وی در همین راستا یادآورشد: رییسان‌کل بانک مرکزی ایران و روسیه بر گسترش همکاری‌های بانکی دو کشور در قالب نقشه راه مورد توافق طرفین تاکید کردند.

او تصریح کرد: نخستین ملاقات رییسان بانک‌های مرکزی ایران و روسیه در چند سال گذشته برگزار شد و مذاکرات سازنده‌ای که داشتیم می‌تواند شروع خوبی برای توسعه روابط پولی و مالی و تجارت بین دو کشور باشد.

به گفته رییس‌کل بانک مرکزی، اراده رهبری روسیه برای توسعه روابط اقتصادی با ایران به‌طور کامل مشهود و مبادله براساس پول‌های ملی دو کشور یکی از محورهای مهم کاری ما خواهد بود.

قدرت خرید مسکن افزایش یابد

مدیرکل اقتصادی بانک مرکزی گفت: تا قدرت خرید مردم افزایش نیابد مسائل بخش مسکن هم حل نمی‌شود و بهتر است برای قشر آسیب‌پذیر مبالغی را در نظر بگیریم و مسکن ارزان قیمت را پیشنهاد دهیم تا این قشر از جامعه نیز از این مقوله بسیار مهم محروم نمانند.

به‌گزارش تسنیم، ابوالفضل اکرمی، با بیان اینکه بخش ساختمان یکی از بخش‌های مهم در تولید ناخالص داخلی است که زیرمجموعه صنایع و معادن تعریف می‌شود با مروری بر آمار و ارقام بانک مرکزی و مرکز آمار به بیان برخی شاخص‌ها در بخش مسکن در مقاطع زمانی سال‌های۹۲ تا ۹۵ پرداخت و افزود: در حالی که تورم در سال ۹۲، ۳۴.۷درصد بوده، رشد قیمت مسکن به ازای هر یک‌متر زیربنای هر واحد مسکونی ۳۰درصد و با سیر نزولی تورم، در بخش مسکن بسیار پایین‌تر بوده؛ بنابراین قیمت واقعی مسکن در این دوره ۴ یا ۵ساله به صورت نزولی کاهش پیدا کرده است. اکرمی گفت: یکی از دغدغه‌های دولت یازدهم بخش مسکن بود تا جایی که وقت زیادی را کمیسیون اعتباری به موضوع مسکن اختصاص داد. در بخش تسهیلات پرداختی نیز عملکرد تسهیلات پرداختی بانک مسکن و سایر بانک‌ها به‌طور مستمر افزایش داشته و میزان پرداختی این بخش از ۲۸۱هزار میلیارد در سال۹۲ به ۵۱۷هزارمیلیاردریال در سال ۹۶رسیده است. این مدیر اقتصادی توضیح داد: در مجموع با توجه به سیاست‌هایی که مجموعه گروه اقتصادی دولت، بانک مسکن و مرکزی و وزارت راه‌وشهرسازی تعیین می‌کرد، اتفاق‌های مثبتی را در بخش مسکن شاهد بودیم که نتیجه آن براساس ارقام، رونق بازار معاملات بود. یعنی رشد ۵.۴درصد در سال۹۵ و ۱۱.۸درصد در سال۹۶ که علائمی از خروج مسکن از رکود بود. وی با اشاره به چشم‌اندازهای پیش‌روی وضعیت مسکن با توجه به نوسان‌های ارزی و شرایط کنونی کشور، توضیح داد: با اتفاق‌هایی که در صحنه کلان اقتصادی رخ داده، ثبات و آرامش اقتصادی به‌دنبال خروج امریکا از برجام کاهش یافت و به شکل روشن شاخص ارز بر مسائل اقتصادی اثر گذاشت و کلیت اقتصاد را از خود متاثر کرد. در واقع با این اتفاق‌ها باوجود اینکه در ۵سال نخست آرامش نسبی را داشتیم، تلاطم بسیار بخش مسکن را شاهد بودیم؛ تا جایی که فقط در شهریو سال جاری نسبت به شهریور سال گذشته شاهد افزایش ۷۴درصدی قیمت مسکن بودیم و این در حالی است که تورم بالای ۳۰درصد است. مدیرکل اقتصادی بانک مرکزی افزود: افزایش نرخ ارز، افزایش بهای مصالح و افزایش قیمت مسکن را به‌دنبال دارد و در نهایت شاهد کاهش قدرت خرید هستیم و افق پیش‌رو نامعلوم است. در ایام اخیر با افت تعداد معاملات روبه‌رو شدیم و همه این‌ها نشان از آن دارد که قیمت تمام‌شده مسکن به‌شدت در حال افزایش است. اکرمی همچنین اضافه کرد: با افتادن شاخص‌ها، ارزش‌افزوده بخش مسکن و ساختمان دوباره منفی شد و به منفی۲.۲درصد رسید. در واقع با این بی‌ثباتی باید ببینیم که راهکار چیست؟

مدیرکل اقتصادی بانک مرکزی گفت: شاید ساده‌ترین راه این باشد که تسهیلات را دوباره فعال کنیم، اما در شرایط فعلی با وجود افزایش حجم نقدینگی، تولید نداشته‌ایم و با تنگناهای بخش تولید روبه‌رو هستیم و این تناسب وقتی بهم می‌خورد، افزایش قیمت‌ها اجتناب‌ناپذیر است.

وی افزود: در حال حاضر با فکر کردن به تامین مالی مخزن‌ها و با همکاری‌های شبکه بانکی، حمایت‌های دولت و وزارت راه‌و شهرسازی، باید دوران فعلی را بگذرانیم و تا قدرت خرید مردم افزایش نیابد، مسائل بخش مسکن هم حل‌وفصل نمی‌شود و بهتر است برای قشر آسیب‌پذیر هم مبالغی را در نظر بگیریم و مسکن ارزان‌قیمت را پیشنهاد بدهیم تا این قشر از جامعه نیز از این مقوله بسیار مهم در شرایط دشوار فعلی محروم نمانند.

یادداشت

تصمیم‌گیری بر پایه خرد جمعی

عبدالرضا امیرتاش
کارشناس اقتصاد

اقتصاد ایران این روزها با پیچیدگی‌ها و مشکلات زیادی روبه‌روست، از مسائل ارزی گرفته تا بحث مدیریت ریسک و نقدینگی و چالش‌های عدیده‌ای که در حوزه بانکی کشور وجود دارد، همگی باعث‌شده تا بخش گوناگون اقتصاد کشور با موانع و چالش‌های زیادی روبه‌رو و از مسیر رونق دور شود.

نوسان‌های نرخ ارز از یک‌سو بازارها را دچار التهاب کرده و حجم بالای نقدینگی باعث تخریب و نابسامانی بازارهای موازی شده و از سوی دیگر مدیریت نادرست ریسک و نقدینگی مشکلات زیادی را برای بخش‌های اقتصادی ایجاد کرده و مطالبات معوق بانک‌ها، ناترازی در منابع و مصارف شبکه بانکی و... مشکلات عدیده دیگری که در حوزه نظام بانکی به‌وجود آورده است که تاثیرات منفی آن را در اقتصاد شاهد هستیم.

در کنار این مشکلات باید موانع و محدودیت‌هایی که در فضای بین‌المللی وجود دارد را نیز اضافه کرد که تمامی این‌ها، سبب‌شده اقتصاد ایران در یک شرایط حساس و مهمی قرار گیرد که ارائه راهکارهای عملی و درست برای آن به یک ضرورت اجتناب‌ناپذیر تبدیل شده است.

اقدام‌ها و راهکارهایی که باید در حوزه ارزی، پولی، بانکی و در کل اقتصاد کشور ارائه و عملیاتی شود تا بلکه بخشی از مشکلات اقتصادی کشور از این بابت برطرف شود.

دراین راستا بدون‌تردید نمی‌توان بدون بهره‌گیری از نظرات و طرح‌های کارآمد، بر این مشکلات فائق آمد از این‌رو، استفاده از نظرات و دیدگاه‌های اقتصاددانان و صاحب‌نظران اقتصادی با افکار و دیدگاه‌های گوناگون، اقدام بسیار مناسبی است که می‌تواند سبب شود مسئولان اقتصادی و بانک مرکزی دراین راه زودتر به مقصد برساند و این مهم از نگاه بانک مرکزی غافل نمانده است.

اینکه از نظرات صاحب‌نظران حوزه اقتصاد از طیف‌های گوناگون فکری استفاده و تصمیم‌هایی بر پایه خرد جمعی گرفته شود، بدون‌تردید اقدام بسیار مناسبی است که می‌تواند در این مقطع از زمان بسیار به حل مسائل اقتصادی کمک کند. اما در این بین موضوع مهم‌تر، استخراج سیاستی است که از نظرات کارشناسان به دست خواهد آمد، اینکه از دیدگاه صاحب‌نظران به چه نحوی باید بهره گرفت و در مجموع با تکیه بر این نظرات، سیاست مناسبی برای رفع مسائل کلان اقتصادی، ارزی و بانکی به‌عنوان مهم‌ترین چالش‌های فعلی کشور ارائه داده بسیار موضوع حائز اهمیتی است؛ بنابراین در این مقطع از زمان نیاز است تا به مشکلات همه‌جانبه نگاه شود و مسائل داخلی و خارجی همزمان مورد تاکید قرار گیرد تا با استفاده از نظرات کارشناسان از طیف‌های فکری گوناگون، بتوان بهترین سیاست را اعمال کرد و از این طریق هرچه سریع‌تر اقتصاد کشور را به تعادل رساند و از مشکلات فعلی قائق آمد.

خبر

از ارائه تحلیل‌های غیرمنطقی پرهیز شود

مدیر مرکز مطالعات اقتصادی دانشگاه مفید ضمن تشریح وضعیت روز بازار ارز گفت: در فضای هیجانی هر حرفی که خارج از چارچوب و غیرمنطقی‌تر باشد به التهاب دامن می‌زند.

به‌گزارش روابط عمومی بانک مرکزی، محمدرضا یوسفی تصریح کرد: سودجویانی که به‌دنبال کسب منافع خود هستند از این‌گونه اظهارنظرهای غیرکارشناسی استقبال می‌کنند تا بهره بیشتری از این فضا ببرند. بنابراین ازسویی بانک مرکزی و سایر نهادهای مرتبط باید با اطلاع‌رسانی موثر و ازسوی دیگر کارشناسان و صاحب‌نظران اقتصادی با تحلیل‌های درست و پرهیز از اظهارنظرهای غیرواقعی به بازگشت آرامش کمک کنند.

این کارشناس اقتصاد با اشاره به اینکه بخش عمده التهاب‌های ارزی ناشی از فضای روانی جامعه است که منشا اقتصادی ندارد، افزود: بانک مرکزی باید درباره تشریح سیاست‌های ارزی، بیان حجم معاملات روزانه در سامانه نیما، پیش‌بینی تورم مورد انتظار و... موثرتر عمل کند تا بتواند انتظارات جامعه را مدیریت و کنترل کند. بنابراین با فروکش کردن التهاب‌های روانی، نرخ ارز در بازار آزاد کاهش پیدا خواهد کرد.

یادداشت

فردایی که خیلی زود می‌رسد

محمدرضا مودودی
معاون سازمان توسعه تجارت ایران

باوجود چالش‌های بزرگی مانند تحریم‌های جدید امریکا که می‌تواند تجارت خارجی ایران را به شدت تحت‌تاثیر قرار دهد، اما در عین حال باید مراقب بود که چنین موانعی باعث سراسیمگی، اضطرار، تهدید دورنما نشده و نظام تجاری ما را مبتلا به نزدیک‌بینی مفرط نکند و البته یکی از مهم‌ترین و کلیدی‌ترین پرسش‌ها در تجارت خارجی کشور که به‌دلیل افق بلندمدتش نباید از آن غفلت کرد این است که ترکیب اقلام در سبد صادراتی یک‌دهه آینده جهان چه خواهد بود و در این ترکیب صادراتی، مزیت رقابتی محصولات ایرانی کدام‌ها می‌توانند باشند؟! پرسشی که اگر به‌درستی بررسی و پاسخ داده شود، قادر خواهد بود مسیر امروز صنعت و تجارت را به نحو مطلوبی مدیریت کند و فردایی به مراتب مطمئن‌تر از امروز را رقم بزند. این در حالی است که ابتلای به روزمرگی آفتی است که می‌تواند ما را دچار بیماری کوته‌بینی کند و خطرناک‌ترین تله‌ای است که ما را پایبند اعداد و ارقامی خواهد کرد که هیچ آینده روشنی از مشرق آن طلوع نخواهد کرد.

می‌دانیم که ایران با جمعیتی حدود یک‌درصد جهان و وسعتی در همین مقیاس، باید دست‌کم ۱۶۵میلیارددلار صادرات سالانه داشته باشد و این درحالی است که در اسناد بالادستی نیز هدف‌گذاری چشم‌انداز ۱۴۰۴ نزدیک به همین عدد است، اما تکیه بیش از حد ما به صادرات اقلامی که از جنس سبد صادراتی دو دهه گذشته‌اند، نشان می‌دهد که ما درک درستی از تحولات جهانی نداریم و آنچنان در تله روزمرگی و رصد اعداد و ارقام کوچک گیر کرده‌ایم که پوست‌اندازی تجارت جهانی را از یاد برده‌ایم و به نیازهای امروز جهان که به محصولات و خدمات جدید شکل تازه می‌دهند، کم‌اعتنا و بی‌توجهیم!

در کنار تمام غفلت‌های تکنولوژیکی، نبود سرمایه‌های مولد داخلی و خارجی و نگاه غالبی که در مدیریت ارشد نظام صنعتی در طول سال‌های گذشته به این گستره، سایه انداخته و مانع درک و فهم شایسته فضای کسب و کار جهانی شده، شرایط خاص حاکم بر محیط سیاسی و اقتصادی همسایگان ما مانند جنگ و بی‌ثباتی سیاسی در عراق، افغانستان و سوریه و نیز بحران روابط قطر و روسیه با اعراب و اروپا که آنها را بیش از پیش متقاضی تولیدات صنعتی و سنتی ما کرد، باعث شد تا ضرورت بازنگری استراتژی‌ها در راهبردهای کلان به حاشیه توجه رانده شود و همچون توهم یک سراب، ما را از مسیر مقصد اصلی‌مان که همانا بازسازی ساختار صنعتی و خلق مزیت‌های رقابتی در آینده است، باز بدارد. این در حالی است که می‌دانیم با بازگشت ثبات به منطقه و به‌ویژه اصلی‌ترین بازارهای امروز ما، به‌طور قطع آنها به‌زودی اقدام به تولید محصولاتی خواهند کرد که امروز برای تامین آنها به ما وابسته‌اند و به‌جز برخی محصولات پایه نفتی و پایه معدنی خاص، باقیمانده محصولات، با نبود تقاضای بازار روبه‌رو خواهد شد و بخش بزرگی از بازار محصولات مصرفی به‌زودی طعم رکود را خواهند چشید و این اتفاق یک شبه رخ نخواهد داد، بلکه می‌توان از هم‌اکنون این دورنمای محتوم را مشاهده کرد. دورنمایی که نیاز به وجود افرادی راهبردی و دوراندیش در وزارت صنعت، معدن و تجارت را بیش از هر زمان دیگری تاکید می‌کند. مدیرانی که نگاه‌شان بیش از امروز به آینده معطوف است و با نگاه به تهدیدات فردا، برای تجارت امروز تصمیم می‌گیرند. به جای آنکه مبتلا به اعداد و ارقام تجاری امروز شوند، تمرکز خود را بر مزیت‌های رقابتی آینده معطوف می‌کنند و با تعریف مگاپروژه‌های صادراتی، کالا و خدماتی را تعریف، پرورش و تولید می‌کنند که در سبد صادراتی آینده جهان پذیرش دارند و از ارزش‌افزوده بالایی نیز برخوردارند. متاسفانه آنچه در طول دو دهه گذشته مورد غفلت قرار گرفته تعریف این مگاپروژه‌های صادراتی است.

طرح‌هایی که ظرفیت خلق مزیتی رقابتی را دارند و در عین حال استعداد جذب بازارهای جدید و آنچنان متنوع که می‌توانند سبد صادراتی ایران را غنا ببخشند را دارا هستند. جزئی‌نگری مدیران گذشته در آمارهای تجارت، عاملی مهم در حفظ تراز تجاری مثبت بود، اما برای رسیدن به اهداف چشم‌انداز افق ۱۴۰۴، این نگاه کارآیی چندانی نخواهد داشت و باید با چشمانی که به فردا دوخته شده، در این برهوت سپید زمان گام برداشت تا مبتلا به سرگیجه مسیری دوار نشد. اگر امروز هم این حقیقت را درنیابیم، به‌طور قطع فردایی که خیلی زود سر می‌رسد، بسیار دیر خواهد بود.

یک گام مثبت دیگر در راستای اقتصادی شفاف و آزاد

نرخ ارزان خوراک پتروشیمی‌ها قطع شد

زهرا طهرانی
editor@smtnews.ir

حمیدرضا صالحی

فریبرز کریمایی

غلامرضا شرفی

عبدالرضا مصری

صادرات محصولات پتروشیمی به عراق و افغانستان از سال‌های گذشته بر اساس پیمان پولی دوجانبه بوده و بخشنامه اخیر بانک مرکزی که بر بازگشت ارز صادراتی به داخل کشور تاکید دارد، سردرگمی تازه‌ای را برای صادرکنندگان این بخش ایجاد کرده است

پس از ابلاغ بخشنامه بانک مرکزی مبنی بر اینکه صادرکنندگان باید ارز حاصل از صادرات را به چرخه اقتصادی بازگردانند؛ انتقادهای بسیاری به این موضوع که به‌نوعی «پیمان‌سپاری ارزی» نیز به‌شمار می‌رود، شد؛ چراکه صادرکنندگان به‌ویژه صادرکنندگان پتروشیمی معتقدند سازکار این امر فراهم نیست و با شرایط کنونی روابط بانکی این هدف تحقق‌یافتنی نیست. علاوه بر این عمده مقصدهای صادراتی ما عراق و افغانستان است که در این مقصدها تاجران با ریال کار می‌کنند؛ در نتیجه با این تصمیم دولت، به‌طور قطع چنین بازارهایی هم از دست خواهد رفت. ازسوی دیگر، آنها معترض این بودند که دولت چگونه برای نیمه دوم سال عدد و رقم تعیین می‌کند که براساس آن صادرکننده باید ارز خود را به کشور برگرداند، در حالی که مشکلات بسیاری پیش‌روی آنها قرار دارد؟ در همین حال زمانی که زمزمه قطع نرخ ارز ارزان برای خوراک پتروشیمی‌ها مطرح شد که صمت نیز به آن پرداخت، پتروشیمی‌ها مقاومتی در برابر آن نشان ندادند چراکه می‌خواهند اجازه آزادسازی و رقابت داده شود و بحث قیمت‌گذاری در داخل را نداشته باشند. این در حالی است که در داخل نیز بحث قیمت پتروشیمی‌ها به تعادل رسید چراکه سقف معاملات در بورس افزایش داده شده است. این تصمیم جدید دولت که شفافیت را به‌همراه دارد و رانت‌ها را از بین می‌برد می‌تواند اتفاق مثبتی باشد که مورد درخواست خود فعالان این حوزه نیز بود، اما مهم‌ترین نکته این است که باید عراق و افغانستان را از فهرست خارج کنند، چراکه معاملات با این کشورها براساس ریال انجام می‌شود.

به‌دنبال بخشنامه اخیر بانک مرکزی مبنی بر لغو قراردادهای فروش ریالی با برخی کشورها و الزام شرکت‌های ایرانی به صادرات محصولات به عراق و افغانستان به‌طور ارزی، مشکلات دیگر پیش‌پای صادرکنندگان قرار گرفته، به‌طوری که فعالان اقتصادی نسبت به از دست رفتن بازار صادراتی عراق و افغانستان که مبادلات با این دوکشور به‌طور ریالی است و واگذاری آن به کشورهای دیگر، هشدار می‌دهند. صادرات محصولات پتروشیمی به عراق و افغانستان از سال‌های گذشته براساس پیمان پولی دوجانبه میان ایران و این دو کشور به‌طورریالی بوده که با بخشنامه اخیر بانک مرکزی که بر بازگشت ارز صادراتی به‌داخل کشور تاکید دارد، سردرگمی تازه‌ای را برای صادرکنندگان این بخش ایجاد کرده است. البته اینکه نرخ ارزان خوراک پتروشیمی‌ها نیز قطع شده خود خبر مهمی است که نباید از آن گذشت.

■ خطر حذف ۱۰میلیارد دلار از بازار ثانویه

نایب‌رئیس کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی تهران از قطع نرخ ارزان خوراک پتروشیمی‌ها خبر داد و گفت: موضوع تناسب داشتن نرخ خوراک پتروشیمی‌ها و نرخ نیما به‌دلیل اینکه الزام بازگشت ارز حاصل از صادرات دارند، موضوع متعارف و پذیرفته شده‌ای است و به نظر نمی‌رسد مورد انتقاد باشد، چراکه پتروشیمی‌ها این آزادی را دارند که با نرخ سامانه نیما صادر کنند و خوراک را هم به نسبت نرخ نیما در دفاتر خود لحاظ می‌کنند و در نتیجه توافقی برای همه فعالان برقرار است.

حمیدرضا صالحی در گفت‌وگو با صمت با اشاره به عرضه ارز صادراتی پتروشیمی‌ها به بازارثانویه، اظهارکرد: در ۶ماه نخست سال گذشته ۱۲میلیارددلار صادرات پتروشیمی داشتیم که باید حدود ۶میلیارد درآمد کسب می‌کردند و اگر این رقم را مبنا قرار می‌دادیم باید این مبلغ را به بازارثانویه عرضه می‌کردند و هم اکنون حدود ۵میلیارددلار و به‌عبارت دیگر ۸۰درصد را ارائه کرده‌اند.

وی ادامه داد: به‌ظاهر پس از عرضه پتروشیمی‌ها، قرار است فولادی‌ها و فلزات رنگی هم به نیما بیاورند تا کمبود را پر کنند. ازسوی دیگر، با این مصوبه اخیر دولت که نرخ خوراک با نرخ نیمایی محاسبه می‌شود به نظر می‌رسد جای اعتراض وجود نداشته باشد.

به گفته صالحی، نگرانی همه فعالان بخش صنعت وصادرات در شرایط کنونی این است که محدودیت ایجاد نشود تا سرعت صادرات بیشتر شود و فرصت بازارهای صادراتی که ایجاد کردیم، از دست نرود.

نایب رئیس کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی تهران با اشاره به لغو قراردادهای ریالی که بانک مرکزی بخشنامه کرده، تصریح‌کرد: از روز اول ازسوی سازمان توسعه‌تجارت اعلام شد که تاجران با کشورهای همسایه مانند عراق و افغانستان می‌توانند با ریال کار کنند و براساس همین موضوع فعالان اقتصادی حوزه صادراتی قراردادهای ریالی را انجام دادند و حتی گاه عراقی‌ها به ایران می‌آمدند و قرارداد ریالی امضا می‌کردند. اما اینکه ناگهان شاهد این باشیم که با سیاست بانک مرکزی این موضوع لغو و قراردادها ارزی شود، ممکن است مشکلاتی را فراهم بیاورد چراکه بازار عراق و به‌طور کلی بازارها نباید شاهد محدودیت باشند و چون برای تصاحب آنها تلاش و سرمایه‌گذاری شده است. شاید بهتر بود با یک گذر زمان و با شیب ملایم این موضوع تغییر کند، نه اینکه ناگهانی باشد.

وی ادامه داد: همه می‌دانیم بانک مرکزی با توجه به رسالتی که دارد ورود و خروج ارز را کنترل می‌کند تا ارز مورد نیاز واردات را تامین کند برهمین اساس وقتی ۱۰میلیارددلار صادرات ریالی به کشورهای عراق و افغانستان داریم درعمل این مبلغ از ورود به بازار ثانویه حذف می‌شود و بانک مرکزی با بخشنامه ناگهانی و قطع قراردادهای ریالی باعث این موضوع شده است.

صالحی اظهارکرد: متاسفانه مسئولان ما نسبت به تغییر تحولات، به‌طور ناگهانی تصمیم می‌گیرند و این موضوع مشکلاتی ایجاد می‌کند؛ مانند اینکه یک‌شبه نرخ ۴۲۰۰تومانی اعلام و پس از ۲ماه دولت متوجه این اشتباه شد و تصمیم خود را اصلاح کرد. دولت باید با تعامل بخش خصوصی تصمیم بگیرد و نباید در این زمینه‌ها عجولانه تصمیم‌گیری شود که در نهایت بازارهای صادراتی آسیب ببینند.

نایب رئیس کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی تهران با اشاره به مصوبه اخیر وزیر صنعت، معدن و تجارت مبنی بر افزایش سقف معاملات پتروشیمی‌ها در بورس، اظهار کرد: مرجع قیمتی را ارز ۴۲۰۰تومانی گذاشته بودند و با توجه به اینکه نرخ خوراک نیمایی شده باید نرخ مرجع در بورس هم بر مبنای سامانه نیما باشد؛ بنابراین درخواست این است که آقای شریعتمداری نیز به سرعت این بخشنامه را اصلاح کنند تا این مشکل برطرف شود.

وی تاکید کرد: به‌طور کلی باید به این نکته توجه داشت که صادرات بسیار بااهمیت و حساس است و نباید سیاست‌هایی اتخاذ کنیم که به روند آن آسیب وارد شود. در حال حاضر کشور به صادرات نیاز دارد و برهمین اساس باید ازسوی همه نهادها مورد توجه باشد و تصمیم‌های ناگهانی گرفته نشود. باید از قوانین جدید و بخشنامه محدود کننده بپرهیزیم؛ چراکه در شرایطی نیستیم که انتخاب کنیم، بلکه شرایط به ما تحمیل می‌شود و در این شرایط باید نگاه وسیع‌تری داشته باشیم و با تعامل با بخش خصوصی و ظرفیت‌های آن پیش برویم تا این مسیر را با کمترین زیان طی کنیم و شاهد افزایش درآمدهای صادراتی باشیم. باید بدانیم دیگر درآمدهای نفتی نخواهیم داشت و در نتیجه باید صادرات غیرنفتی را تقویت کنیم.

■ قراردادهای ریالی را دچار خلل نکنیم

قائم‌مقام انجمن صنفی کارفرمایی صنعت پتروشیمی با بیان اینکه ارز حاصل از صادرات پتروشیمی‌ها در بازارثانویه عرضه خواهد شد، اظهارکرد: در نتیجه نرخ ارزان خوراک آنها باید قطع می‌شد؛ ضمن اینکه قرار شده فروش داخلی آنها نیز بدون سقف رقابت انجام شود که قاعدتا قیمت پایه این بخش نیز باید براساس نرخ نیمایی اصلاح شود.

فریبرز کریمایی به خبرنگار صمت گفت: پتروشیمی‌ها از ابتدا هم انتظار نداشتند که خوراک خود را با ارز ۳۸۰۰تومانی بگیرند و ارز حاصل از صادرات را در بازارثانویه بفروشند.

وی با تاکید براینکه سازکار برگشت ارز حاصل از صادرات باید اصلاح شود، افزود: شرکتی ممکن است محصول را در بازار هدف به صورت اعتباری و ۸۰ یا ۹۰روزه بفروشد، شرکت دیگر CFR به چین می‌فروشد که قیمت آنجا مشخص می‌شود و وصول ارز طول می‌کشد.

قائم‌مقام انجمن صنفی کارفرمایی صنعت پتروشیمی گفت: درسال‌های گذشته، سهم قابل‌توجهی از بازار محصولات پتروشیمی کشورهای افغانستان و عراق در اختیار برخی شرکت‌های پتروشیمی ایرانی و براساس آمار، در ۶ماه امسال ارزش ارزی صادرات محصولات پتروشیمی به افغانستان معادل ۱۶۰میلیون‌دلار بوده است. در واقع درصد اندکی از کل پتروشیمی می‌تواند درباره یک شرکت مشخص سهم قابل‌توجهی باشد که بخشنامه بانک مرکزی می‌تواند این شرکت را دچار مشکل کند.

به گفته کریمایی، وقتی بخشنامه‌ای ممنوعیت قرارداد ریالی برای شرکت‌های ایرانی ایجاد می‌کند، به‌طور قطع بازارها را از دست خواهیم داد؛ بازارهایی که سال‌ها برای تصاحب آنها کار شده و کشورهای رقیب منتظر هستند پا را بیرون بگذاریم تا جای ما را بگیرند. به‌عنوان نمونه درباره اوره، ترکمنستان به‌راحتی جایگزین ما در افغانستان خواهد شد.

او ادامه داد: در شرایط سخت تحریمی که باید به‌دنبال بازارهای جدید باشیم و بازارهای کنونی را حفظ کنیم، نباید با یک بخشنامه این بازارها را از دست بدهیم.

قائم‌مقام انجمن صنفی کارفرمایی صنعت پتروشیمی، تاکیدکرد: اگر حاکمیت به هر دلیلی به این نتیجه رسیده که صادرات ریالی متوقف شود باید بازه زمانی مشخصی را تعیین و تاجران ایرانی و افغانی و عراقی زیرساخت‌های آن را فراهم کنند؛ نه اینکه یک‌شبه چنین طرحی را اجرایی کنیم.

کریمایی با اشاره به نامه‌نگاری انجمن صنفی کارفرمایی صنعت پتروشیمی با مقامات عالی‌رتبه کشور و مسئولان، اظهارکرد: در این نامه اشاره کردیم که در شرایط کنونی این موضوع آسیب‌زا خواهد بود و خواستار بازنگری آن هستیم.

به گفته وی، صادرات محصولات پتروشیمی به افغانستان به‌دلیل الزام صادرکنندگان به بازگشت ارز حاصل از صادرات به داخل کشور، متوقف شده است. بر این اساس، مدیران عامل شرکت‌های پتروشیمی که به بازار افغانستان و عراق صادرات دارند، باید تعهد ارزی بسپارند در حالی که مبادلات آنها با این دو کشور به صورت ریالی است. در مصوبه هیات وزیران فقط درباره بازگشت ارز حاصل از صادرات تاکید شده است و این بخشنامه شامل صادرات محصولات بر پایه پولی ریال نمی‌شود.

قائم‌مقام انجمن صنفی کارفرمایی صنعت پتروشیمی، افزود: طیف وسیعی از خریداران محصولات پتروشیمی ایران در دوکشور عراق و افغانستان در زمره بنکداران و مشتریان خرده‌پا بوده و بدون حساب‌های ارزی خارجی با قابلیت مبادله ارزهای درهم، دلار یا یورو در کشورهایی مانند امارات‌متحده‌عربی هستند و از این‌رو، الزام این مشتریان سنتی به پرداخت ارز، درعمل به منزله از دست دادن بازارهای جذاب کشورهای همسایه و واگذاری آن به صادرکنندگان دیگر کشورها از جمله عربستان، امارات و ترکمنستان است.

کریمایی از نامه‌نگاری انجمن ذی‌ربط با معاون اول رئیس‌جمهوری و نیز بانک مرکزی برای تعیین‌تکلیف این موضوع و فعالیت صادرکنندگان پتروشیمی در بازار عراق و افغانستان از سردرگمی و توقف فعالیت‌های این بخش خبر داد.

■ مراقب بازارهای صادراتی باشیم

عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه امروزه پتروشیمی‌ها خصوصی اداره می‌شوند، اظهارکرد: هرچند فلر و گاز غیرقابل استفاده پالایشگاه‌ها و... به صنایع پتروشیمی تبدیل و تغییر داده می‌شود اما آنها باید متوجه باشند خوراک ارزان و یارانه‌ای، تعهد خودشان نسبت به روز آوری و مجهز کردن دستگاه‌ها به تجهیزات پیشرفته را کاهش می‌دهد و کم‌انگیزه‌تر می‌شوند چون برای خوراک قیمت کمتری می‌پردازند. ضمن اینکه بیشتر شرکت‌های پتروشیمی بدهکار هستند.

غلامرضا شرفی در گفت‌وگو با صمت تصریح‌کرد: نفت و پتروشیمی باید در راستای ایجاد یک زنجیره ارزشی، سمت و سوی تولید در صنایع پایین‌دستی را با خاستگاه بیشتری پیش ببرند و بین خودشان تعامل برقرار کنند. پتروشیمی به نفت و پالایشگاه و وزارت نفت احتیاج دارد و وزارت نفت نیز باید پول محصولاتش را برای توسعه مباحث پژوهشی و حفاری‌های جدید و سرمایه‌گذاری تامین کند. در نتیجه اگر این موضوع بین دوبخش به صورت کارشناسی‌شده و در یک دوره مشخص انجام شود و به تفاهم راهبردی برسند، به‌طور قطع برای هر دو نهاد مثبت خواهد بود.

وی درباره الزام بازگشت ارز صادراتی پتروشیمی‌ها گفت: به‌طورطبیعی ارزهای صادراتی را که بر می‌گردانند همان ارزی خواهد بود که آنها در صورت نیاز به مواد اولیه و فناوری پیشرفته باز هم به درقالب تسهیلات از دولت دریافت می‌کنند؛ بنابراین نباید نسبت به این موضوع موضع منفی داشت. هرچه سامانه ورود و خروج ارز یعنی بودجه و درآمد و... سنجیده‌تر باشد و در پیکره نظام مالی دولت و حاکمیت انجام شود، خطاها کمتر می‌شود و خودمان را دارای یک پایگاه اطلاعاتی روزآمدتر و کامل‌تر می‌کنیم. در این صورت می‌توانیم تصمیم‌های آنی را با تکیه بر تجربه‌ها و اطلاعات روز بگیریم که بحث آزمون و خطا را نیز کمتر خواهد کرد.

به گفته شرفی، بخشی از هزینه‌های خود پتروشیمی‌ها از خارج تامین می‌شود و احتیاج به ارز دارند؛ بنابراین ارز را به‌دست می‌آورند و در اختیار بانک مرکزی قرار می‌دهند و هرجا نیاز داشته باشند، دوباره ارز را دریافت می‌کنند.

■ ترکیه منتظر است جای ما را بگیرد

عبدالرضا مصری، عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس شورای اسلامی نیز در این‌باره معتقد است که بخشنامه اخیر بانک مرکزی درباره لغو قراردادهای ریالی با برخی کشورها به تولید و تجارت کشور آسیب می‌زند.

او به ایسنا گفت: پیش از این بسیاری از قراردادهای فروش محصولات ایرانی به کشورهایی مانند عراق و افغانستان به صورت ریالی انجام می‌شد که متاسفانه براساس بخشنامه جدید بانک مرکزی قراردادها باید به صورت ارزی انجام شود و این امر باعث می‌شود ما بازارهای صادراتی عراق و افغانستان را از دست بدهیم و به‌دنبال آن هزاران کارگر ایرانی بیکار خواهند شد.

مصری با بیان اینکه بسیاری از قراردادهای خارجی مربوط به فروش مصالح ساختمانی از جمله تیرآهن کرمانشاه به صورت ریالی منعقد شده، یادآور شد: حتی اگر دولت بخواهد دوباره تصمیم بر تداوم قراردادهای ریالی بگیرد، در این فاصله بازارهای دیگری برای کشورهای همسایه به‌دست می‌آید و ممکن است این بازارها دوباره به دست ما نیفتد. به‌عنوان نمونه، ترکیه منتظر است که بازار را از ما بگیرد و تا ما بخواهیم برای مشتری اطمینان ایجاد کنیم، به‌طول می‌انجامد. لغو فروش ریالی به عراق و افغانستان که همواره در جریان بوده، موجب از بین رفتن اشتغال در داخل کشورمی‌شود.

> حمیدرضا صالحی: دولت باید با تعامل بخش خصوصی تصمیم بگیرد و نباید در این زمینه عجولانه تصمیم‌گیری شود که در نهایت بازارهای صادراتی آسیب ببینند

> فریبرز کریمایی: وقتی بخشنامه‌ای ممنوعیت قرارداد ریالی برای شرکت‌های ایرانی ایجاد می‌کند، به‌طور قطع بازارها را از دست خواهیم داد

> غلامرضا شرفی: هرچه سامانه ورود و خروج ارز یعنی بودجه و درآمد و... سنجیده‌تر باشد و در نظام مالی دولت و حاکمیت انجام شود، خطاها کمتر می‌شود

اوراق مشارکت هم برای مترو «پول» نشد

اوراق مشارکت نه به اندازه پول نقد اما تاحدودی تسهیل‌کننده هستند. این اوراق از طریق تهاتر؛ هم با بانک‌های عامل طرف قرارداد و هم با پیمانکاران فعال در حوزه مترو می‌توانند برای مترو تبدیل به پول شوند

اکرم امینی
editor@smtnews.ir

نیاز مالی مترو برای توسعه و تکمیل خطوط، ۳۰ هزار میلیارد تومان است و مسئولان می‌گویند تامین این رقم بزرگ، بدون حمایت و توجه دولت و فقط با تکیه بر بودجه شهرداری و درآمدهای ناشی از بلیت‌فروشی شدنی نیست. دولت مکلف است نیمی از بودجه مترو را بپردازد و در سال‌های اخیر به‌دلیل مشکلات مالی گوناگون نتوانسته گامی در این زمینه بردارد. برهمین اساس، تامین بخشی از هزینه‌های مترو با انتشار اوراق مشارکت گام تازه‌ای است که مدیریت شهری برداشته اما در این مرحله نیز با موانع تازه‌ای روبه‌رو شده است.

به گزارش صمت، فروش اوراق مشارکت، اقدامی است که در سال‌های اخیر برخی شهرداری‌ها از جمله شهرداری مشهد برای تامین هزینه‌های پروژه‌های حمل‌ونقلی انجام داده و از نتیجه مطلوب آن نیز بهره برده‌اند. در تهران نیز دی سال گذشته، اعضای شورای شهر، در مصوبه‌ای به شهرداری اجازه دادند ۲۰۰۰ میلیارد تومان اوراق مشارکت برای تکمیل خطوط ۶ و ۷ مترو منتشر کند. مدیریت شهری امیدوار بود با انتشار این اوراق، بخشی از بار مالی پروژه‌های ناتمام مترو از روی دوش او برداشته شود. با این حال در روزهای گذشته معاون حمل‌ونقل و ترافیک شهرداری تهران درباره از دست رفتن فرصت استفاده از بخش زیادی از این اوراق سخن گفت. ۷۰۰ میلیارد تومان این اوراق در مرداد منتشر شد و قرار بود ۱۳۰۰ میلیارد تومان دیگر در شهریور منتشر شود. محسن پورسیدآقایی هفته گذشته درباره سرنوشت ۱۳۰۰ میلیارد تومان اوراق مشارکت مترو گفت: برای انتشار بخشی از این ۱۳۰۰ میلیارد تومان توانستیم از بانک مرکزی مجوز بگیریم، با این حال شهرداری نتوانست وثیقه لازم را برای این اوراق فراهم کند، به همین دلیل، بانک‌ها از دریافت این اوراق خودداری کردند؛ بنابراین باید این اوراق در بودجه بعدی شهرداری تهران لحاظ شود.

پرونده اوراق مترو هنوز باز است

گرچه معاون حمل‌ونقل و ترافیک شهرداری تهران می‌گوید فرصت انتشار اوراق مشارکت مترو به پایان رسیده و زمان برای استفاده مترو از این منبع مالی از دست رفته اما رئیس شورای شهر تهران معتقد است از آنجا که پرونده هنوز باز است، قابلیت پیگیری دارد و شهردار تهران باید هرچه زودتر تکلیف این مسئله را روشن کند.

محسن هاشمی در حاشیه نودمین جلسه شورای شهر تهران در جمع خبرنگاران گفت: شهرداری تهران برای صدور اوراق مشارکت، مشکلاتی با بانک‌ها دارد. در واقع به‌دلیل بدهی‌های کلان شهرداری به شبکه بانکی، بانک‌های عامل از همکاری در زمینه اوراق مشارکت و صدور این اوراق، خودداری می‌کنند.

هاشمی توضیح داد: مسئله فروش اوراق مشارکت به بانک عامل برمی‌گردد و از آنجایی که شهرداری تهران به بانک‌های عامل بدهکار است، بانک‌ها نیز برای کار با شهرداری شروطی دارند.

وی با بیان اینکه بدهی شهرداری به شبکه بانکی موجب شده در فروش اوراق مشارکت و باز شدن اعتبارات اسنادی برای استفاده از فاینانس با مشکلاتی روبه‌رو باشیم، تاکید کرد: به‌دلیل بدهکار بودن شهرداری به بانک‌ها، شاهد همکاری ضعیفی از سوی بانک‌ها در این طرح هستیم که باید این مشکل با تلاش افشانی (شهرداری تهران) برطرف شود. البته به‌نظر می‌رسد برای حل این مشکل نیازمند ورود شورای پول و اعتبار به موضوع هستیم و شهردار تهران نیز باید برای گشایش اعتبارات از سوی بانک‌ها با دولت رایزنی کند.

رئیس شورای شهر تهران می‌گوید از ۲ هزار میلیارد تومان اوراق مشارکت مترو، ۷۰۰ میلیارد تومان آن به نتیجه رسیده و ۱۳۰۰ میلیارد تومان دیگر در بانک‌های صادرات و سپه در حال بررسی و هنوز پرونده آنها باز است.

ابهام در سرنوشت کل اوراق مشارکت!

در شرایطی که معاون حمل‌ونقل و ترافیک شهرداری تهران می‌گوید فرصت استفاده از ۱۳۰۰ میلیارد تومان اوراق مشارکت مترو از دست رفته، رئیس کمیسیون عمران و حمل‌ونقل شورای شهر تهران می‌گوید اجازه دست زدن به ۷۰۰ میلیارد تومان دیگر نیز وجود ندارد!

محمد علیخانی درباره ۷۰۰ میلیارد تومان اوراق مشارکتی که ماه گذشته منتشر و خریداری شده بود، به مهر گفت: هنوز مترو اجازه برداشت این پول‌ها را ندارد. این اوراق ازسوی یکی از شرکت‌های زیرمجموعه یک بانک خصوصی متعلق به کلانشهرها خریداری و پول آن واریز شده اما برداشت از آن، نیاز به مجوز بانک مرکزی دارد که تاکنون صادر نشده و شهرداری در حال برطرف کردن مشکلات آن است.

این عضو شورای شهر تهران با اشاره به سرنوشت ۱۳۰۰ میلیارد تومان اوراق مشارکتی که قرار بود برای تکمیل خطوط ۶ و ۷ مترو منتشر شود، گفت: مجلس شورای اسلامی ۳۱ شهریور را برای زمان انتشار این اوراق مشخص کرده بود که باوجود تلاش‌های شهردار تهران، امکان انتشار این اوراق فراهم نشد.

وی افزود: افشانی مدت کوتاهی است که به شهرداری آمده و در این مدت، این موضوع را بسیار پیگیری کرد اما بانک‌ها و مدیران‌شان به‌دلیل بدهی شهرداری به بانک‌ها، این اوراق را منتشر نکردند. به‌گفته علیخانی، شهرداری می‌تواند پیگیر تمدید زمان انتشار این اوراق باشد یا سراغ اوراق مشارکت جدید برود.

سازکار اوراق مشارکت در مترو

باتوجه به اینکه مترو برای تکمیل و توسعه، با دشواری‌های زیادی روبه‌روست به نظر می‌رسد اوراق مشارکت می‌تواند فرصتی برای جبران بخشی از هزینه‌ها باشد.

حسن رسولی، نایب رئیس کمیسیون برنامه و بودجه شورای شهر تهران در گفت‌وگو با صمت در بیان سازکار کمک‌رسانی اوراق مشارکت در تامین مالی مترو به موارد مصرف این اوراق اشاره کرد و گفت: اوراق مشارکت از این جهت برای توسعه مترو کاربرد دارد که امکان استفاده از این اعتبار برای دریافت ضمانتنامه بانکی، گشایش ال‌سی و پرداخت بخشی از مطالبات پیمانکاران فعال وجود دارد؛ به‌ویژه پیمانکارانی که بدهی‌های مالیاتی یا بدهی بیمه‌ای دارند یا اقساط معوق تسهیلات دریافتی از بانک‌های طرف قرارداد روی دست‌شان مانده است.

وی افزود: اوراق مشارکت نه به اندازه پول نقد اما تاحدودی تسهیل‌کننده هستند. این اوراق از طریق تهاتر؛ هم با بانک‌های عامل طرف قرارداد و هم با پیمانکاران فعال در حوزه مترو می‌توانند برای مترو تبدیل به پول شوند. نایب‌رئیس کمیسیون برنامه و بودجه شورای شهر تهران اضافه کرد: محدودیتی برای خرید این اوراق ازسوی مردم و بانک‌ها وجود ندارد. این اوراق برای فروش عمومی انتشار عمومی پیدا می‌کند و مانند سایر اوراق مشارکتی که بانک مرکزی از طریق بانک‌های عامل برای مقاصد خاص با تصویب شورای اقتصاد و براساس اجازه‌ای که در قانون بودجه یا قوانین دائمی‌تر در زمینه بودجه از طرف مجلس شورای اسلامی پیشاپیش اجازه آن صادر شده است، منتشر می‌شود. رسولی یادآور شد: در شرایطی که ما با محدودیت شدید منابع برای توسعه پروژه‌های عمران شهری به‌ویژه حمل‌ونقل ریلی روبه‌رو هستیم، این اوراق نه به اندازه اعتبارات نقدی اما در اندازه خود برای مترو راهگشا خواهد بود.

محسن هاشمی

محمد علیخانی

حسن رسولی

فامیل‌بازی در شهرداری و شورای شهر ممنوع شد

رئیس شورای شهر تهران گفت: در یکی از مصوبه‌های آخرین جلسه شورای شهر تهران، مدیران شهرداری و اعضای شورای شهر از انتصاب بستگان خود در شهرداری منع شدند.

به گزارش ایلنا، محسن هاشمی پس از برگزاری نودویکمین جلسه شورای شهر تهران در جمع خبرنگاران اظهار کرد: در این جلسه خزانه‌دار شورای شهر، گزارشی از درآمدها و هزینه‌های شهرداری تهران در ماه‌های تیر و مرداد ارائه کرد.

رئیس شورای شهر تهران افزود: این گزارش نشان داد شهرداری در بخش بودجه نقدی عملکرد خوبی داشته و براساس بندهای بودجه درآمد کسب کرده است.

وی افزود: براساس این گزارش، شهرداری ۱۰۰ درصد بودجه نقدی را جذب کرده اما در بخش بودجه غیرنقدی، ۲۳ درصد عقب‌تر از درآمدهای تعیین شده است، به همین دلیل یک لایحه یک‌فوریتی ارسال شده بود که براساس آن، استفاده از بودجه غیرنقدی با شفافیت و بدون نگرانی از فساد به اجرا درآید. دلیل اینکه بودجه غیرنقدی به طور کامل جذب نشده نیز همین ارسال دیرهنگام لایحه به شوراست.

هاشمی با اشاره به اینکه لایحه بودجه، ۹ مهر به شورا داده شد، گفت: یک‌فوریتی لایحه در جلسه شورای شهر تصویب شد. این لایحه پس از طرح در کمیسیون برنامه و بودجه به صحن شورا می‌آید. رئیس شورای شهر تهران یادآور شد: طرح دیگری که یک فوریت آن پیش از این تصویب شده بود و در این جلسه، متن آن مطرح شد، طرح «تعارض منافع مدیران شهرداری» بود. این مصوبه با ۳ پیشنهاد در جلسه شورا به تصویب رسید و امیدواریم باعث کمتر شدن فساد در شهر تهران شود.

وی افزود: یکی از پیشنهادهای بحث‌انگیز که درباره این مصوبه مطرح شد این بود که نام اعضای شورای شهر هم به این مصوبه اضافه شود. خوشبختانه این پیشنهاد هم رأی آورد و قرار شد اعضای شورا تابع این قانون باشند.

این عضو شورای شهر در توضیح طرح تعارض منافع مدیران شهرداری عنوان کرد: قانون تعارض منافع همیشه در دولت وجود داشته است. در شهرداری سعی شد به‌شکلی روشن‌تر به این قانون عمل شود تا مدیران نتوانند با کسانی قرارداد ببندند که از اقوام درجه یک یا درجه دو آنها هستند. همچنین براساس این قانون مدیران نمی‌توانند از اقوام خود در پست‌های مدیریتی استفاده کنند.

رئیس شورای شهر تهران افزود: در این جلسه، معرفی دو نفر برای نظارت و مبارزه با آسیب‌های اجتماعی در شهر تهران را در دستور کار داشتیم که این دو نفر هم رای آوردند.

هاشمی در پاسخ به اینکه اکنون چه مقدار از مناصب مدیریتی، در تعارض منافع مدیران شهرداری اشغال شده، گفت: ما در شهرداری و شرکت‌ها و سازمان‌های وابسته، حدود ۲۵۰۰ پست مدیریتی داریم که در رده‌های ۱۴، ۱۵ و ۱۶ در شهرداری حکم می‌گیرند. باید بررسی شود این پست‌ها در چه وضعیتی هستند. وی اضافه کرد: در حال حاضر اطلاعات و شیوه انتصاب مدیران در سامانه شفافیت شهرداری تهران روشن می‌شود؛ البته گمان می‌کنم تاکنون اطلاعات کمتر از ۲۵ درصد مدیران شهرداری در این سایت آورده شده و بقیه مدیران هم باید در این زمینه اقدام کنند. وقتی این اطلاعات تکمیل شد می‌توان راستی‌آزمایی کرد که چه کسانی با هم قوم و خویش هستند.

تورهای تهران‌گردی در «روز تهران»

عضو شورای اسلامی شهر تهران گفت: تلاش داریم امسال با مشارکت بیشتر تمامی سازمان‌ها و گروه‌های مردم‌نهاد، روز تهران با شکوه بیشتری برگزار شود. به گزارش مهر، احمد مسجدجامعی در نودویکمین جلسه شورای شهر تهران با اشاره به روز تهران (۱۴مهر) گفت: انتظار این است که برای گرامیداشت این روز تلاش بیشتری نسبت به سال گذشته انجام شود. سال گذشته در این روز، به همراه آقای هاشمی از همه مراکز تهران‌پژوهی بازدید و پیشنهادهایی ارائه کردیم.

وی ادامه داد: یکی از پیشنهادها این بود که در روز تهران، بلیت سینما نیم‌بها شود و فکر می‌کنم با همکاری سینماگران و هنرمندان، این اقدام انجام خواهد شد. این اقدام نیز مطلوب خواهد بود اگر شهرداری برای تشکر از همکاری سینماها، گلدانی به سینماها و موزه‌های رایگان یا نیم‌بها اهدا کند. مسجدجامعی افزود: برای گرامیداشت روز تهران برنامه‌های متنوعی تدارک دیده شده که مشارکت همه گروه‌ها را می‌طلبد؛ از جمله کانون فرهنگی مساجد که آنها نیز در این موضوع مشارکت خواهند داشت. عضو شورای اسلامی شهر تهران گفت: در تهران ۳۲۰ اثر ثبت‌شده داریم و تلاش ما این است که این ۳۲۰ اثر را در روز تهران به شهروندان و گردشگران معرفی کنیم. در این زمینه تورهای ویژه تهران‌گردی تدارک دیده شده است؛ بر همین اساس پیشنهاد می‌شود شهرداری نقشه GIS فرهنگی، گردشگری به‌ویژه تاریخی و میراثی را تهیه کند و در اختیار شهروندان، برنامه‌ریزان و مدیران قرار دهد. مسجدجامعی در بیان دلایل نام‌گذاری روز تهران در ۱۴ مهر گفت: در ۱۴ مهر ۱۲۸۶، در متمم قانون اساسی مشروطیت، تهران به‌طور رسمی به‌عنوان پایتخت معرفی شد. پیش از آن، تهران به‌عنوان دارالخلافه مطرح بود و حتی در روزنامه وقایع اتفاقیه ستونی با عنوان اخبار دارالخلافه وجود داشت.

رصد آنلاین بافت‌های فرسوده

مدیرعامل سازمان نوسازی شهر تهران از راه‌اندازی «پیشخوان توسعه محله‌ای» با همکاری سازمان فناوری اطلاعات و ارتباطات شهرداری خبر داد.

به گزارش ایلنا، کاوه حاجی‌علی‌اکبری گفت: پرداخت صرف به جنبه‌های کالبدی در فرآیند نوسازی، نمی‌تواند پاسخگوی مشکلات باشد. مدیرعامل سازمان نوسازی شهر تهران با تاکید بر اینکه اقدامات بازآفرینی و نوسازی در بافت‌های فرسوده شهر باید جامع باشد و در راستای چشم‌انداز و اهداف مشخص و در چارچوب برنامه، با گذر از ابعاد کالبدی، توسعه همه‌جانبه آنها را مدنظر قرار دهد، اظهار کرد: این امر محور اصلی رویکرد سازمان نوسازی شهر تهران است که در قالب برنامه توسعه محله‌ای و اقدامات اجرایی ذیل آن پیگیری می‌شود.

علی‌اکبری با اشاره به راه‌اندازی سامانه «پیشخوان توسعه محله‌ای» گفت: باتوجه به ضرورت نگاه به ابعاد، معیارها، سنجه‌ها و استانداردهای ملاک عمل و اهمیت ارزیابی مداوم شاخص‌های توسعه محله‌ها و برنامه‌ریزی برای ارتقای کیفیت‌های زیستی، سازمان نوسازی شهر تهران، این سامانه را با همکاری سازمان فناوری اطلاعات و ارتباطات شهرداری راه‌اندازی کرد تا با رصد آنلاین وضعیت محله‌ها در حوزه‌های گوناگون و اعمال تبعیض مثبت به سود محله‌های کم‌برخوردار، در برنامه‌ریزی و بودجه‌بندی عادلانه و نیز پیگیری اقدامات اجرایی موثر، کیفیت زندگی و رضایتمندی ساکنان این محله‌ها افزایش یابد.

دیدگاه

پیاده‌ها را به خاطر سواره‌ها روی پل نبریم!

معاون حمل‌ونقل و ترافیک شهرداری تهران ضمن تاکید بر حفظ حقوق عابران پیاده در پروژه‌های شهری، به مدیران حوزه حمل‌ونقل و ترافیک دستور داد از ساخت پل‌های ساده و غیرمکانیزه جلوگیری کنند.

به گزارش ایسنا، محسن پورسیدآقایی در نشست شورای مدیران معاونت حمل‌ونقل و ترافیک شهرداری تهران گفت: رویکرد ما بستن راه مردم به سود خودروها نیست. ما قصد نداریم عابران پیاده را به‌زحمت بیندازیم تا حرکت خودروها روان‌تر و سریع‌تر شود. زندگی مردم نباید به خاطر خودروم‌حوری دچار مشکل شود. البته سعی می‌کنیم مشکل ترافیک را هم برطرف کنیم اما نه به قیمت سلب آسایش عابران پیاده.

وی تصریح کرد: پیش از این پیشنهادی به شورای شهر داده بودیم مبنی بر اینکه تا پایان برنامه پنج‌ساله سوم، تمام معابر تهران به پیاده‌رو مجهز شوند اما چون عملی شدن این پیشنهاد باتوجه به وجود صدها کیلومتر معابر بدون پیاده‌رو در تهران نیاز به هزینه بسیار سنگینی داشت با آن مخالفت شد.

پورسیدآقایی تاکید کرد: سیاست اصلی ما در معاونت حمل‌ونقل و ترافیک این است که همه معابر، پیاده‌رو مناسب داشته باشند و حتی عرض و کیفیت پیاده‌روها باید بهتر شوند تا مردم بتوانند با خیال راحت رفت‌وآمد کنند. وی با بیان اینکه معبر بدون پیاده‌رو در شهر بی‌معنی است و نباید هیچ بزرگراه، خیابان و کوچه‌ای بدون پیاده‌رو داشته باشیم، افزود: نبودِ پیاده‌رو در معابر ناشی از تفکر اشتباهی است که می‌گوید عرض همه معابر را به خودروها بدهیم تا آنها راحت‌تر عبور کنند و حتی یکی، دو متر فضا هم به پیاده‌رو ندهیم. توصیه من به همه مدیران این است که تا جایی که می‌توانید در معابر، پیاده‌رو درست کنید.

وی تاکید کرد: هدف از ساخت پل عابر پیاده، ایمنی عابر پیاده است؛ یعنی فقط در جایی که ایمنی عابر پیاده به خطر می‌افتد باید پل عابر پیاده بسازیم و دلیل ساخت پل عابر پیاده نباید عبور زیاد عابران پیاده از یک محل و تسهیل عبور خودروها باشد.

پورسیدآقایی افزود: متاسفانه در بسیاری از جاها پل عابر نصب و وسط خیابان هم نرده‌کشی شده است؛ فقط به این دلیل که شهروندان و عابران پیاده زیادی از آنجا عبور می‌کنند و خودروها معطل می‌شوند! ما نباید راه عبور مردم را ببندیم و پل بسازیم و عابران را به بالای پل ۵، ۶ متری هدایت کنیم تا خودروها راحت‌تر و سریع‌تر عبور کنند.

معاون حمل‌ونقل و ترافیک شهرداری تهران با بیان اینکه سیاست حمل‌ونقل در دنیا این نیست که با ساخت پل، عابران پیاده را به زحمت بیندازند تا خودروها در آسایش باشند، اظهار کرد: در بسیاری از شهرهای بزرگ و مهم دنیا مانند لندن و پاریس، پل عابر پیاده دیده نمی‌شود. خیابان‌ها باید چراغ راهنمایی و خطوط عابر پیاده داشته باشند؛ نه پل. وی خطاب به مدیران حوزه حمل‌ونقل و ترافیک شهرداری تهران گفت: فلسفه ساخت پل عابر پیاده باید ایمنی باشد و فقط در جاهایی که عرض معابر و سرعت خودروها زیاد است و موجب تصادف و کشته شدن عابران می‌شود، به خاطر حفظ جان شهروندان، پل عابر بسازیم؛ نه به خاطر رفع ترافیک. معاون شهردار تهران تصریح کرد: در بسیاری از خیابان‌های عریض می‌توان با ساخت جان‌پناه روی خطوط عابر پیاده، محل عبور عابران را ایمن کرد. خطوط عابر پیاده استاندارد در کشورهای پیشرفته خطوطی است که هم‌سطح پیاده‌رو و کمی بالاتر از کف خیابان کشیده می‌شود تا عابران راحت‌تر حرکت کنند که این مسئله باید در ساخت خطوط عابر پیاده ما نیز مدنظر قرار گیرد.

وی با اشاره به ناکارآیی پل‌های عابر ساده و غیرمکانیزه تاکید کرد: همه پل‌های عابر پیاده باید مکانیزه و دارای پله برقی شوند تا سالمندان و شهروندانی که بیماری قلبی یا مشکل جسمی دارند برای استفاده از پل دچار مشکل نشوند. سلامتی شهروندان برای شهرداری مهم است و از این پس نباید هیچ پل ساده و غیرمکانیزه‌ای ساخته شود. پل‌های موجود هم باید تا دو سال آینده به‌تدریج مکانیزه شوند.

در نشست هم‌اندیشی «ساماندهی یا انتقال پایتخت» عنوان شد:

تهران پایتخت باشد یا نباشد؟

انتقال پایتخت به عنوان راهکاری برای کاهش بخشی از مشکلات آن و نیز جلوگیری از افزایش این مشکلات در سال‌های آینده، سال‌هاست در دستور بررسی قرار گرفته و رئیس‌جمهوری کشورمان نیز بر آن اصرار دارد اما مجموع نظرات کارشناسان و دست‌اندرکاران بررسی این مساله نشان می‌دهد امکان انتقال پایتخت، حتی پایتخت سیاسی و اداری نیز در شرایط کنونی وجود ندارد.

به گزارش صمت، محمدسعید ایزدی در نشست هم‌اندیشی «ساماندهی یا انتقال پایتخت» که سه‌شنبه گذشته با حضور معاونانی از وزارت صنعت، معدن، تجارت، وزارت کشور و وزارت نیرو، نمایندگانی از مجلس شورای اسلامی و نمایندگانی از شورای شهر تهران در وزارت راه و شهرسازی برگزار شد، اظهار کرد: در اجرای قانون امکان‌سنجی و انتقال پایتخت، شورایی با عنوان شورای ساماندهی پایتخت به ریاست اسحاق جهانگیری، معاون اول رئیس‌جمهوری تشکیل شد و در دومین جلسه این شورا، به ما ماموریت داده شد تا نتیجه مطالعاتی که تاکنون انجام شده دوباره بررسی و جمع‌بندی خود را در وضعیت کنونی به شورا ارائه کنیم.

ایزدی گفت: انتقال پایتخت مخالفان و موافقانی دارد و در مجموع، نظرات کارشناسی و بررسی ظرفیت‌های موجود نشان می‌دهد انتقال پایتخت امکان‌پذیر نیست و همانطور که در قانون نیز به صراحت آمده است، ما به دنبال ساماندهی پایتخت هستیم.

معاون معماری و شهرسازی وزارت راه و شهرسازی اضافه کرد: البته این جمع‌بندی در شورای ساماندهی پایتخت مطرح و تصمیم‌گیری نهایی در آنجا انجام می‌شود. اگر اصراری بر بررسی دوباره امکان‌سنجی انتقال پایتخت باشد باز هم ما در این جمع در وزارت راه و شهرسازی آمادگی داریم تا اطلاعات خود را به‌روز کرده و به شورای ساماندهی پایتخت ارائه کنیم.

ایزدی یادآوری کرد: جمع‌بندی بررسی‌هایی که تاکنون درباره انتقال پایتخت انجام شده نشان می‌دهد با توجه به وضعیت کنونی، امکان انتقال پایتخت، حتی انتقال مرکز سیاسی آن نیز وجود ندارد.

▣ توسعه متعادل بهتر از انتقال پایتخت

در بخش دیگری از این نشست، محمدحسین شریف‌زادگان، استاد دانشگاه و وزیر پیشین رفاه و تامین اجتماعی با اشاره به این‌که دولت به جای دوباره مطرح کردن موضوع انتقال پایتخت، باید به فکر توسعه متعادل در سایر نقاط کشور باشد، گفت: در شرایط فعلی که بسیاری از طرح‌های عمرانی ملی با کمبود منابع مالی روبه‌رو هستند، حداقل تا ۲۰ سال آینده امکان تامین بودجه انتقال پایتخت اداری و سیاسی از تهران وجود ندارد.

وی مسائل و مشکلات تهران را در شرایط فعلی، ترافیک و آلودگی هوا عنوان کرد و با تاکید بر اینکه این مسائل با برنامه‌ریزی صحیح، قابل حل است، گفت: در ۲۰ سال گذشته تهران از نظر مقاوم‌سازی ساختمان‌ها در برابر زلزله، وضعیت بهتری پیدا کرد و این موضوع باید مدنظر قرار گیرد.

شریف‌زادگان کمبود آب را از دیگر مشکلات تهران برشمرد و گفت: پیشنهاد می‌شود با اقدامات کارشناسی صحیح، این چالش در طرح‌های آمایش سرزمین، حل و فصل شود.

▣ لزوم ساماندهی پایتخت

در این نشست همچنین صادق نجفی، معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت ضمن مخالفت با انتقال پایتخت گفت: به جای طرح این نوع مسائل و فرافکنی مشکلات تهران، بهتر است راه‌های ساماندهی پایتخت فعلی مورد بررسی قرار گیرد.

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت با اشاره به اینکه هیچ تضمینی نیست که ایرادهای مدیریتی دستگاه‌های اجرایی، پایتخت بعدی را در آینده نزدیک به مشکلات فعلی تهران مبتلا نکند، تصریح کرد: به جای انتقال این مشکلات و پاک کردن صورت مساله، باید به فکر برطرف کردن آنها باشیم.

▣ مشکل تامین آب برای پایتخت جدید

ستار محمودی، قائم‌مقام وزیر نیرو نیز در بخش دیگری از این نشست، ضمن مخالفت با انتقال پایتخت گفت: هنوز هیچ نقطه‌ای از ایران نیست که بتوان برای اسکان ۷۰۰ هزار تا ۳ میلیون نفر جمعیت مهاجر در آن با سرعت، منابع آبی تامین کرد. بنابراین هر گزینه‌ای برای انتقال مرکزیت سیاسی و اداری، در گام نخست با مشکل بزرگ بی‌آبی روبه‌رو است.

▣ تهران بهترین گزینه پایتخت

در بخش دیگری از نشست «ساماندهی یا انتقال پایتخت» سیداحمد محیط طباطبایی مدرس دانشگاه و مشاور رئیس پژوهشگاه میراث فرهنگی کشور، درباره طرح انتقال پایتخت یا انتقال مرکز سیاسی- اداری گفت: بدیهی است که تهران نه بر اساس میل شخصی، قومی و سیاسی بلکه بر اساس جبر طبیعی، اقلیمی و فرهنگی پایتخت شد و تجربه چند ۱۰ هزار ساله ما را به آنجایی رساند که تهران پایتخت شد.

این فعال میراث فرهنگی با بیان اینکه تهران پایتخت است به این دلیل که بهترین اقلیم و موقعیت ارتباطی تاریخی و بهترین ظرفیت را دارد، افزود: ظرفیت تهران آنقدر بالا است که با وجود همه سیاست‌های اشتباهی که در ۲۰۰ سال اخیر در حوزه‌های محیط‌زیستی، صنعتی و فرهنگی داشتیم، هنوز تهران ظرفیت حیاتی دارد.

وی با بیان اینکه احتمال زلزله که یکی از دلایل مطرح شدن بحث انتقال پایتخت است، در تمامی مناطق کشور وجود دارد، ادامه داد: همه مناطقی که ما می‌توانیم در آن زندگی کنیم جایی است که آب دارد و آب هم بر روی گسل‌ها و گسل نیز عامل زلزله است.

مشاور پژوهشگاه میراث‌فرهنگی کشور با بیان اینکه در ایران، تنها جایی که گسل زلزله وجود ندارد وسط کویر لوت و دشت نمک است که امکان زندگی در آنجا نیست، گفت: همه کشور به ویژه منطقه شمال‌غرب روی خط زلزله است. زلزله عاملی برای اینکه در تهران زندگی کنیم یا نه نیست بلکه زلزله و گسل، یادآور چگونه زندگی کردن در کنار این رخدادهای طبیعی است.

این فعال میراث فرهنگی افزود: نگاهی به ظرفیت‌های تاریخی ایران نشان می‌دهد که ایرانیان، سال‌های دور در همین سرزمین خشک و نیمه‌خشک و با ظرفیت‌ها و مشکلات فعلی، سال‌های سال با بهترین تمدن‌ها زندگی کردند.

وی ادامه داد: برخی می‌خواهند با پیروی از دیگر کشورها، پایتخت را تغییر دهند فقط به این دلیل که مشکلاتی در سال‌ها برای آن ایجاد کرده‌اند و درباره حل مشکلات تدبیر نمی‌کنند.

محیط طباطبایی با انتقاد از اینکه چرا باید طراحی شهرها و طراحی و برنامه‌ریزی برای شهرها در اتاق‌های دربسته و بدون حضور صاحب‌نظران باشد، گفت: تجربه تاریخی این چند سال و سال‌های دور به ما نشان می‌دهد که در بسیاری مسائل بی‌تدبیری کرده‌ایم.

وی اضافه کرد: همه نقاط قابل زیست در ایران، نقاطی هستند که سال‌های سال وجود داشتند و ما تنها کاری که در سال‌های گذشته انجام دادیم این بود که ۲۰۰ هزار نقطه قابل سکونت و زندگی را به ۱۴۰ هزار نقطه کاهش دادیم و متاسفانه همینطور هم به این کار ادامه می‌دهیم.

این استاد دانشگاه افزود: مدیریت اشتباه آب موجب شد ساکنان شهرهای‌جنوبی به مناطق دیگر کشور مهاجرت کنند، جمعیت در مناطق مهاجرپذیر افزایش پیدا کرد و به دنبال آن نیز قیمت زمین بالا رفت. به‌طور قطع، مدیریت بدون توجه به فرهنگ و زیرساخت‌های طبیعی، این عوارض و بحران‌ها را به دنبال دارد.

محیط طباطبایی گفت: آنقدر در مصرف آب بی‌تدبیری و به طبیعت بی‌توجهی شد که شاهد فرونشست زمین بودیم.

وی با تاکید بر اینکه بر اساس تجربه تاریخی و فرهنگی، تهران تنها گزینه ممکن به عنوان پایتخت است، افزود: فراموش نکنیم ایجاد پایتخت‌های فرهنگی، صنعتی، سیاسی، هنری و... که نمونه آن در برخی کشورها نیز وجود دارد موضوعی جدا از بحران‌هایی است که ما در تهران به وجود آورده‌ایم.

این فعال میراث فرهنگی گفت: آنچه باعث می‌شود تهران مکانی مناسب برای زندگی باشد با وجود امکانات و شرایط، فرهنگ است. به همین دلیل معتقدم فاصله فرهنگی تهران با سایر شهرها است که سبب می‌شود مهاجرت به این شهر رخ دهد.

▣ اصرار رئیس‌جمهوری برای انتقال پایتخت

در مقابل این دیدگاه‌ها، نعمتی، کارشناس مرکز همکاری‌های اجتماعی نهاد ریاست جمهوری گفت: رئیس‌جمهوری خواستار انتقال پایتخت از تهران است، زیرا براساس پیش‌بینی‌ها، بخش زیادی از ۲۰ میلیون نفر جمعیت اضافی ایران در ۳۰ سال آینده، جذب تهران خواهند شد و مشکلات این شهر را دوچندان خواهند کرد.

وی افزود: ۲۵ سال از تصویب قانون ساماندهی شهر تهران می‌گذرد و هنوز هیچ اتفاقی در این حوزه رخ نداده است. این مساله نشان می‌دهد تهران در شرایط فعلی، قابلیت ساماندهی مشکلات را ندارد و تا وقتی بار مرکزیت اداری و سیاسی از دوش آن برداشته نشود، امکان رفع مشکلات آن وجود نخواهد داشت.

نعمتی ادامه داد: با انتقال مرکزیت سیاسی و اداری از تهران، حداقل ۶۰ هزار نفر از کارکنان ۴۰ دستگاه عالی دولتی مجبور به ترک این شهر خواهند شد و رانت توزیع ۲ هزار میلیارد تومان حقوق آنها که فقط در اقتصاد شهر تهران به چرخش می‌افتد، در نقاط دیگر توزیع می‌شود.

وی گفت: ساخت یک شهر با ظرفیت پذیرش ۷۰۰ هزار تا ۲ میلیون نفر در نقطه‌ای جدید به عنوان مرکز سیاسی و اداری ایران، در شرایط فعلی اقتصاد ملی موجب جذب بخش زیادی از نقدینگی سرگردان جامعه به سمت فعالیت‌های عمرانی در این شهر خواهد شد و فرصت‌های شغلی بی‌شماری ایجاد می‌کند.

آگهی ارزیابی کیفی (تجدید مناقصه)

نوبت اول
شناسه: ۲۶۲۰۹۷

اداره کل راه‌آهن شمالشرق۲ در نظر دارد فراخوان برگزاری مناقصه عمومی یک مرحله‌ای به همراه ارزیابی کیفی عملیات مشروحه ذیل را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید. تمامی مراحل برگزاری مناقصه از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است مناقصه‌گران در صورت عدم عضویت قبلی مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.

ردیف	شماره مناقصه	موضوع مناقصه	برآورد اولیه به ریال	مدت اجرا
۱	۱۳۸/۹۶/۸	بارگیری و حمل مصالح خطی	۴،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال	۱۲ ماه

تاریخ انتشار مناقصه در سامانه ستاد از روز یکشنبه مورخ ۹۷/۰۷/۱۵ ساعت ۱۲ می‌باشد.
مهلت دریافت اسناد: از زمان انتشار تا روز پنجشنبه مورخ ۹۷/۰۷/۱۹ ساعت ۱۲
مهلت ارسال و بازگشت اسناد: روز پنجشنبه مورخ ۹۷/۰۸/۰۳ ساعت ۱۲
هرگونه دریافت و تحویل اسناد مناقصه بعد از مهلت تعیین شده در سامانه غیرقابل قبول می‌باشد.
هزینه چاپ آگهی به عهده برنده مناقصه می‌باشد.
نشانی اداره کل: استان گلستان - گرگان- بلوار شهید کلانتری - نرسیده به ترمینال - ساختمان اداره کل راه‌آهن شمالشرق۲- امور قراردادها

تاریخ انتشار نوبت اول ۱۳۹۷/۰۷/۱۲ | تاریخ انتشار نوبت دوم ۱۳۹۷/۰۷/۱۵
اداره کل راه آهن شمالشرق۲

دعوت پیمانکار

شرکت خدماتی شهرک صنعتی اشتهارد (سهامی خاص) قصد دارد تعداد ۱۶ عدد تابلو بیلبورد با مشخصات فنی که به پیوست برگ مناقصه می‌باشد به مرحله اجرا درآورد. لذا از شرکت‌ها و پیمانکاران دارای صلاحیت دعوت بعمل می‌آید حداکثر تا پایان وقت اداری روز شنبه مورخ ۱۳۹۷/۰۷/۲۱ نسبت به ارائه پیشنهاد قیمت به واحد اداری شرکت مراجعه و یا جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن ۰۹۱۲-۶۰۷۲۳۵۱ (آقای مهندس افزا) و یا شماره ۰۲۶-۳۷۷۷۳۶۳۵ داخلی ۴۰۵ تماس حاصل فرمائید.
روابط عمومی شرکت خدماتی شهرک صنعتی اشتهارد (سهامی خاص)

آگهی احضار متهم به موجب محتویات پرونده کلاسه فوق مطروحه در این شعبه آقای ممد عطی وند که فعلا مجهول المکان بوده و مشخصات بیشتری از وی منعکس نمی‌باشد به اتهام ورود به عنف تحت تعقیب می‌باشد لذا مراتب به موجب ماده ۱۷٤ قانون آیین دادرسی کیفری دادگاه عمومی و انقلاب در یک نوبت آگهی می‌گردد که نامبرده ظرف یک ماه از تاریخ انتشار آگهی جهت دفاع و پاسخگویی به اتهام وارده در این دادیاری حاضر و در صورت عدم حضور اقدام قانونی معمول خواهد شد .

م الف/۵۱۶۹۳ دادیار شعبه دهم دادسرای عمومی و انقلاب شهرری

آگهی احضار متهم در پرونده مطروحه در این شعبه به کلاسه ۹۷۰۳۲۵ حسب شکایت آقای مهدی مهدی ارشاد با وکالت خانم نسرین فریدونی علیه علی کلانتری پور فرزند عباس دائر بر خیانت در امانت طبق ماده ۱۷٤ قانون آئین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲ به نامبرده ابلاغ می‌گردد حداکثر ظرف مدت یک ماه از تاریخ انتشار این آگهی جهت رسیدگی و دفاع از اتهام انتسابی در این بازپرسی حاضر شود در غیر اینصورت طبق مقررات قانونی اتخاذ تصمیم خواهد شد .

م الف/۵۱۶۹۴ بازپرس شعبه ۱۱ دادسرای ناحیه ۳ تهران ونک

آگهی احضار متهم در پرونده مطروحه در این شعبه به کلاسه ۹۶۰۷۶۸ حسب شکایت آقای محمد عابد همایون فرد علیه اقای محمد صالح حسن پور فرزند عسکری دائر بر جعل و استفاده از سند مجعول طبق ماده ۱۷٤ قانون آئین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲ به نامبرده ابلاغ می‌گردد حداکثر ظرف مدت یک ماه از تاریخ انتشار این آگهی جهت رسیدگی و دفاع از اتهام انتسابی در این بازپرسی حاضر شود در غیر اینصورت طبق مقررات قانونی اتخاذ تصمیم خواهد شد .

م الف/۵۱۶۹۵ بازپرس شعبه ۱۱ دادسرای ناحیه ۳ تهران ونک

آگهی احضار متهم پرونده کلاسه ۱۲ب۹۶۰۶۲۰ این بازپرسی حسب شکایت شاکی معاون دادستان سرپرست ناحیه تهران علیه موسی سعید صبائی فرزند سعدی اتهام دائر بر جعل و استفاده از سند مجعول و اوراق قضایی و مهر اسناد رسمی و اسماعیل حسنی فرزند ابوالقاسم اتهام دائر بر معاونت در جعل و استفاده از اوراق مجعول در جریان رسیدگی می‌باشد نظر به اینکه متهم فوق مجهول‌المکان می‌باشد بدینوسیله به تجویز ماده ۱۷٤ قانون آیین دادرسی کیفری به نامبرده ابلاغ می‌گردد حداکثر ظرف مدت یک ماه از تاریخ انتشار این آگهی جهت رسیدگی و دفاع از اتهام انتسابی در این بازپرسی حاضر شود در غیر اینصورت طبق مقررات قانونی اتخاذ تصمیم خواهد شد .

م الف/۵۱۶۹۶ بازپرس شعبه دوازدهم دادسرای ناحیه سه تهران ونک

آگهی احضار متهم بدین وسیله در اجرای ماده ۱۷٤ قانون آیین دادرسی کیفری به متهم مهدی اسدی به اتهام توهین و تخریب تحت تعقیب کیفری هستند ابلاغ می‌شود تا ظرف یک ماه از تاریخ نشر آگهی جهت دفاع از اتهام انتسابی در پرونده کلاسه فوق در شعبه دوم دادیاری دادسرای عمومی و انقلاب ناحیه ۳ تهران حاضر شوند و در غیر این صورت اتخاذ تصمیم قانونی خواهد شد نتیجه عدم حضور جلب است دستور فرمایید در چاپ و ارسال نسخه‌ای از آگهی مذکور تسریع نمایند توضیح اینکه در یکی از روزنامه‌های کثیرالانتشار چاپ و نسخه‌ای از آن به این شعبه ارسال شود خ ونک خ پردیس دادیار شعبه ۲ دادسرای ناحیه ۳ تهران .

م الف/۵۱۶۹۷ دادیار شعبه دوم دادیاری دادسرای عمومی و انقلاب ناحیه سه تهران ونک

آگهی احضار متهم بدین وسیله آقای بهزاد پریش کلی فرزند توفیق به شماره ملی ۰۰۵۳۷۹۰۳۳۲ حسب شکایت آقای محمود کسراکیا به اتهام ایراد ضرب و جرح عمدی در پرونده کلاسه ۹۷۰٤۵۲ از تاریخ نشر این آگهی ظرف یک ماه برای دفاع از اتهام انتسابی حاضر شوید در غیر اینصورت وفق مقررات تصمیم گرفته خواهد شد .

م الف/۵۱۶۹۸ دادیار شعبه دوم دادسرای ناحیه ۱۰ هاشمی تهران

آگهی احضار متهم به موجب محتویات پرونده کلاسه فوق مطروحه در این شعبه خانم مهری نیازی که فعلا مجهول المکان بوده و مشخصات بیشتری از وی منعکس نمی‌شود به اتهام توهین و تهدید تحت تعقیب می‌باشد لذا مراتب به موجب ماده ۱۷٤ قانون آیین دادرسی کیفری دادگاه عمومی و انقلاب در یک نوبت آگهی می‌گردد که نامبرده ظرف یک ماه از تاریخ انتشار آگهی جهت دفاع و پاسخگویی به اتهام وارده در این دادیاری حاضر و در صورت عدم حضور اقدام قانونی معمول خواهد شد .

م الف/۵۱۶۹۹ دادیار شعبه دهم دادسرای عمومی و انقلاب شهرری

آگهی احضار متهم به موجب محتویات پرونده کلاسه فوق مطروحه در این شعبه آقای محمد اصلان بلوچ فرزند جان محمد که فعلا مجهول المکان بوده و مشخصات بیشتری از وی منعکس نمی‌باشد به اتهام مخدوش نمودن پلاک تحت تعقیب می‌باشد لذا مراتب به موجب ماده ۱۷٤ قانون آیین دادرسی کیفری دادگاه عمومی و انقلاب در یک نوبت آگهی می‌گردد که نامبرده ظرف یک ماه از تاریخ انتشار آگهی جهت دفاع و پاسخگویی به اتهام وارده در این دادیاری حاضر و در صورت عدم حضور اقدام قانونی معمول خواهد شد .

م الف/۵۱۷۰۰ دادیار شعبه دهم دادسرای عمومی و انقلاب شهرری

آگهی احضار متهم به موجب محتویات پرونده کلاسه فوق مطروحه در این شعبه آقای علی سلیمانی که فعلا مجهول المکان بوده و مشخصات بیشتری از وی منعکس نمی‌باشد به اتهام تخریب ورودغیرمجاز و توهین تحت تعقیب می‌باشد لذا مراتب به موجب ماده ۱۷٤ قانون آیین دادرسی کیفری دادگاه عمومی و انقلاب در یک نوبت آگهی می‌گردد که نامبرده ظرف یک ماه از تاریخ انتشار آگهی جهت دفاع و پاسخگویی به اتهام وارده در این دادیاری حاضر و در صورت عدم حضور اقدام قانونی معمول خواهد شد .

م الف/۵۱۷۰۱ دادیار شعبه دهم دادسرای عمومی و انقلاب شهرری

آگهی احضار متهم به موجب محتویات پرونده کلاسه فوق مطروحه در این شعبه آقای امیر سالار گرائی فرزند عبداله علی احمد که فعلا مجهول المکان بوده و مشخصات بیشتری از وی منعکس نمی‌باشد به اتهام تهدید تحت تعقیب می‌باشد لذا مراتب به موجب ماده ۱۷٤ قانون آیین دادرسی کیفری دادگاه عمومی و انقلاب در یک نوبت آگهی می‌گردد که نامبرده ظرف یک ماه از تاریخ انتشار آگهی جهت دفاع و پاسخگویی به اتهام وارده در این دادیاری حاضر و در صورت عدم حضور اقدام قانونی معمول خواهد شد .

م الف/۵۱۷۰۲ دادیار شعبه دهم دادسرای عمومی و انقلاب شهرری

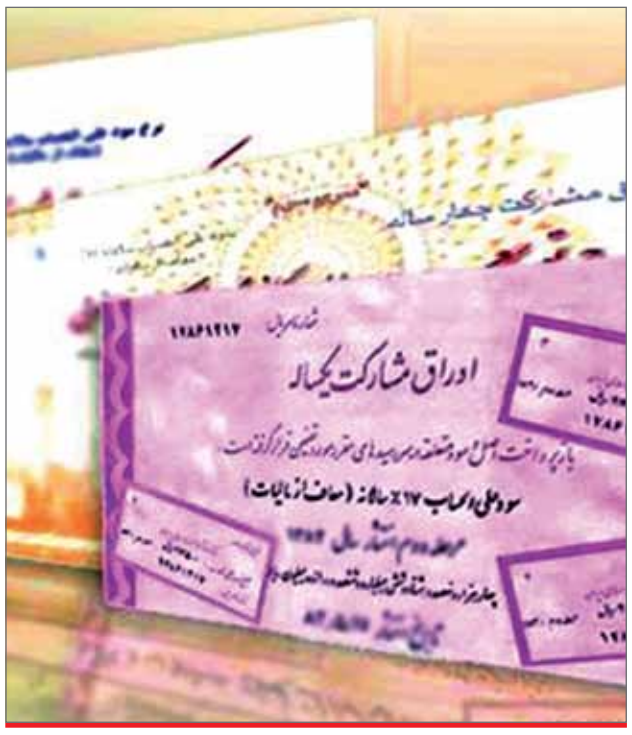
آگهی احضار متهم به موجب محتویات پرونده کلاسه فوق مطروحه در این شعبه خانم زهره قله کار که فعلا مجهول المکان بوده و مشخصات بیشتری از وی منعکس نمی‌باشد به اتهام توهین و ضرب و جرح بدون آثار تحت تعقیب می‌باشد لذا مراتب به موجب ماده ۱۷٤ قانون آیین دادرسی کیفری دادگاه عمومی و انقلاب در یک نوبت آگهی می‌گردد که نامبرده ظرف یک ماه از تاریخ انتشار آگهی جهت دفاع و پاسخگویی به اتهام وارده در این دادیاری حاضر و در صورت عدم حضور اقدام قانونی معمول خواهد شد .

م الف/۵۱۷۰۳ دادیار شعبه دهم دادسرای عمومی و انقلاب شهرری

اقتصاد بدون نفت؛ بر هه فراموش شده تاریخ ایران

گروه گزارش
editor@smtnews.ir

دولت مصدق سمت و سوی مردمی اقتصاد بدون نفت خود را دنبال کرد و این دنبال کردن به‌گونه‌ای بود که وی در تنظیم بودجه سال ۱۳۳۲ به برنامه مالی دولت سمت مثبت طبقاتی داد زیرا در بخش نخست بودجه سال ۱۳۳۲ اینگونه تصریح شده بود که «تا آنجا که ممکن است درآمدهای دولت از طریق مالیات‌های مستقیم که تحمیل بر طبقات متمکن می‌شود، تامین شده باشد».

دوره‌ای پر فراز و نشیب

نخست‌وزیری محمد مصدق دوره‌ای پرفراز و نشیب در تاریخ معاصر ایران است که از ابعاد گوناگون موردبررسی قرار گرفته اما در این میان از یکی از ابعاد مثبت این دوره غفلت شده و آن‌هم الگویی بوده که مصدق اقتصاد کشور را با استناد به آن برای مدتی اداره کرده و از قضا الگویی بوده که شاید امروز نیز بتواند به عنوان یک راهبرد مورداستفاده قرار گیرد. الگوی استفاده شده در این دوره اداره کشور منهای نفت بوده؛ درواقع نفت از معادلات اقتصادی حذف می‌شود و البته باید درنظر گرفت که این مسئله برای مصدق یک انتخاب نبوده بلکه وی در عمل انجام‌شده قرار گرفت؛ یعنی از سویی امریکایی‌ها حاضر نبودند هیچ‌گونه وامی را بدون حل شدن مناقشه نفتی به ایران بدهند و شوروی هم خسارت‌های مربوط به جنگ جهانی را به ایران پرداخت نمی‌کرد و در این شرایط الگوی اقتصاد بدون نفت به عنوان یک ضرورت از سوی مصدق در دستور کار قرار گرفت.

براساس اسناد و مدارک موجود، در نخستین سال ملی شدن نفت، سهم خالص بخش نفت در موازنه هزینه‌ها تا سه‌چهارم دوره قبلش کم شد. در ۲ سال بعدی‌اش، بخش نفت هیچ مساعدت و اثرگذاری مثبتی نداشت اما در سال ۱۳۳۳ که دولت بعد از مصدق سر کار آمده بود، بخش نفت یک‌بار دیگر سهم و نقشی مهم و بسیار یافت و این مهم بیانگر جایگاه بارزی است که سیاست‌های غیرنفتی در این برهه دارد.

دوره‌ای پر فراز و نشیب

پس از خلع ید انگلیس از صنایع نفت ایران در جنوب کشور اوضاع جدیدی بر اقتصاد ایران حاکم شد که شاید تا پیش از این برای مصدق نیز قابل پیش‌بینی نبود. انگلیس پس از این رخداد بلافاصله تمامی امکانات خود را در این مسیر به‌کار گرفت که مانع صدور نفت ایران شود و البته این مسئله چندان از سوی دولت مصدق جدی گرفته نشد زیرا آنها تصور نمی‌کردند که این مسئله برای بلندمدت دوام داشته باشد اما عکس تصور مصدق و سیاست‌گذاران اقتصادی کشور محقق شد و ممانعت از صدور نفت ایران تبدیل به مسئله‌ای بلندمدت شد و در این شرایط باید سیاست جدیدی در عرصه اقتصادی حاکم می‌شد.

دولت مصدق ابتدا با این شرایط کنار آمد اما لحظه به لحظه ذخایر ارزی کشور کاهش پیدا می‌کرد و نکته جالب آنکه در برهه‌ای کوتاه بازهم همان میزان ارز محدود صرف واردات غیرضروری می‌شد.در چنین شرایطی بود که مجموعه سیاست‌های تطبیقی از سوی دولت مصدق در عرصه اقتصادی با محوریت اقتصاد بدون نفت دنبال شد و نتیجه آن این بود که به قول خود مصدق روزی هم که دولتش سقوط کرد، وجهی معادل ۸۰۰ میلیون ریال نقد و در حدود ۱۲۰۰ میلیون ریال مطالبات و جنسی موجود داشت که از آن دولت بعد استفاده کرد.

تغییر موازنه واردات و صادرات

در شرایطی که ذخایر ارزی رو به کاهش بود و دولت نیز امکان صدور نفت نداشت یکی از راهکارهایی که در عرصه داخلی مدنظر قرار گرفت این بود که برای کالاهای بسیار ضروری ارز به فروش برسد تا از این طریق در مصرف ارز نیز صرفه‌جویی شود و ذخایر ارزی بیشتری در درون ایجاد شود.

علاوه بر این مطابق این الگو برای مثال شاخص صادراتی ایران به کشوری مانند آلمان براساس این سیاست جدید افزایش پیدا کرد.همچنین سیاست‌های بانکی نیز به سمت تشویق مقوله صادرات حرکت می‌کند و حتی در دی ۱۳۳۱ شاهد تولد بانک جدیدی هستیم که تنها با هدف تشویق سیاست‌های صادراتی آغاز به کار می‌کند. در نتیجه این سیاست‌ها، در دوره سال‌های ۱۳۳۰ تا ۱۳۳۲، ارزش صوری صادرات غیرنفتی ۴۱ درصد اما ارزش واقعی‌اش ۱۸درصد بالا رفت. از سوی دیگر افزایش ۱۸ درصدی نرخ ریالی کالاهای وارداتی نسبت به کالاهای داخلی در این دوره، تا حد زیادی کاهش شدید حجم واردات را توضیح می‌دهد.

الگوی دیگری که در این حوزه و به ویژه در بازرگانی خارجی مدنظر دولت قرار گرفت و از قضا ثمرات مناسبی نیز داشت، این بود که ضریب معاملات پایاپای از سوی دولت افزایش پیدا کرد و کشورهای بیشتری شامل این قاعده شدند و این نیز راهکار مناسبی برای کاهش استفاده ارزی بود.

در نخستین سال ملی شدن نفت، سهم خالص بخش نفت در موازنه هزینه‌ها تا سه‌چهارم دوره قبل آن کم شد. در ۲ سال بعدی‌اش، بخش نفت هیچ مساعدت و اثرگذاری مثبتی نداشت اما در سال ۱۳۳۳ که دولت بعد از مصدق سر کار آمده بود، بخش نفت یک‌بار دیگر سهم و نقشی مهم و بسیار یافت.

از سوی دیگر کارشناسان اقتصادی دولت محمد مصدق به این جمع‌بندی رسیدند که دولت یا نباید در مقام تولیدکننده حضور داشته باشد یا اگر دست به این اقدام می‌زند این تولید باید برای دولت صرفه اقتصادی داشته باشد به این معنا که نرخ کالاهایی که به‌طور مستقیم وظیفه تولید آنها بر دوش دولت است باید افزایش پیدا کند و در قالب سیاست‌های اقتصادی بدون نفت شاهد هستیم که در این برهه نرخ کالاهایی مانند قند و شکر و چای افزایش پیدا می‌کند که به نوعی حکم مالیات غیرمستقیم را نیز دارد.

بهره‌گیری از اوراق قرضه

الگوی دیگری که در برهه فقدان صادرات نفتی از سوی دولت مصدق دنبال شد این بود که تلاش شد مردم هرچه بیشتر در مسائل و سرمایه‌گذاری‌های اقتصادی دخیل شوند و بخشی از این سیاست از طریق انتشار اوراق قرضه دنبال شد.

افراد مرفه و ثروتمند چندان تمایلی به یاری دادن دولت نداشتند و نرخ بهره اوراق نیز بسیار کمتر از نرخ بهره رسمی و غیر رسمی بازار بود. در مجموع این سیاست از سوی بازاریان طرفدار دولت موردحمایت قرار گرفت اما می‌توان این دوره را در تاریخ معاصر ایران جزو معدود برهه‌هایی قلمداد کرد که مردم در اقتصاد مشارکت داشته‌اند.

البته دولت مصدق از طریق دیگری نیز سمت و سوی مردمی اقتصاد بدون نفت خود را دنبال کرد و آن این بود که برای مثال وی در تنظیم بودجه سال ۳۲ به برنامه مالی دولت سمت مثبت طبقاتی نیز داد زیرا در بخش نخست بودجه سال ۱۳۳۲ این‌گونه تصریح شده بود: «تا آنجا که ممکن است درآمدهای دولت از طریق مالیات‌های مستقیم که تحمیل بر طبقات متمکن می‌شود، تامین شده باشد».

علاوه بر این پالس‌های مثبت دیگری نیز در بودجه سال ۳۲ آورده شده بود که می‌توان به این مسئله اشاره کرد که میزان ۷ درصد از بودجه نظامی کشور به منظور پرداختن به امور فوری‌تر کسر شد. کاهش هزینه‌ها، مهار خودسری‌های مالی دستگاه‌ها، متنوع ساختن درآمدها، تحمیل فشار مالیاتی بر طبقات فرادست و حمایت از طبقات فرودست اجتماعی نیز از دیگر مواردی بود که در قالب سیاست‌های اقتصاد بدون نفت در بودجه خودنمایی کرد.

توجه ویژه به حوزه کشاورزی

وقتی قرار باشد اقتصاد بدون نفت اداره شود، باید ظرفیت‌های داخلی حمایت بیشتری شود و محصول دیگری جایگزین نفت در بودجه شود. می‌توان عنوان کرد در دوره یادشده که به نوعی مدل اقتصاد مقاومتی در آن پیاده‌سازی شده است؛ توجه به محصولات کشاورزی و صادرات آن بیش از پیش موردتوجه قرار گرفته است. دولت مصدق در این برهه سیاست‌های حمایتی خود از بخش کشاورزی را افزایش داد و لایحه‌های زیادی نیز در این راستا موردتصویب قرار گرفت که می‌توان به لایحه «انتقال املاک و خالصه‌جات دولتی به وزارت کشاورزی»، لایحه «الغای عوارض در دهات» و لایحه «ازدیاد سهم کشاورزان و سازمان عمران کشاورزی» و «بازستاندن املاک غصب شده از سوی رضاشاه» اشاره کرد. مجموع این اقدامات به‌ویژه در حوزه کشاورزی سبب شد تولید داخلی در دوره مصدق و در دوره تحریم صادرات نفتی، به عنوان محور قرار بگیرد و همین امر باعث شد علاوه بر اینکه تراز پرداخت‌ها به حالت مثبت تغییر کند کسری بودجه نیز به کمترین میزان خود در ماه‌های پایانی نخست‌وزیری برسد.

> اگر سیاست‌ها و شرایط حاکم در دوره نخست‌وزیری مصدق و به‌ویژه ممانعت از صادرات نفت تا زمانی نامعلوم هم ادامه پیدا می‌کرد، اقتصاد ایران می‌توانست در غیاب درآمد نفت و بدون اقدامات ریاضتی بیشتر، بر همان مداری که می‌رفت باقی بماند و دوام بیاورد

> وقتی قرار باشد اقتصاد بدون نفت اداره شود، باید ظرفیت‌های داخلی حمایت بیشتری شوند و محصول دیگری جایگزین نفت در بودجه شود

نتیجه‌گیری

برآوردها و تاکیدات صریح پژوهشگرانی مانند جان فوران ، نیکی کدی و کاتوزیان همگی موید این مسئله است که اگر سیاست‌ها و شرایط حاکم در دوره نخست‌وزیری مصدق و به‌ویژه ممانعت از صادرات نفت تا زمانی نامعلوم هم ادامه پیدا می‌کرد، اقتصاد ایران می‌توانست در غیاب درآمد نفت و بدون اقدامات ریاضتی بیشتر، بر همان مداری که می‌رفت باقی بماند و دوام بیاورد. در این دوره شاهد هستیم که عمده سیاست‌های تطبیقی اعمال شده برای مقابله با گرفتاری‌های ارزی موفق بودند.

از سوی دیگر در این برهه عمده تمرکز متوجه زیرساخت‌های داخلی و حمایت از تولید داخلی می‌شود و صادرات و واردات هرکدام از قواعد خاص خود پیروی می‌کنند و دولت قرار نیست دیگر واردکننده کالاهای تجملی باشد مگر آنکه صادرکنندگان موفق شوند کالاهایی را که ضریب فروش کمتری دارند به سایر کشورها صادر کنند و درمقابل مجوز واردات به این‌دسته از صادرکنندگان اعطا می‌شد و از این طریق مشوق‌های مناسبی برای صادرات و واردات درنظر گرفته شده بود.

میزان وابستگی به ارز نیز از طریق کاهش وابستگی به نفت در دوره مصدق کاهش پیدا کرد و بهره‌گیری از الگوی مشارکت اقتصادی مردم نیز در این دوره مورد آزمون و خطا قرار گرفت و هرچند نتایج چندان چشمگیری نداشت اما در کل تجربه به‌نسبت موفقی بود. در مجموع به‌نظر می‌رسد این برهه در تاریخ معاصر ایران می‌تواند قابل‌تامل باشد.

منبع: سایت مؤسسه مطالعات تاریخ معاصر ایران

تحلیل روز

یک تجربه ناموفق

سرمایه گذاری و نحوه هزینه کرد دلارهای نفتی همواره از مهمترین موارد مطرح در اقتصاد کشور بوده است.به عقیده کارشناسان و تحلیلگران اقتصادی تاکنون دلارهای نفتی صرف سرمایه‌گذاری در بخش های غیر مولد شده و این در حالی است که اگرمنجر به چرخش چرخ های تولید می شد،سرمایه اختصاص یافته به بخش مولد می‌توانست نانی برای آیندگان باشد.اما تاریخ و تجربه نشان داده که این سرمایه هابیشتر در بخش‌های غیرمولد سرمایه گذاری می‌شوند. به عقیده کارشناسان سرمایه گذاری مولد، سرمایه گذاری است که ضمن کسب سود برای سرمایه گذار ارزشی هم خلق می شود. بر همین اساس است که سرمایه سالم و مولد در یک کشور اساس و مبنای حرکت چرخ تولید در بخش های مختلف از جمله کشاورزی، صنعت و خدمات و ایجاد اشتغال و کاهش بیکاری و فقر (که پیامدهای خاص خود را دارند) به شمار می رود.گرایش به سمت سرمایه گذاری های غیرمولد باعث افزایش نقدینگی، افزایش قیمت کالاهای مصرفی و در نتیجه بالا رفتن نرخ تورم می شود. بدون شک فرار سرمایه و بی اعتنایی به سرمایه گذاری مولد موجب کندی چرخ تولید و به دنبال آن ایجاد نشدن شغل و افزایش میزان بیکاری و رشد فقر و ناهنجاری های اقتصادی و اجتماعی و فرهنگی می شود. تجربه اقتصادی و مالی کشورهای دنیا ثابت کرده است که تنها راه رهایی از اقتصاد دولتی و رفع نیازهای اشتغال و توسعه، جذب سرمایه گذاری های مولد است. اقتصاددانان یکی از پیش‌نیازهای رشد اقتصادی را دستیابی به منابع ارزی با هدف واردات فناوری و تجهیزات برای رونق بخشیدن به تولید می‌دانند. برای این منظور نیز لازم است که کشورها صادرات خود را افزایش دهند تا از این طریق منابع مالی لازم را برای واردات فراهم کنند. با این وجود در کشورهای درحال توسعه به دلیل اینکه ساختار تولیدی در مراحل ابتدایی قرار گرفته، قدرت رقابت در بازارهای جهانی وجود ندارد و به همین دلیل دستیابی به درآمد ارزی از طریق صادرات مهیا نیست. در نتیجه این کشورها، برای رفع نیاز خود یا به صادرات منابع طبیعی دست می‌زنند یا با ایجاد زمینه‌هایی برای جذب سرمایه‌گذاری خارجی، نیاز خود به واردات فناوری را تامین می کنند. البته در عمل هرکدام از این روش‌ها با مزیت‌ها و نواقصی روبه‌رو است. به طور مثال در مورد استفاده از منابع حاصل از فروش منابع طبیعی مانند نفت به دلیل آنکه این منابع، یک دارایی بین نسلی است، نمی توان بی‌مهابا آن را استخراج کرد و باید به فکر نسل های بعدی هم بود. در مورد سرمایه‌گذاری خارجی نیز به دلیل آنکه منافع کشورهای سرمایه‌گذار پشت این سرمایه‌گذاری‌ها قرار دارد، باید همیشه دقت بسیاری شود تا منافع ملی قربانی منافع شرکت‌های بزرگ نشود. با این وجود و با درنظر گرفتن تمامی این مشکلات، گفته می‌شود که اگر درآمدهای ارزی در امور مولد که به تقویت بنیه تولیدی کشور می‌انجامد، هزینه شود و نسل‌های بعد از صرفه‌های آن استفاده کنند، اتخاذ این سیاست‌ها توجیه دارد و می تواند کشورهای درحال توسعه را در مسیر رشد قرار دهد. کشور ما به دلیل برخورداری از موهبت نفت، برای تامین منابع ارزی در تنگنا قرار نداشته و حتی به گفته برخی اقتصاددان از زمان شوک نفتی سال ۱۳۵۲ به بعد سرمایه در ایران کالای کمیاب نبوده است. اما سوال اصلی اینجاست که آیا این میزان درآمدهای ارزی توانسته به تقویت توان تولیدی کشور بینجامد؟ این پرسش اساسی اقتصاد ایران است و زمانی از اهمیت بیشتری برخوردار می شود که کشور به هر دلیل با کاهش درآمدهای ارزی مواجه شود.در این صورت است که نگاه ها به نحوه سرمایه گذاری دلارهای نفتی که در سال‌های قبل به خزانه واریز شده و حالا انتظار می‌رود با سرمایه گذاری در بخش های مولد باید چرخ های تولیدرا بچرخاند؛معطوف می شود. از سوی دیگر مقایسه وضعیت اقتصاد کشور را با کشوری مانند کره جنوبی که در ۵۰ سال پیش وضعیت توسعه‌ای مشابه با ایران داشته، ابعاد دیگر این سرمایه گذاری را نشان می دهد. بر اساس آمار جمع کل درآمد های ارزی ایران از صادرات نفتی ، در سال های۱۳۳۸تا ۱۳۹۱ تقریبا ۱۲۰۰میلیارد دلار بوده اما در اقتصاد کره جنوبی که به منبع خدادادی دسترسی نداشته و بیشتر از سیاست سرمایه‌گذاری خارجی استفاده کرده، فقط ۱۱۰ میلیارد دلار سرمایه گذاری مستقیم خارجی انجام شده است. این در حالی است که وضعیت اقتصادی ۲ کشور در زمان حاضر قابل مقایسه با یکدیگر نیست. این مقایسه نشان می دهد که چگونگی استفاده از ارزهای حاصل از فروش نفت بسیار مهم‌تر از دستیابی به این ارزهاست. این موضوع زمانی که کشور با محدودیت منابع اقتصادی دست به گریبان است و تحریم‌های همه جانبه بر کشور فشار می‌آورند اهمیت دوچندان می‌یابد.

یادداشت

سرمایه‌گذاری‌هایی که مولد نبودند

عباسعلی ابونوری- کارشناس اقتصاد: نمی‌توان بر اساس داده‌های عمومی و منتشر شده، درباره روند سرمایه‌گذاری دلارهای نفتی در گذشته اظهارنظر کرد، درباره اینکه دلارهای نفتی ایران در کجا استفاده شده‌اند، اطلاعات دقیقی در دسترس نیست ولی با توجه به شرایط کشور و درگیر شدن با پدیده رکود تورمی در چند سال اخیر، می‌توان گفت در گذشته سرمایه‌گذاری‌ها در امور مولد نبوده و به همین دلیل کشور درحال‌حاضر درگیر چنین مشکلاتی است. درحقیقت اگر بخواهیم روش گذشته در استفاده از دلارهای نفتی را تغییر داده و این سرمایه‌ها را در مسیر درست به‌کار بیندازیم، باید به شرایط واقعی اقتصاد هم توجه داشته باشیم. در ۵ سال گذشته اقتصاد ما با برداشته شدن تحریم‌ها وارد فاز اطمینانی شد و به همین دلیل سرمایه بیشتر به بخش‌هایی رفت تا بتوان در کوتاه‌مدت از نقدینگی حاصل از آن استفاده کرد. اینکه چقدر در این نوع سرمایه‌گذاری موفق عمل کردیم و امروز چند درصد از سرمایه‌گذاری‌ها در بخش‌های مولد بوده بحثی است که باید با نظر کارشناسان و آمارهای دولتی به آن پاسخ گفت. اما یکی از مشکلاتی که در سال‌های دولت نهم و دهم به اوج رسید نحوه هزینه‌کرد درآمدهای نفتی مازاد در حساب ذخیره ارزی بود. تا جایی که می‌توان گفت قانون درباره چگونگی استفاده از درآمدهای ذخیره ارزی (مانند صندوق توسعه) برای سرمایه‌گذاری سکوت کرده است، در قانون مشخص نشده استفاده از ذخایر ارزی در امر سرمایه‌گذاری باید در چه راستایی باشد و سرمایه‌گذاری ازسوی چه کسانی انجام شود و این موارد بر اساس سیاست‌های دولت تعیین می‌شود. از سوی دیگر شرایط رکود در اقتصاد ایران که در سال‌های تحریم گریبان کشور را گرفته بود، انگیزه سرمایه‌گذاری در بخش دولتی و هم در بخش خصوصی را کاهش داده و سرمایه‌گذاری‌های انجام شده هم بازدهی لازم را نداشتند. در سال‌های بعد از توافق برجام سرمایه‌گذاری‌های خوبی در تمام بخش‌های دولتی و خصوصی انجام شده و این روند با بهبودی بسیاری روبه‌رو شد. اما نکته اساسی نحوه هزینه‌کرد این دلارهای نفتی است که چقدر به اقتصاد مولد تزریق شده است.

دستیابی به منابع ارزی با هدف سرمایه‌گذاری از ۲ روش ممکن است. برای این منظور یا باید از سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی استفاده کرد یا بخش خصوصی و دولتی با ارزهای حاصل از صادرات نفت سرمایه‌گذاری کنند. تجربه نشان داده که به طور معمول سرمایه‌گذار خارجی انگیزه لازم برای تامین مالی پروژه‌های زیربنایی را ندارد و در اموری مانند کشاورزی، راهسازی و موارد اینچنینی، سرمایه‌گذاری نمی‌کند، درحالی که سرمایه‌گذاری در این بخش‌های زیربنایی برای توسعه کشور الزامی است و باید برای ایجاد انگیزه و تشویق سرمایه‌گذاران خارجی در این بخش‌های زیربنایی تلاش کرد. به‌ویژه در شرایط جدید و با توجه به احتمال شروع تحریم‌ها از نیمه آبان باید راه‌های مختلفی برای جذب سرمایه‌گذار در کشور چه در بخش داخلی و چه سرمایه‌های خارجی تدوین و اجرایی کرد. در این شرایط دولت باید روی امور مهم زیربنایی مانند کشاورزی سرمایه‌گذاری کند تا کشور در آینده از مزایای این سرمایه‌گذاری‌ها بهره‌مند شود. البته روش دیگر برای سرمایه‌گذاری در امور زیربنایی استفاده از توان بخش خصوصی است.

در این زمینه دولت می‌تواند با تصویب قانون، یک حق فرانشیز به بخش خصوصی بدهد و از این طریق انگیزه لازم برای سرمایه‌گذاری مولد را در این بخش ایجاد کند. البته پیش از آن دولت باید از توان بخش خصوصی برای انجام این فعالیت‌ها اطمینان داشته باشد که تجربه همکاری دولت یازدهم و دوازدهم از توان بخش خصوصی حکایت از موفقیت در اعتماد به این بخش اقتصاد دارد.

روی خط خبر

خدمت برداشت وجه با کد اختصاصی بانک رفاه

در راستای توسعه خدمات کارت و ایجاد سهولت در انجام امور دارندگان رفاه کارت همراه، خدمت استفاده از کد اختصاصی به جای رفاه کارت همراه در بانک رفاه فراهم شد. به گزارش روابط عمومی بانک رفاه کارگران، از این پس مشتریان بانک می‌توانند با استفاده از کد اختصاصی و رمز دوم و بدون استفاده از کارت اقدام به برداشت وجه از خودپردازهای بانک رفاه در سراسر کشور کنند. به این منظور دارندگان رفاه کارت همراه با مراجعه به شعب بانک و تکمیل فرم درخواست «برداشت وجه از طریق کد اختصاصی»، بدون استفاده از کارت، با وارد کردن کد انتخابی به همراه رمز دوم کارت از امکان برداشت وجه نقد از طریق پایانه‌های خودپرداز بانک رفاه بهره‌مند شوند.

حضور گروه مالی سامان در تلکام ۲۰۱۸

گروه مالی سامان در نوزدهمین نمایشگاه بین‌المللی صنایع مخابرات و اطلاع‌رسانی تهران (تلکام ۲۰۱۸) در قالب ۲ شرکت بیمه سامان و سامانتل حضور فعالی خواهد داشت. به گزارش سامان رسانه، شرکت بیمه سامان با هدف معرفی آخرین خدمات و محصولات خود با مشارکت اپراتور همراه اول به‌عنوان بزرگ‌ترین اپراتور تلفن همراه کشور حضور موثری در نوزدهمین نمایشگاه بین‌المللی صنایع مخابرات و اطلاع‌رسانی تهران در سالن ۷ نمایشگاه خواهد داشت. «بیمه‌موبایل» و پرداخت آنلاین خسارت بیمه از جمله جدیدترین محصولات و خدمات بیمه سامان است که در این نمایشگاه عرضه عمومی می‌شود.

دومین جشنواره باشگاه مشتریان بانک تجارت

دومین دوره قرعه‌کشی جوایز جشنواره حساب‌های جاری باشگاه مشتریان بانک تجارت برگزار و محمدرضا گلرو، مشتری بانک در شعبه برج آسمان برنده یک خودرو ۲۰۶ شد. دوشنبه ۹ مهر در دومین دوره این جشنواره، محمدرضا گلرو مشتری شعبه برج آسمان بانک تجارت برنده یک خودرو ۲۰۶ شد. در این قرعه‌کشی اسامی برندگان خوش‌شانس تعداد ۱۲۰ دوچرخه مشخص شد. جشنواره حساب‌های جاری باشگاه مشتریان در ۸ مرحله از مرداد سال جاری تا پایان سال، ویژه دارندگان حساب جاری نزد بانک تجارت برگزار می‌شود.

افزایش طرح‌های روستایی بانک سینا

بانک سینا که با هدف ایفای مسئولیت‌های اجتماعی و کمک به توسعه و رونق اشتغال کشور، اعطای تسهیلات اشتغالزایی روستایی را از ۳ سال پیش آغاز کرده، تاکنون حدود ۲۴۰۰ طرح را مورد حمایت قرار داده است. به گزارش روابط عمومی بانک سینا در راستای کمک به توسعه اشتغال در مناطق روستایی تا ۸ مهر تعداد ۲.۳۹۸ طرح به مبلغ ۱۳ هزار و ۶۰۰ میلیارد ریال تسهیلات با برآورد اشتغالزایی برای بیش از ۲۴ هزار نفر در این بانک مصوب شده که از این تعداد ۲.۰۷۴ مورد به مبلغ ۱۱ هزار و ۲۰۰ میلیارد ریال به مرحله انعقاد قرارداد رسیده است.

به ۱,۷۵۳ طرح از طرح‌ها با امکان اشتغالزایی برای ۱۶,۱۴۰ نفر به مبلغ بیش از ۶ هزار و ۵۰۰ میلیارد ریال تسهیلات پرداخت شده و بیش از ۱۰۰۰ طرح از مجموع طرح‌های معرفی‌شده به مبلغ ۳ هزار و ۱۵۰ میلیارد ریال به بهره‌برداری رسیده که اشتغالزایی بیش از ۸ هزار نفر را به همراه داشته است.

پرداخت مطالبات گندمکاران

با عاملیت بانک کشاورزی تا هفته اول مهر ۱۳۹۷ افزون بر ۹.۴ میلیون تن گندم از کشاورزان خریداری و بیش از ۱۰۹ هزار میلیارد ریال معادل ۸۷ درصد بهای گندم خریداری‌شده، به حساب گندمکاران واریز شده است. به گزارش روابط عمومی بانک کشاورزی، از آغاز فصل خرید گندم تا ۱۰ مهر، ۱۶۸۱ مرکز خرید در ۳۱ استان کشور از طریق سامانه جامع الکترونیکی خرید تضمینی گندم بانک کشاورزی، بیش از ۹ میلیون تن گندم به ارزش ۱۲۵ هزار میلیارد ریال را در قالب یک میلیون و ۴۶۱ هزار محموله از کشاورزان خریداری کرده‌اند.

نقش پررنگ رسانه‌ها در جنگ اقتصادی

مدیرعامل بانک ملت، نقش رسانه‌ها را در جنگ تمام عیار اقتصادی کنونی بسیار پررنگ خواند و افزود: اگر رسانه‌ها در این جنگ اقتصادی به‌درستی عمل کنند به سلامت از این وضعیت خارج خواهیم شد.

به‌گزارش روابط عمومی بانک ملت، محمد بیگدلی در نوزدهمین نشست شورای اطلاع‌رسانی دولت که به میزبانی بانک ملت و با حضور مدیران روابط‌عمومی بانک‌ها، بیمه‌ها و شرکت‌های زیرمجموعه وزارت اموراقتصادی و دارایی انجام شد، با اشاره به نقش حساس و مهم رسانه‌ها به‌ویژه در شرایط حساس کنونی، اظهار امیدواری کرد که خروجی این نشست‌ها بتواند علاوه بر کمک به کشور برای خروج از وضعیت کنونی، به تحقق اهداف اقتصاد مقاومتی نیز کمک کند. وی با بیان این نکته که هم اکنون اقتصاد کشور شرایط سختی را پشت‌سر می‌گذارد، اضافه کرد: با وجود پیچیدگی‌های جوامع امروزی، نقش رسانه‌ها در جهان غیرقابل‌انکار است و امروز نقش آنها در لایه‌های مختلف جامعه و بخش‌های گوناگون اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی، در مقایسه با ۲دهه پیش بسیار پررنگ‌تر شده است. مدیرعامل بانک ملت با تاکید بر این نکته که با استفاده از رسانه می‌توان در جامعه انگیزه و حرکت ایجاد کرد، افزود: در عین حال رسانه یک شمشیر دولبه است که می‌تواند از حرکت جامعه جلوگیری کند و بذر ناامیدی را در کشور بکارد. وی تصریح کرد: رسانه‌ها می‌توانند با عملکرد درست خود، افکار عمومی را برای پذیرش یک موضوع آماده و در جنگ روانی موجود با تبیین جریان‌های پشت پرده و اهداف دشمن، نقشی تاثیرگذار ایفا کنند. بیگدلی نقش رسانه‌ها را در کمک به کشور برای خروج از شرایط کنونی مهم خواند و گفت: تجربه‌های گذشته کشور نشان می‌دهد که به‌طور قطع با تدبیر رهبر معظم انقلاب، برنامه‌ریزی مسئولان، مقاومت مردم و همکاری و هدایت درست رسانه‌ها، به سلامت از این وضعیت عبور خواهیم کرد.

برای خرید و فروش سهام و دریافت کد بورسی به بانک صادرات مراجعه کنید

مدیرعامل شرکت کارگزاری بانک صادرات ایران از آمادگی این شرکت و شعب منتخب بانک برای پاسخگویی به نیاز فعالان بازار سرمایه و ارائه خدمات مالی و سرمایه‌گذاری خبر داد. به‌گزارش بانک صادرات ایران، مهدی کباری با بیان اینکه شرکت کارگزاری این بانک برای فعالان بازارسرمایه نسبت به سایر شرکت‌های مشابه فعال در بورس خدمات متفاوت‌تری ارائه می‌کند، گفت: برای نخستین‌بار در بازار سرمایه، خدمات متمایزی ازسوی کارگزاری بانک صادرات ایران به سرمایه‌گذاران ارائه خواهد شد و در این راستا گستره خدمات مالی و مشاوره‌های سرمایه‌گذاری در بیش از ۵۰ شعبه منتخب بانک با جدیت ادامه خواهد یافت. وی با اشاره به روند تخلیه حباب قیمت‌ها در بازار غیرمتشکل پولی از جمله ارز و سکه و به تعادل رسیدن قیمت ارز در مرزهای واقعی متناسب با واقعیت‌های اقتصادی کشور، بازارسرمایه را مکانی مناسب برای جذب حجم نقدینگی بیش از هزار و ۶۰۰ هزارمیلیاردتومانی دانست و افزود: ورود سهامداران تازه‌وارد به بازارسرمایه باید با نهایت دقت و به‌دور از هرگونه هیجان‌زدگی انجام شود تا ضمن دریافت مشاوره‌های لازم، سهامداران بتوانند در بلندمدت از منافع بازارسهام بهره‌مند شوند. کباری گفت: حضور در بازارسرمایه باید هوشمندانه باشد و مشاوره‌های مالی در شعب منتخب بانک صادرات ایران با تمرکز بر این امر، درصدد افزایش آگاهی و اطلاعات متقاضیان ورورد به بازارسرمایه هستند. مدیرعامل شرکت کارگزاری بانک صادرات ایران در این میان با اشاره به اینکه هدف اصلی در تمامی بازارهای مالی و اقتصادی جهان، کسب سود است، تاکیدکرد: حمایت واقعی مردم از اقتصاد ملی و افزایش سرمایه شرکت‌های تولیدی کشور گامی محکم برای بهبود ظرفیت‌های اقتصادی و افزایش اشتغال و رفاه عمومی است که در این میان بازارسرمایه نقش محوری دارد. کباری تصریح‌کرد: افزایش ورود نقدینگی به بازارسرمایه می‌تواند سهم این بازار از تامین مالی در اقتصاد را افزایش دهد و در صورت تداوم و پایداری این بازار، انتظار جهش اقتصادی دور از انتظار نیست.

در آیین راه‌اندازی نخستین شعبه ۲۴ساعته «نت بانک» حکمت ایرانیان مطرح شد

ضرورت حمایت بانک‌ها از تولید ملی

گروه بانک و بیمه
editor@smtnews.ir

نخستین شعبه ۲۴ساعته ایرانیان‌نت بانک حکمت ایرانیان، در شهرک سازمانی شهید سرلشگر فلاحی رونمایی شد. مدیرعامل بانک حکمت ایرانیان در آیین راه‌اندازی نخستین شعبه ۲۴ساعته ایرانیان‌نت این بانک، گفت: ایرانیان‌نت تمامی خدمات بانک را در ۲۴ساعت شبانه‌روز در اختیار مشتریان قرار می‌دهد.

به گزارش ایبنا، عباس عسگرزاده، در این آیین اظهارکرد: در حوزه اقتصاد کشور در راستای رسیدن به اهداف اقتصاد مقاومتی و مصرف کالای ایرانی باید به نحوی برنامه‌ریزی شود که بتوانیم از نیرو و توان جوانان به‌خوبی استفاده کنیم. وی افزود: تحریم‌ها بخش‌های آسیب‌زا و ضعف اقتصاد را نشان داد و از آنجایی که اقتصاد کشور بانک‌محور است، باید با حمایت تولید ملی هم سلیقه و رفتار مردم و هم کیفیت تولیدات تغییرکند. مدیرعامل بانک حکمت ایرانیان گفت: ایرانیان‌نت تمامی خدمات بانک را در ۲۴ساعت شبانه‌روز در اختیار مشتریان قرار می‌دهد. عسگرزاده گفت: درحال حاضر فرصت طلایی است که باید در موضوع‌هایی ازجمله ارز رمزها اقدام‌هایی انجام شود

وی با تاکید بر اینکه ۱۳آبان سرفصلی جدید برای تحریم‌هاست، خاطرنشان‌کرد: دلسوزان نظام باید با استفاده از قابلیت‌های داخلی تهدیدها را به فرصت تبدیل کنند و همچنین نقاط ضعف شناسایی و اصلاح شود. وی ادامه داد: همچنین از خودتحریمی و دامن زدن به تحریم‌ها دوری کنیم. بانک‌ها نیز با نگاه ملی در برهه حساس فعلی می‌توانند کشور را در مسیری قرار دهند که آسیبی نبیند. خسروی، مدیرعامل شرکت توسعه فناوری و تجارت حکمت نیز در این آیین، گفت: نخستین و مهم‌ترین بحث در شعب هزینه‌هاست، که با شعب ۲۴ساعته شاهد کاهش این هزینه‌ها و همچنین سرعت پاسخگویی به مشتریان خواهیم بود. وی‌افزود: دسترسی به شعب، برخط و تخصصی بودن و تنوع خدمات از جمله اهداف این طرح بوده است. مدیرعامل شرکت توسعه فناوری و تجارت حکمت، فرآیند بازطراحی شعب را یک امر ضروری عنوان و اظهارکرد: شبکه بانکی بین‌المللی نیز به این باور رسیده است. پروژه ایرانیان‌نت، اجرای نخستین شعب الکترونیکی بانک حکمت ایرانیان است. خسروی تصریح‌کرد: گشایش ۳شعبه دیگر تا پایان سال و ۱۵شعبه تا سال آینده در دستور کار است. به‌گفته خسروی، راه‌اندازی ایرانیان‌نت تحقق بانکداری دیجیتال و بهبود خدمت‌رسانی به مشتریان است.

> از آنجایی‌که اقتصاد کشور بانک‌محور است باید با حمایت از تولید ملی هم سلیقه و رفتار مردم و هم کیفیت تولیدات تغییرکند

پرداخت تسهیلات قرض‌الحسنه به ۷۷هزار نفر

مدیرعامل صندوق قرض‌الحسنه بانک پارسیان گفت: از ابتدای تاسیس این صندوق در آبان ۹۲ تاکنون به بیش از ۷۷هزارنفر از متقاضیان به میزان ۶.۵۱۵میلیارد ریال تسهیلات قرض‌الحسنه پرداخت شده است. به گزارش روابط عمومی بانک پارسیان، محمدرضا بهنام‌حسین‌پور با بیان اینکه از این تعداد تسهیلات ۵۴.۵۰۰ مورد تسهیلات در بخش ازدواج به مبلغ ۴.۴۲۲میلیارد ریال و باقیمانده آن در حوزه‌های درمان، مسکن، اشتغال و... است، افزود: این صندوق از ابتدای تاسیس، توانسته با بیش از ۴۰ موسسه و نهاد حمایتی در سراسر کشور از جمله سازمان بهزیستی و کمیته امداد امام خمینی(ره) همکاری داشته باشد و با اعطای وام ارزان‌قیمت به هموطنانی که نیازمند واقعی این تسهیلات بوده‌اند به‌ویژه در مناطق کم‌برخوردار، در رفع نیازهای ضروری ایشان در حد توان، نقش‌آفرین و اثرگذار باشد. وی خاطرنشان‌کرد: فعالیت‌های گسترده‌ای که صندوق قرض‌الحسنه بانک پارسیان تاکنون در بخش اعطای وام داشته، متکی به منابعی است که از محل سپرده‌گذاری خیران و نیک‌اندیشان تامین می‌شود، افزود: بدیهی است که دستمایه و سرمایه اصلی صندوق برای ایفای نقش‌ها و ماموریت‌های محوله، جذب و جلب هر چه بیشتر منابعی است که بدون آنها به‌طور حتم انجام دیگر فعالیت‌ها میسر و ممکن نخواهد بود. وی تصریح کرد: برگزاری مستمر و بهنگام جشنواره قرعه‌کشی حساب‌های قرض‌الحسنه پس‌انداز به‌دنبال فعالیت‌های تبلیغی و اطلاع‌رسانی یکی از ابزارهای صندوق برای گزارش‌دهی شفاف به مردم و در کنار آن تشویق به افتتاح حساب قرض‌الحسنه پس‌انداز و افزایش موجودی است.

توجه به رضایت مشتریان بانک توسعه تعاون

عضو هیات‌مدیره بانک توسعه‌تعاون گفت: رضایت مشتریان بانک بسیار حائز اهمیت است. به گزارش روابط عمومی بانک توسعه تعاون امیر هوشنگ عصارزاده، عضو هیات‌مدیره بانک توسعه‌تعاون در نشست‌های ارزیابی عملکرد امور مشتریان و بانکداری شرکتی و امور فناوری اطلاعات و ارتباطات بانک، گفت: رضایت مشتریان بانک توسعه‌تعاون بسیار حائز اهمیت است و همکاران شعب باید به این امر توجه ویژه داشته باشند. عصارزاده ارائه خدمات بیشتر از طریق وب‌سایت بانک را حائز اهمیت دانست و خاطرنشان‌کرد: در تبلیغات رسانه‌ای محصولات جدید، شماره تلفن مرکز تماس مشتریان قید شود تا این مرکز پاسخگوی پرسش‌های احتمالی مشتریان باشد. وی به اهمیت بازاریابی فروش خدمات در این بانک اشاره کرد و گفت: هم‌اکنون خدمات بسیار خوبی در بانک وجود دارد که به‌دنبال توسعه مشتریان آنها هستیم. وی حرکت بانک به سمت الکترونیکی شدن سامانه رضایت‌سنجی مشتریان را الزامی دانست و شبیه‌سازی مبحث «قراردادهای هوشمند» در قراردادها و تفاهمنامه‌های بانک را گامی مهم برای پیشرفت بانک دانست. عصارزاده انجام تکالیف و وظایف توسعه‌ای را در یک بانک توسعه‌ای مهم دانست و گفت: در ارزیابی عملکرد بانک توسعه‌ای، علاوه بر عملکرد مالی، نقش بانک در توسعه اقتصاد کشور مورد ارزیابی قرار می‌گیرد. وی به اهمیت «پیاده‌سازی نظام جامع مدیریت مشتریان» در بانک توسعه تعاون اشاره‌کرد و ادامه داد: کارشناسان فناوری در کشور باید کارشناس کسب‌وکار باشند.

پیام‌رسان «بله» رکوردشکنی کرد

تابستان امسال پیام‌رسان «بله» با ثبت روزانه ۲۸میلیاردتومان انتقال پول و بیش از ۷۰هزار تراکنش کارت به کارت موفق، بار دیگر رکوردشکنی کرد. به‌گزارش روابط‌عمومی بانک ملی ایران، تابستان۹۷ میزان تراکنش‌های مالی انجام‌شده در پیام‌رسان «بله» با ۹.۸میلیون تراکنش مالی از رشد ۷۶درصدی نسبت به فصل بهار برخوردار شد. همچنین در مدت یادشده بیش از ۶میلیون تراکنش موفق کارت به کارت از طریق این پیام‌رسان انجام شده که نسبت به ۳ماه پیش از آن(فصل بهار) رشد ۹۵درصدی را نشان می‌دهد. پیام‌رسان بومی و ملی «بله» برای نخستین‌بار انجام خدمات بانکی بر بستر شبکه‌های مجازی در کشور را فراهم کرد و اکنون علاوه بر بانک ملی ایران، ۱۸بانک دیگر به این شبکه متصل هستند و کاربران می‌توانند از کارت‌های این بانک‌ها به‌عنوان کارت مبدا استفاده کنند. «بله» علاوه بر ارائه همه خدمات معمول یک پیام‌رسان از جمله گفت‌وگو، ایجاد کانال و گروه، استفاده از استیکر و بازو(بات)، امکان ارائه خدمات بانکی مانند خرید شارژ، عملیات کارت به کارت، پرداخت قبوض خدماتی، پرداخت خلافی خودرو، پرداخت عوارض خروج از کشور و... را داراست.

ایجاد شغل برای ۱۰۰۰ نفر با حمایت بانک صنعت و معدن

بانک صنعت و معدن مبلغ ۵۵۶میلیون‌یورو برای طرح‌های صنعتی استان آذربایجان‌غربی تامین مالی کرده که در نتیجه آن برای ۱۰۰۰نفر شغل مستقیم ایجاد می‌شود. به‌گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی بانک صنعت و معدن، از موارد یادشده می‌توان به بخش بخار نیروگاه ارومیه با ظرفیت ۵۰۰مگاوات برق به‌عنوان بزرگ‌ترین طرح منطقه شمال‌غرب کشور نام برد که با تسهیلات ۳۰۸میلیون‌یورویی این بانک مراحل اجرایی خود را طی می‌کند. طرح پتروشیمی مهاباد نیز از طرح‌های بهره‌برداری‌شده بانک در استان است که با سرمایه‌گذاری ۲۳۳میلیون‌یورویی بانک صنعت و معدن به اجرا درآمده است. علاوه بر طرح‌های یادشده می‌توان به طرح‌های بزرگ سیمان مهرماکو، سیلندر سراج خوی(تولید سیلندر CNG) و فرش چاپیاره اشاره کرد که باقی تسهیلات یادشده را دریافت کرده‌اند.

نقش آفرینی در بازارهای بین‌المللی با تکیه بر نوآوری

رئیس‌کل بیمه مرکزی گفت: رشد صنعت بیمه در هر شرایطی اولویت ما است و برای ارتقای این صنعت از تمامی ابزارها و راهکارهای موجود استفاده خواهیم کرد. به‌گزارش بیمه مرکزی، غلامرضا سلیمانی با اعلام این مطلب، افزود: حضور صنعت بیمه در بازارهای بین‌المللی با وجود محدودیت‌ها و تحریم‌ها امکان‌پذیر است و می‌توان با بازارسازی‌های جدید، اهداف توسعه‌ای را دنبال کرد. رییس کل بیمه مرکزی با تکیه بر این نکته که «خودتحریمی» از آفت‌های جدی برای اقتصاد کشور است، تصریح کرد: ما نباید به محدودیت‌ها دامن بزنیم و زمینه‌های انزوای بیشتر را فراهم کنیم. وی خاطرنشان‌کرد: حضور پررنگ ما در مجامع بین‌المللی صنعت بیمه یک ضرورت است و این نکته را در نظر داشته باشید که ظرفیت‌های بیمه‌ای کشور ما جذابیت‌های ویژه خود را دارد. رییس‌کل بیمه مرکزی از بیمه مرکزی به‌عنوان رهبر صنعت بیمه یادکرد و گفت: نهاد ناظر اعتقاد دارد بازار اتکایی در اختیار شرکت‌های بیمه‌ای قرار بگیرد و البته اگر ظرفیت خالی در حوزه پوشش ریسک وجود داشت، بیمه مرکزی ورود خواهد کرد. سلیمانی ظرفیت‌های صنعت بیمه در کشور را برشمرد و تصریح کرد: صنعت بیمه نباید در برابر تحریم‌ها منفعل عمل کند. با تکیه بر خلاقیت و نوآوری می‌توان در بازارهای بین‌المللی نقش‌آفرینی کرد.

آمادگی بانک سپه برای خرید ارز از مردم

اداره کل عملیات و خزانه‌داری ارزی بانک سپه از آمادگی این بانک برای خرید اسکناس‌های دلار و یورو از اشخاص حقیقی و حقوقی غیردولتی خبر داد. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی بانک سپه، اداره کل عملیات و خزانه‌داری ارزی بانک سپه از آمادگی این بانک برای خرید اسکناس‌های دلار و یورو از اشخاص حقیقی و حقوقی غیردولتی خبر داد. براساس اعلام این اداره کل، فروشندگان ارز می‌توانند اسکناس دلار و یورو خود را در شعب بانک سپه بفروشند.

بازدید و بررسی مسائل و مشکلات واحدهای صنعتی و معدنی شهرستان سپیدان با حضور صالحی‌نیا

رونق تولید، اصلی‌ترین سیاست دولت

محسن صالحی‌نیا معاون امور صنایع و اقتصادی وزارت صنعت، معدن وتجارت در سفر یک روزه خود به استان فارس ضمن بازدید از تعدادی از واحدهای تولیدی - صنعتی سپیدان، مسائل و مشکلات واحدهای صنعتی شهرستان را در ۲۲۹ کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید استان موردبحث و بررسی قرار داده و راهکارهای عملیاتی را ارائه کردند.

به گزارش صمت از فارس مسائل و مشکلات مطرح شده ازسوی تولیدکنندگان که شامل افزایش نرخ ارز، مشکلات صادرات کالاها، محدودیت‌های واردات مواد اولیه و تامین ماشین‌آلات روز دنیا، مسائل بدهی و معوقات بانکی، سرمایه در گردش، مشکلات مالیاتی، بیمه‌ای، مسائل زیرساختی برق، آب و گاز، شهرک‌های صنعتی افزایش نرخ مواد اولیه و هزینه‌های جانبی است، بررسی شد.

در سفر محسن صالحی‌نیا معاون امور صنایع و اقتصادی وزارت صنعت، معدن و تجارت، دکتر علی همتی رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان فارس، دکتر سید علاءالدین خادم نماینده مردم شهرستان سپیدان در مجلس شورای اسلامی، دکتر روح ا... داداشی دبیر کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید ملی، جمال جوادی جهرمی فرماندار شهرستان سپیدان، مدیران دستگاه‌های اجرایی استان و شهرستان و تعدادی از صنعتگران و معدنکاران وی را در بازدید از واحدهای تولیدی و جلسه کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید شهرستان همراهی کردند.

صالحی نیا در جمع فعالان اقتصادی روسای دستگاه‌های اجرایی استان و شهرستان سپیدان گفت: با توجه به طرح مباحث ومشکلات ایجاد شده واحدهای صنعتی ومعدنی امید است؛ مشکلات واحدهای تولیدی شهرستان سپیدان حل شود.

وی گفت: رونق تولید اصلی‌ترین سیاست دولت در حوزه اقتصادی است که اقدامات مهمی در این زمینه انجام شده است، بنابراین در این زمینه قرار است با همکاری مسئولان کشوری و استانی، بانک‌های عامل و درایت تولیدکنندگان و صادرکنندگان برای بهبود روند رو به رشد واحدهای صنعتی به راهکار مناسبی برسیم.

صالحی‌نیا در بحث هدفگذاری وزارت صنعت، معدن و تجارت در حمایت از واحدهای تولیدی به موارد زیر اشاره کرد: تامین و تخصیص ارز لازم، تامین مواد اولیه، مشخص کردن بستر واردات در قبال صادرات با حمایت سازمان توسعه تجارت، پشتوانه‌سازی سرمایه در گردش، بازسازی و نوسازی و اصلاح ظرفیت در واحدهای تولیدی برای رونق و توسعه فعالیت‌های اقتصادی در سطح کلان تصمیمات لازم گرفته می‌شود.

وی افزود: کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید استان در صورت حل نشدن برخی مشکلات واحدهای تولیدی می‌تواند مشکلات واحدهای بسیار حاد و بحرانی را به کارگروه کشوری ارسال کند تا با همکاری وزارت اقتصادی و دارایی و سازمان برنامه و بودجه طرح‌های ضربتی برای حل مشکل آنها درنظر گرفته شود.

صالحی‌نیا در ادامه اظهار کرد: با توجه به تحولاتی که در سطح بین‌الملل رخ داده دولت در تامین ارز حوزه صنعت با برخی محدودیت‌ها روبه‌رو شده که براساس اولویت‌های تعریف شده بخش صنعت، برای پرداخت ارز موردتوجه قرار گرفته که حمایت از تولید داخلی و توجه به تولید ملی موردتاکید قرار گرفته است، به‌گونه‌ای‌که خرید ماشین‌آلات و تجهیزات واحدهای تولیدی و کارخانجات در اولویت است.

صالحی‌نیا تصریح کرد: راه‌اندازی واحدهای صنعتی کوچک و متوسط نقش مهمی در ایجاد ارزش‌افزوده، اشتغال و تکمیل زنجیره‌های مختلف صنعتی برای رسیدن به کالاهای مختلف در جهت تامین نیازهای کشور و شکوفایی صادرات دارد که موردحمایت سیاست‌های کلان کشور است. وی به اهمیت سامانه «نیما» در سامان بخشیدن به بازار ارز کشور در بستر خرید و فروش آنلاین اشاره و اظهار کرد: سامانه نیما «نظام یکپارچه معاملات ارزی» است و با هدف تسهیل تامین ارز و ایجاد فضای امن برای خریداران و فروشندگان ارز راه‌اندازی شده که به دو صورت ثبت‌سفارش ازسوی واردکننده و روش دیگر استفاده از سامانه نیما و ثبت درخواست است تا متقاضیان خرید ارز بتوانند درخواست خود را در بستری یکپارچه در اختیار فروشندگان ارز قرار دهند و فروشنده‌ای که تمایل به ارائه خدمات دارد، بتواند در بستری سالم و رقابتی، پیشنهاد خریدار ارز را پاسخ دهد. صالحی‌نیا با تاکید بر اینکه در سال‌های اخیر تمام تلاش دولت این بوده که تصمیمات و برنامه‌های خود را با مشورت بخش‌های مختلف اقتصادی و صنعتی عملیاتی کند تا این تصمیمات از یک منطق درست عمومی برخوردار باشد،گفت: هیچ واحد تولیدی منبعث از سیاست‌گذاری‌های گروه کالایی و تامین مواد اولیه نباید در تامین مواد اولیه با محدودیت مواجه شود ازاین‌رو در این زمینه هیچ محدودیتی وجود ندارد و وزارت صنعت، معدن و تجارت به همه استان‌ها در این زمینه اختیاراتی داده است.

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

گروه تسهیل و رفع موانع تولید استان در صورت حل نشدن برخی مشکلات واحدهای تولیدی می‌تواند مشکلات بسیار حاد و بحرانی را به کارگروه کشوری ارسال کند

سلفچگان، فرصت مناسب برای جذب سرمایه‌گذاران خارجی

رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی قم در نشست مشترک با سفیر استرالیا در پنجاه و دومین سالگرد روابط دیپلماتیک ایران و استرالیا گفت: بسترهای مناسب در منطقه ویژه اقتصادی سلفچگان و نیز بازار ۸۰ میلیونی داخل ایران و کشورهای منطقه، فرصت خوبی را برای سرمایه‌گذاران خارجی مهیا کرده است. به گزارش صمت اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی قم میزبان «یان بیگز» سفیر کشور استرالیا در ایران و هیات همراه بود. در ابتدای این برنامه با همراهی ابوالفضل خاکی، ریاست اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی قم، هیات استرالیایی از ۲ واحد تولیدی استان قم در شهرک شکوهیه بازدید کردند و یان بیگز، سفیر استرالیا در طول این بازدیدها با اشاره به شهرت استان قم در زمینه‌های فرهنگی، آموزشی و مذهبی اظهار کرد: این استان در حوزه صنعت نیز عملکرد خوبی دارد.

وی ادامه داد: ما آماده گسترش روابط تجاری و صنعتی با تولیدکنندگان استان قم هستیم، که در این مسیر، در تامین تجهیزات صنعتی به ویژه صنایع غذایی می‌توانیم همکاری داشته باشیم. در ادامه در نشست هیات استرالیایی با سید مهدی صادقی استاندار قم؛ وی با تاکید بر آمادگی قم در راستای همکاری فرهنگی و اقتصادی با کشور استرالیا اظهار کرد: گردشگری و خدمات در رتبه نخست اقتصاد استان است و پس از آن صنعت و کشاورزی در رتبه‌های بعدی سرمایه‌گذاری و اقتصادی استان هستند. یان بیگز نیز با بیان اینکه حدود ۱۰۰ هزار ایرانی در کشور استرالیا اقامت دارند، اظهار کرد: به دنبال توسعه روابط علمی و فرهنگی و اقتصادی با ایران هستیم. پس از این جلسه و در پایان، نشست مشترکی بین اعضای اتاق قم و مسئولان و فعالان استان قم با سفیر استرالیا و هیات همراه آنها در محل سالن جلسات اتاق بازرگانی قم برگزار شد و ضمن شناسایی ظرفیت‌های دوطرف برای تعاملات آینده و شناخت بیشتر بسترهای همکاری در حوزه‌های صنعت، گردشگری و کشاورزی، ابوالفضل خاکی تاکید کرد: قم آمادگی لازم برای همکاری و سرمایه‌گذاری‌های مشترک با استرالیا را دارد. وی پس از معرفی ظرفیت‌های صادراتی استان از جمله فرش، کفش، صنایع پتروشیمی، فولاد، صنایع پلاستیک و... افزود: بسترهای مناسب در منطقه ویژه اقتصادی سلفچگان و نیز بازار ۸۰ میلیونی داخل ایران و کشورهای منطقه، فرصت خوبی را برای سرمایه‌گذاران خارجی مهیا کرده است. سفیر استرالیا نیز با اشاره به اهمیت استان قم از نظر تاریخی و نقش موثر آن در انقلاب اسلامی و آموزش‌های دینی و مذهبی بیان کرد: ما در سال جاری پنجاه و دومین سالگرد روابط دیپلماتیک با ایران را جشن می‌گیریم و آماده برای افزایش روابط دوجانبه در تجارت کالا و جهانگردی و خدمات هستیم.

اخبار

لرستان در نمایشگاه منطقه‌ای صنایع دستی

معاون صنایع دستی و هنرهای سنتی استان از حضور لرستان در سومین نمایشگاه منطقه‌ای صنایع دستی شهرکرد خبر داد. به گزارش ایسنا افشین باباحسینی در این زمینه گفت: نمایشگاه منطقه‌ای صنایع دستی شهرکرد از ۹ تا ۱۳ مهر در حال برگزاری است که این اداره کل به منظور معرفی و همچنین حمایت از تولیدکنندگان صنایع دستی استان، در رشته‌های ماشته‌بافی، گلیم‌بافی و البسه محلی در این نمایشگاه شرکت کرده است. گفتنی‌است این اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری لرستان از ابتدای سال تاکنون در بیش از ۲۰ نمایشگاه ملی، سراسری و منطقه‌ای شرکت کرده است.

خروج کالاهای اساسی از آبادان به عراق ممنوع شد

سرپرست فرمانداری آبادان از ممنوعیت خروج کالاهای اساسی از آبادان به عراق خبر داد. به گزارش مهر، سید زین‌العابدین موسوی با اشاره به نشستی که به همراه مدیرعامل سازمان منطقه آزاد اروند با استاندار خوزستان داشتند، گفت: در این نشست تصمیمات خوبی از جمله تامین ارزاق موردنیاز شهرستان به اندازه کافی، گرفته شد و در زمان حاضر نیز ذخیره‌سازی کالاهای موردنیاز و حتی بیشتر از آن انجام شده است. وی با بیان اینکه در حال سازماندهی بازارها هستیم، افزود: به منظور خروج واسطه‌گران از بازارهای آبادان، ورود میدان‌های میوه و تره بار به بازارها برای عرضه مستقیم کالاهای‌شان به مردم انجام می‌شود. وی اظهار کرد: مسئولیت تنظیم بازار به منظور کنترل بهتر و بیشتر از سازمان منطقه آزاد اروند به فرمانداری‌های آبادان و خرمشهر محول شده است. سرپرست فرمانداری آبادان تصریح کرد: روند ممنوعیت خروج کالاهای اساسی از آبادان توسط عراقی‌ها تا ایجاد بسترهای لازم ادامه خواهد داشت.

مفتخر به دریافت گواهینامه ملی رعایت حقوق مصرف کنندگان از سازمان
حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان در سال ۱۳۹۶

مفتخر به دریافت گواهینامه ملی رعایت حقوق مصرف کنندگان از سازمان
حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان در سال ۱۳۹۶

خبر

نفت برنت رکورد زد

قیمت نفت برنت در آستانه بازگشت تحریم‌های امریکا علیه ایران که نگرانی‌ها نسبت به کمبود عرضه را برانگیخته، به بالاترین نرخ در ۴ سال اخیر صعود کرد.

بهای معاملات آینده نفت برنت ۴۸ سنت یا ۰.۶ درصد افزایش یافت و به ۸۳.۲۷ دلار در هر بشکه رسید که بالاترین نرخ از نوامبر ۲۰۱۴ (آبان۱۳۹۳)بود. بهای معاملات آینده وست تگزاس اینترمدیت امریکا ۳۲ سنت یا ۰.۴درصد افزایش یافت و به ۷۳.۵۷ دلار در هر بشکه رسید. به گزارش ایسنا، نرخ وست تگزاس اینترمدیت از گزارشی که روز جمعه نشان داد شمار دکل‌های حفاری نفت امریکا ثابت مانده و احتمال کندی رشد تولید این کشور را منعکس کرد. حمایت نفت برنت از تحریم‌های امریکا علیه ایران که قرار است از ۴ نوامبر (نیمه‌آبان) به اجرا گذاشته شود، پشتیبانی می‌کند. گروه بانکی ANZ نیز در یادداشتی اعلام کرد بازار منتظر صعود قیمت‌های نفت به ۱۰۰ دلار در هر بشکه است. براساس آمار کمیسیون معاملات آینده کالای امریکا، در همین زمینه معاملات خرید سفته‌بازان در هفته منتهی به ۲۵ سپتامبر افزایش یافته است. در نشانه دیگری از متاثر شدن صادرات نفت ایران از تحریم‌های امریکا، شرکت سینوپک چین اعلام کرد بارگیری نفت ایران را در ماه میلادی جاری کاهش خواهد داد. چین بزرگ‌ترین خریدار نفت ایران است.

به گفته ادوارد بل، تحلیلگر کالا در بانک «امارات ان‌بی‌دی»، اگر پالایشگاه‌های چینی بیش از آنچه پیش‌بینی شده بود از تحریم‌های امریکا تبعیت کند در این صورت بازار به‌شدت با محدودیت عرضه روبه‌رو خواهد شد. دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور امریکا، شنبه گذشته پیرامون حفظ عرضه کافی پس از اجرای تحریم‌های نفتی علیه ایران با ملک سلمان، پادشاه عربستان سعودی، گفت‌وگو کرد.

به گفته استفان اینس، مدیر معاملات منطقه آسیااقیانوسیه در شرکت OANDA، تا زمانی که عرضه قابل‌توجهی ازسوی اوپک انجام نشود روند افزایش قیمت‌ها ادامه خواهد یافت. از سوی دیگر این پرسش مطرح است که حتی اگر عربستان سعودی تسلیم خواسته‌های رئیس‌جمهور امریکا شود، چه میزان ظرفیت تولید شناور دارد؟. ما این مسئله را به‌زودی که تحریم‌های امریکا علیه ایران اجرا می‌شود درخواهیم یافت. اگر بازار حس کند ظرفیت عربستان سعودی در ۱۰/۵ میلیون بشکه در روز محدود است، قیمت‌ها صعود بیشتری خواهد کرد و تا مرز ۱۰۰ دلار در هر بشکه پیش خواهد رفت. بر اساس گزارش رویترز، با افزایش قیمت‌های نفت نگرانی‌هایی نسبت به تاثیر تورمی روی رشد تقاضا بویژه در بازارهای نوظهور آسیا که ارزش ارزهای آنها سقوط کرده و هزینه واردات نفت را افزایش داده است، وجود دارد. از سوی دیگر اختلاف‌های تجاری میان امریکا و سایر قدرت‌های بزرگ بویژه چین و همچنین احتمال کندی رشد اقتصادی در سال آینده میلادی وجود دارد.

پیش‌تر بلومبرگ گزارش داده بود که مؤسس شرکت انرژی مرکوری دانیل جاگی نیز گفته است نرخ نفت به‌احتمال‌زیاد تا ۳ماه چهارم سال‌جاری میلادی به ۱۰۰ دلار در هر بشکه می‌رسد چون بازار ظرفیت کافی برای جایگزینی بیش از ۲ میلیون بشکه در روز صادرات نفت ایران را ندارد.

جاگی در سخنرانی خود در کنفرانس جهانی نفت در سنگاپور گفت: بازار ظرفیت لازم برای جبران نبود ۲میلیون بشکه نفت در روز در فصل سال‌جاری میلادی را ندارد. به نظر من افزایش نرخ به ۱۰۰ دلار در بشکه قابل‌پیش‌بینی است. وقتی ترامپ در ماه مه بازگشت دوباره تحریم‌ها بر صادرات نفت ایران را اعلام کرد، بازار کاهش ۳۰۰ هزار تا ۷۰۰ هزار بشکه در روز را تخمین زده بود. هرچند، درحال‌حاضر این مقدار را ۱.۵ میلیون بشکه در روز می‌دانند چون به نظر می‌رسد ایالات‌متحده درباره اقداماتش مطمئن است. شرکت نفتی ترافیگورا نیز گفته است: ذخایر نفتی به‌طور قابل‌ملاحظه‌ای کمتر از آن چیزی خواهد بود که هنگام اعلام تحریم‌ها انتظار داشتیم بنابراین نرخ نفت بالاتر است.

برخورد هجومی چین با امریکا

«گلوبال تایمز» روزنامه حزب حاکم چین نوشت که در جنگ تجاری با امریکا که هر روز شدت بیشتری پیدا می‌کند، به هیچ وجه دفاعی برخورد نخواهیم کرد بلکه از موضع هجومی وارد عمل می‌شویم. به گزارش ایرنا، گلوبال تایمز روز سه شنبه نوشت هر حرکتی که امریکا علیه تجارت با چین انجام دهد، با اقتدار پاسخ داده خواهد شد و رفتار چین دفاعی نخواهد بود.

همزمان «گنگ شوانگ» سخنگوی وزارت خارجه چین در مصاحبه‌ای در پکن گفته است که تلافی‌جویی‌هایی که اکنون در جریان است به نفع منافع دو کشور نخواهد بود.

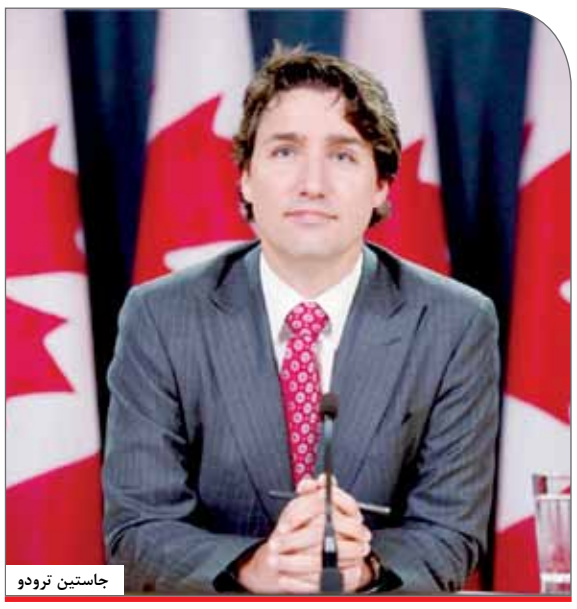
شدت جنگ تجاری زمانی بیشتر شد که امریکا تعرفه ۲۵ درصدی روی ۲۰۰ میلیارد دلار از کالاهای وارداتی از چین اعمال کرد. این اتفاق‌ها در حالی می‌افتد که تنها یک هفته قبل «استفان منوچین» وزیر خزانه‌داری امریکا از هیاتی به ریاست «لیو خه» معاون نخست‌وزیر چین برای گفت‌وگوهای تجاری دعوت کرد اما چین اعلام کرده است در صورتی که رفتار طرف مقابل خصمانه باشد از مذاکرات خارج خواهد شد. بازارهای بورس منطقه و به‌ویژه چین به‌شدت دستخوش تحول قرار گرفته است به نظر می‌رسد که ارزش پول این کشور در حال تضعیف است و سرمایه‌گذاران داخلی نسبت به شرایط موجود هشدار داده‌اند.

روزنامه چینی می‌نویسد فشارهای جدید از سوی دونالد ترامپ رئیس‌جمهوری امریکا مورد تازه‌ای نیست زیرا این کشور قبل از هر مذاکره‌ای برای گرفتن امتیازهای بیشتر دست به چنین کاری می‌زند. این روزنامه هشدار داده است که چین به غیر از محدود کردن صادرات و اعمال تعرفه روی کالاهای امریکایی، می‌تواند از ارسال قطعات و مواد کمیاب به آن کشور جلوگیری کرده و چرخه تولید را در امریکا مختل کند. بسیاری از مواد کمیابی که برای ساخت لوازم الکترونیکی و هزاران قلم کالاهای دیگر مورداستفاده قرار می‌گیرد، از چین به دیگر کشورها از جمله امریکا صادر می‌شود. مسئولان دولت چین گفته‌اند پکن هرگز زمانی که کسی اسلحه روی سرش گذاشته باشد وارد مذاکره نخواهد شد و هم‌اکنون به نظر می‌رسد مسئله مذاکرات میان دو کشور هم منتفی است. امروز همچنین وزارت خارجه چین اعلام کرد که «وانگ ی» وزیر خارجه این کشور این هفته برای حضور در نشست سالانه مجمع عمومی سازمان ملل راهی نیویورک خواهد شد. ترامپ می‌گوید که مازاد تجاری چین در برابر امریکا در سال گذشته میلادی به ۳۷۵ میلیارد دلار رسیده است و پکن باید این موضوع را حل‌وفصل کند و تا آن زمان تعرفه‌ها همچنان افزایش خواهد یافت.

توافق تازه کانادا و امریکا در پیمان نفتا

«امروز روز خوبی برای کانادا بود»

جاستین ترودو

کریستیا فریلند

گروه بین‌الملل
editor@smtnews.ir

نمایندگان امریکا از توافقی فوق‌العاده و دستاوردی موفقیت‌آمیز برای ۳کشور امریکا، مکزیک و کانادا سخن به میان آوردند

دونالد ترامپ پس از ورود به کاخ سفید به شدت از پیمان نفتا انتقاد کرده و آن را به ضرر امریکا دانسته بود. حال پس از ماه‌ها مذاکره، امریکا و کانادا درباره اعمال اصلاحاتی در این پیمان به توافق رسیدند.

نمایندگان امریکا از توافقی فوق‌العاده و دستاوردی موفقیت‌آمیز برای ۳ کشور امریکا، مکزیک و کانادا سخن به میان آوردند.

دویچه وله خبر داد که پس از رایزنی‌های فراوان نمایندگان امریکا و کانادا درنهایت درباره اصلاحات پیمان تجارت آزاد امریکای شمالی موسوم به «نفتا» به توافق رسیدند تا به این ترتیب این قرارداد سه‌جانبه با مکزیک همچنان به قوت خود باقی بماند. تنها چند ساعت مانده به پایان مهلت تعیین‌شده برای اصلاح پیمان نفتا، نمایندگان دوطرف شامگاه یکشنبه ۸ مهر (۳۰ سپتامبر) این توافق را اعلام کردند.

رابرت لایتیزر، نماینده تجاری امریکا و کریستیا فریلند، وزیر خارجه کانادا در بیانیه‌ای مشترک توافق جدید را موجب ایجاد بازار آزادتر، تجارت عادلانه‌تر و رشد اقتصادی مستحکم در منطقه خواندند.

جاستین ترودو، نخست‌وزیر کانادا شامگاه یکشنبه پس از جلسه هیات دولت بدون اشاره به جزئیات توافق، به خبرنگاران گفت « امروز روز خوبی برای کانادا بود».

نمایندگان امریکا نیز از «توافقی فوق‌العاده» و دستاوردی موفقیت‌آمیز برای کشورهای امریکا، مکزیک و کانادا سخن به میان آوردند.

مکزیک و امریکا پیش‌تر در پایان اوت بر سر اصلاحات پیمان نفتا به توافق رسیده و گفته بودند در صورت همراهی نکردن کانادا، دو کشور به همکاری با یکدیگر ادامه داده و توافقی دوجانبه امضا خواهند کرد.

با توافقی که اینک میان کانادا و امریکا انجام شده، از این پس دسترسی دامداران و تولیدکنندگان امریکایی به بازار لبنیات کانادا آسان‌تر خواهد شد. در مقابل ۲ میلیون و ۶۰۰ دستگاه خودرو کانادایی نیز از تعرفه‌های گمرکی امریکا معاف خواهند شد.

با این حال تعرفه‌های گمرکی بر آلومینیوم و فولاد وارداتی از کانادا که امریکا پیش‌تر افزایش داده بود، همچنان بر جای خود باقی می‌مانند.

به گفته مقامات امریکایی و کانادایی دوطرف همچنین بر سر تغییر نام این پیمان از «پیمان تجارت آزاد امریکایی شمالی (NAFTA) » به «پیمان ایالات‌متحده امریکا، مکزیک و کانادا (USMCA) » به توافق رسیدند.

پیمان نفتا یکم ژانویه ۱۹۹۴، ۱۱دی۱۳۷۲ میان ۳ کشور یادشده به اجرا درآمد. این پیمان که پس از ۲۵ سال نامی جدید بر خود دارد، بر زندگی حدود ۵۰۰ میلیون نفر تاثیرگذار است و منطقه‌ای با تولید اقتصادی تقریبی ۲۳ تریلیون دلار را در برمی‌گیرد.

حجم مبادلات تجاری امریکا با دو همسایه خود از سال ۱۹۹۴میلادی (۱۳۷۳) تاکنون حدود ۴ برابر شده، بااین‌حال دونالد ترامپ پس از ورود به کاخ سفید این پیمان را زیر سؤال برد و با اعلام اینکه امریکا از این پیمان متضرر شده، خواستار اعمال اصلاحاتی در آن شد.

مذاکرات برای تدوین پیمانی جدید از بیش از یک سال پیش آغاز شد و در ماه‌های گذشته چندین بار به دلیل اختلاف‌نظر شدید میان اتاوا و واشنگتن با وقفه همراه بود.

پیش‌تر کانادا در اقدامی تلافی‌جویانه تعرفه‌های گمرکی بر محصولات امریکایی ازجمله فولاد و آلومینیوم وضع کرده بود و از یکشنبه ۱۰ تیر برابر با یکم ژوئیه۲۰۱۸ تعرفه‌های جدید کانادا علیه محصولات امریکایی را اجرا کرده بود. نحوه اعلام تعرفه‌های کانادا بر محصولات امریکایی نیز بی‌شباهت به اقدام ترامپ نبود. در آن زمان کریستیا فریلند وزیر خارجه کانادا گفته بود که قصد تشدید جنگ تجاری را ندارد اما این کشور در مقابل امریکا کوتاه نخواهد آمد.

وزیر خارجه کانادا تاکید کرده بود که اقدامات امریکا برخلاف قوانین «سازمان تجارت جهانی» و نهاد «اف ای تی اف» غیرقانونی و ناعادلانه است.

وی گفته بود عوارض گمرکی شامل کالاهای صادراتی امریکا می‌شود که حجم آن افزون‌بر ۱۰ میلیارد دلار است.

اسامی این کالاها در ۳ فهرست تهیه شده است. عوارض گمرکی تعیین‌شده از سوی کانادا بین ۱۰ تا ۲۵درصد خواهد بود.

این تعرفه‌ها بیشتر شامل کالاهایی می‌شد که در آن فولاد و آلومینیوم به‌کار رفته بود.

> تغییر نام این پیمان از «پیمان تجارت آزاد امریکایی شمالی (NAFTA)» به «پیمان ایالات‌متحده امریکا، مکزیک و کانادا (USMCA)»

تلاش عراق برای بهبود کیفیت نفت صادراتی

عراق در راستای راهبرد خود برای افزایش درآمد دولتی قصد دارد تولید و صادرات نفت سبک را در سال ۲۰۱۹ به یک‌میلیون بشکه در روز افزایش دهد.

نفت سبک، گرید جدیدی با چگالی ۳۴ تا ۴۳ API است و گرید سبک بصره که عراق اکنون صادر می‌کند به «بصره مدیوم» تغییر نام پیدا خواهد کرد.

به گزارش ایسنا، جبار اللعیبی، وزیر نفت عراق، در بیانیه‌ای اعلام کرد: این تصمیم موقعیت عراق در بازارهای نفت جهانی را با تولید ۳ گرید سبک، مدیوم و سنگین تقویت خواهد کرد.

عراق دومین تولیدکننده بزرگ اوپک پس از عربستان سعودی بوده و حدود ۴.۶ میلیون بشکه در روز نفت تولید می‌کند. عمده صادرات نفت عراق به آسیا است.

عمده نفت عراق از طریق پایانه‌های جنوبی صادر می‌شود که منبع بیش از ۹۵ درصد از درآمد نفتی هستند. عراق در اوت ۳.۵۸۳میلیون بشکه نفت در روز از بندرهای جنوبی در خلیج‌فارس صادر کرد.

صادرات نفت عراق در ماه‌های اخیر که عرضه ایران به دلیل تحریم‌های امریکا افت پیدا کرده، افزایش یافته است.

عراق در سال ۲۰۱۵میلادی مصادف با ۱۳۹۳ تصمیم گرفت عرضه نفت خود را به ۲ گرید تقسیم کند تا مشکلات کیفیت را حل کند. این کشور نفت سنگین بصره که از میدان‌های جنوبی تولید می‌شود را جداگانه از نفت سبک بصره عرضه کرد. این اقدام مورداستقبال خریداران نفتی قرار گرفت که تا آن زمان با کیفیت مختلفی ناشی از ترکیب نفت سبک بصره با نفت سنگین‌تر و دارای سولفور بالاتر و تولید میدان‌های جدیدتر مواجه بودند. فروش جداگانه گرید نفت سنگین بصره و نفت سبک بصره اعتماد خریداران به کیفیت را افزایش داد. به گزارش رویترز، اکنون عراق گرید نفت سبک بصره فعلی را به‌عنوان گرید بصره مدیوم با چگالی پایین‌تر خواهد فروخت. عراق که برای عمده درآمد بودجه خود به نفت وابسته است در صدد است ظرفیت تولید نفت خود را از ۵میلیون بشکه درحال‌حاضر به ۷ میلیون بشکه در روز تا سال ۲۰۲۲ برابر با ۱۴۰۱شمسی افزایش دهد.

رکود اقتصادی شدید در کمین امریکا

دو سوم اقتصاددانان امریکا انتظار دارند اقتصاد این کشور تا پایان سال۱۳۹۹(۲۰۲۰) با یک رکود مواجه شود درحالی‌که بررسی‌های جدید نشان داده سیاست تجاری امریکا بزرگ‌ترین خطر برای توسعه اقتصادی این کشور است.

بلومبرگ گزارش داد براساس نظرسنجی از ۵۱ اقتصاددان، حدود ۱۰درصد این افراد آغاز رکود اقتصادی در امریکا را سال آینده می‌دانند، ۵۶ درصد سال۱۳۹۹ (۲۰۲۰) را اعلام کرده‌اند و ۳۳ درصد هم روی سال ۱۴۰۰ (۲۰۲۱) و بعدازآن اتفاق‌نظر دارند.

۴۱درصد از اقتصاددانان عقیده دارند بزرگ‌ترین عامل بروز این رکود، سیاست تجاری امریکاست. ۱۸درصد نرخ‌های بالای سود را مقصر می‌دانند و به همین میزان هم عقیده دارند افت بازار سهام عامل اصلی در این زمینه خواهد بود.

رشد و رونق اقتصادی که در ماه مه آغاز شد به نظر برگشت‌پذیر می‌رسد درعین‌حال مقامات فدرال هیچ هشداری نسبت به آن نمی‌دهند و دورنمای رشد اقتصادی را برای سال جاری و سال آینده میلادی خوب می‌دانند.

اقتصاددانانی که در نظرسنجی شرکت کرده بودند از دولت فدرال انتظار دارند یک‌بار دیگر در سال‌جاری نرخ سود را بالا ببرد و ۳ بار هم در سال آینده این افزایش انجام شد که این انتظار با پیش‌بینی بانکداران مرکزی همخوانی دارد.

ترکیه گرفتار در دام تورم

سیر سقوط لیره ترکیه همچنان ادامه دارد. رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهوری ترکیه حدود یک هفته پیش حدود اختیارات خود را به بانک مرکزی بسط داد. او مخالف افزایش نرخ بهره است؛ موضعی که نگرانی کارشناسان اقتصادی را برانگیخته است.

به گزارش دویچه‌وله قیمت پیاز در ترکیه ۳برابر شده است. نرخ سیب‌زمینی هم همین‌طور. گوجه‌فرنگی هم نسبت به سال قبل به‌مراتب گران‌تر است. ترکیه در دام تورم گرفتار شده است. نرخ تورم در ژوئن ۱۵ درصد بود. مردم سخت زیر فشار هستند. یک شهروند ترکیه می‌گوید: «ما قادر به تهیه نیازمندی‌های خود نیستیم. ما نمی‌توانیم سفر کنیم. ما باید متاسفانه خیلی صرفه‌جویی کنیم.»

این در حالی است که رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهوری ابقا شده ترکیه به مردم کشورش آینده‌ای طلایی را وعده داده و پس از انتخاب دوباره، قدرتمندتر از پیش شده است.

او حال بر سیاست‌های بانک مرکزی نیز می‌تواند اعمال نفوذ کند، امری که کارشناسان اقتصادی آن را نگران‌کننده می‌دانند، ازجمله آتیلا یسیلادا، کارشناس اقتصادی در موسسه Global Source Partners می‌گوید: «بگذارید صریح بگویم: نه‌تنها بانک مرکزی، بلکه تمامی نهادها و شهروندان کشورمان زیر نفوذ آقای اردوغان هستند. ما دیگر آزادی نداریم. ما دیگر نمی‌توانیم ساده‌ترین تصمیم‌ها را بدون اجازه آقای اردوغان بگیریم.»

به‌ویژه مداخله در بانک مرکزی که نهادی مستقل بود، به سقوط لیره ترکیه شتاب بخشید. سرمایه‌گذاران خارجی پول‌های خود را خارج کردند. از آغاز سال جاری ارزش لیره ترکیه در مقایسه با دلار ۲۵ درصد کاهش یافته است. محصولات وارداتی روزبه‌روز گران‌تر می‌شوند؛ نه‌تنها مواد غذایی، بلکه ماشین‌آلاتی که شرکت‌ها به آنها نیاز دارند.

آتیلا یسیلادا، کارشناس اقتصادی در موسسه Global Source Partners دراین‌باره تصریح می‌کند: «شرکت‌های ترکیه فعالیت‌های خود را به خارج از کشور منتقل می‌کنند. آنها در جایی دیگر سرمایه‌گذاری می‌کنند، چون ظرفیت رشدی در ترکیه نمی‌بینند.»

این در حالی است که رشد اقتصادی یکی از اهداف مهم در فهرست اولویت‌های اردوغان است. او برای اینکه رشد اقتصادی را بیش‌ازپیش به خطر نیندازد، از افزایش بهره‌ها ازسوی بانک مرکزی جلوگیری می‌کند. این اما درعین‌حال سبب تشدید تورم می‌شود.

بسیاری از شهروندان ترکیه ماه‌هاست که از این دور باطل به‌شدت ناراضی هستند. کارشناسان اقتصادی به مزاح از لیره ترکیه به‌عنوان تنها اپوزیسیون باقی‌مانده مقابل اردوغان یاد می‌کنند.

۴ فیلم ایرانی به رقابت «آسیاپاسیفیک» معرفی شدند

خانه سینما ۴ فیلم را در بخش فیلم‌های بلند، کودک و مستند به عنوان نماینده ایران به دبیرخانه دوازدهمین دوره جایزه‌های سینمایی «آسیاپاسیفیک» معرفی کرد.

به گزارش صمت، آیین دوازدهمین دوره جایزه‌های سینمایی آسیاپاسیفیک براساس اعلام «سینه ایران»؛ ۲۹ نوامبر (۸ آذر) در بریسبان استرالیا برگزار خواهد شد و هم‌اکنون هیات انتخاب این جایزه در حال بازبینی ۲۶۸ فیلم از ۴۶ کشور منطقه بوده تا در ۱۷ اکتبر (۲۵ مهر) نامزدهای پنج‌گانه رشته‌های مختلف اعلام خواهند شد.

خانه سینما به سیاق سال‌های گذشته به عنوان نماینده جایزه‌های سینمایی آسیاپاسیفیک در ایران، ملزم به انتخاب و معرفی تنها ۴ فیلم در گونه‌های

مختلف بود که درنهایت هیات‌مدیره خانه سینما؛ فیلم‌های «آستیگمات» ساخته مجیدرضا مصطفوی را در بخش فیلم‌های بلند سینمایی، «اردک لی» ساخته بهروز غریب‌پور را در بخش فیلم‌های کودک و ۲ فیلم «بانو قدس ایران» ساخته مصطفی رزاق‌کریمی و «در جست‌وجوی فریده» ساخته آزاده موسوی و کوروش عطایی را در بخش مستند به دبیرخانه این رویداد سینمایی معرفی کرده است. همچنین قرار است امسال برای نخستین‌بار جایزه بهترین موسیقی فیلم نیز به فهرست جایزه‌های آسیاپاسیفیک اضافه شود. جایزه‌های سینمایی آسیاپاسیفیک از ۳ کانال سازمان‌های ملی سینمایی نماینده خود در هر کشور، فیلم‌های پیشنهادی اعضای هیات انتخاب و فیلم‌های انتخابی دبیر این رویداد سینمایی، فیلم‌های مختلف را دریافت می‌کند و پس از بررسی فیلم‌ها، آثار منتخب اولیه خود را که درسال جاری به ۲۶۸ عنوان رسیده، در اختیار هیات انتخاب جایزه گذاشته و این هیات ۹ نفره فهرست ۵ نامزد در هر رشته را اعلام و درنهایت هیات داوری، جایزه‌های هر بخش را تعیین و در روز ۸ آذر اعلام می‌کنند. سال گذشته و در دوره یازدهم این رویداد فیلم «لِرد» ساخته محمد رسول‌اُف در شاخه بهترین فیلم بلند، نوید محمدزاده برای بازی در فیلم «بدون تاریخ بدون امضاء» در شاخه بهترین بازیگر مرد و «اسکی‌باز» به کارگردانی فریدون نجفی هم در بخش بهترین فیلم بلند جوانان نامزد کسب جایزه از جایزه‌های آسیاپاسیفیک بود و درنهایت نوید محمدزاده توانست جایزه ویژه هیات داوران این رویداد سینمایی را دریافت کند.

همچنین با اعطای جایزه‌ای ویژه، از دستاورد هنری عباس کیارستمی کارگردان فقید سینمای ایران تقدیر شد. در این لینک می‌توانید سهم حضور و جایزه‌های سینمای ایران را در ۱۰ دوره نخست جوایز سینمایی آسیاپاسفیک مرور کنید.

گزارشی از وضعیت فروش کتاب در فصل گرما

تابستانِ سرد ناشران با مشکل کاغذ

تابستان سال‌جاری با شوک نرخ کاغذ و اخبار بدی در حوزه چاپ کتاب شروع شد. گران شدن نرخ کاغذ که درنتیجه التهاب‌های بازار ارز بود، موجب شد بسیاری از ناشران با دیده تردید به ادامه فعالیت خود نگاه کنند. این نگرانی در کاهش قدرت خرید مردم نیز خودش را نشان داد. البته در کنار کاهش قدرت خرید مردم طرح تابستانه کتاب توانست به کمک ناشران و کتابفروشی‌ها بیاید و با کمک‌های دولت ناشران به ادامه فعالیت خود امیدوار باشند.

به گزارش صمت، نگاه آماری به بازار کتاب نشان می‌دهد مخاطبان کتاب با سلیقه‌های مختلف در بازار به دنبال کتاب‌هایی هستند که دارای ویژگی‌های منحصر به فرد باشد. تاثیر تبلیغات دهان به دهان و استفاده از ظرفیت شبکه‌های اجتماعی یکی از عوامل رونق برخی از عنوان‌های کتاب است.

یکی از اتفاق‌های قابل‌پیش‌بینی که پیش‌تر هم شاهدش بوده‌ایم، بالا رفتن میزان فروش یک کتاب است که مربوط به چهره‌ای مطرح باشد. برای نمونه پرفروش‌ترین عنوان نشر افراز در تابستان، کتابی درباره زندگی تئاتری عزت‌الله انتظامی بازیگر فقید تئاتر و سینما است که چندی پیش بدرود حیات گفت. همچنین، تیر سال جاری و همزمان با سالروز شهادت شهدای هفتم‌تیر کتاب «روایتی از زندگی و زمانه آیت‌الله سیدمحمدحسینی بهشتی» به عنوان اثری کامل و جامع درباره این شخصیت منتشر شد که پرفروش‌ترین کتاب این ناشر در ۳ ماه گذشته بوده است.

انتشارات آفرینگان، شاخه کودک و نوجوان مجموعه انتشاراتی ققنوس است که کتاب‌های حوزه ادبیات و فلسفه را برای مخاطبان نوجوان در حوزه‌های تالیف و ترجمه منتشر می‌کند. پرفروش‌ترین عنوانی که مسئولان این نشر برای فهرست پرفروش‌های تابستانی خود اعلام کردند، جلدهای اول و دوم کتاب «فلسفه برای نوآموزان» بود. این کتاب، نوشته مشترک شارون ام کای و پل تامسون است که به‌وسیله حوریه هوشیدری فراهانی ترجمه شده است. هر دو جلدش نیز درحال‌حاضر با چاپ سوم در بازار نشر عرضه می‌شوند.

مسئولان نشر آموت در معرفی عنوان‌های پرفروش خود در فصل تابستان، ابتدا از کتاب «ما تمامش می‌کنیم» نوشته کالین هوور با ترجمه آرتمیس مسعودی نام می‌برند. دومین عنوان پرفروش‌شان هم «نحسی ستاره‌های بخت ما» اثر جان گرین است که آرمان آیت‌اللهی ترجمه‌اش کرده است.

مدیر این نشر از کتاب «زن همسایه» نوشته شاری لاپنا با ترجمه عباس زارعی و «دروغ‌های کوچک بزرگ» اثر لیان موریارتی با ترجمه سحر حسابی به‌عنوان کتاب‌های سوم و چهارم پرفروش آموت در تابستان نام می‌برد. پنجمین عنوانی هم که بین کتاب‌های این ناشر بیشترین فروش را در تابستان داشته، رمان «خاما» اثر یوسف علیخانی است.

مدیر انتشارات افراز هم که به عنوان یکی از ناشران کتاب‌های حوزه سینما و تئاتر در بخش تالیف و ترجمه شناخته می‌شود، کتاب «زندگی تئاتری عزت‌الله انتظامی» را به عنوان نخستین کتاب معرفی می‌کند. این کتاب یکی از عنوان‌های مجموعه «تئاتر ایران در گذر زمان» و به قلم خود این مدیر نشر است.

«انتقام بخشش» از اریک امانوئل اشمیت با ترجمه سعیده شکوری، «ط» نوشته زاهد بارخدا از مجموعه «داستان امروز ایران»، «زمانی که یک اثر هنری بودم» نوشته اریک امانوئل اشمیت با ترجمه مشترک فرامرز ویسی و آسیه حیدری، «کله‌پوک‌ها» نوشته نیل سایمون با ترجمه شهرام زرگر و «خدای کشتار» اثر یاسمینا رضا با ترجمه علیرضا کوشک‌جلالی دیگر عنوان‌هایی هستند که به ترتیب در فهرست پرفروش‌های این ناشر در تابستان قرار گرفته‌اند.

عنوان‌های هفتم تا دهم جدول پرفروش‌های افراز در فصل گذشته نیز به این ترتیب است: «غذا، دعا، عشق» اثر الیزابت گیلبرت با ترجمه ندا شادنظر، «راهنمای عملی نمایشنامه‌نویسی» نوشته نوئل گریک با ترجمه مصطفی امینی، «قرمز و دیگران» نوشته محمد یعقوبی و مجموعه کامل اشعار قاسم آهنین‌جان.

مسئولان نشر افق هم بین همه عنوان‌های کودک، نوجوان و بزرگسال این ناشر، رمان «رهش» از رضا امیرخانی، مجموعه ۴ جلدی «دشت پارسوا» نوشته مریم عزیزی، رمان نوجوان «برایم شمع روشن کن» نوشته مریم محمدخانی، رمان «مومو» اثر میشائیل انده با ترجمه کتایون سلطانی و «غرور و تعصب» نوشته جین آستین با ترجمه کیوان عبیدی آشتیانی را به عنوان پرفروش‌های تابستانی خود معرفی می‌کنند.

رمان «قاتلی که در آرزوی جایی در بهشت بود» نوشته یوناس یوناسن با ترجمه ابوالفضل الله دادی نخستین عنوان فهرست پرفروش‌های انتشارات «به‌نگار» در تابستان است. بالا بودن فروش این کتاب در فهرست یادشده در این گزارش و گزارش‌های پیشین، شاید به دلیل طنز بودن و رگه‌های اجتماعی این رمان باشد. دومین عنوان بالای جدول به‌نگار نیز اثر دیگر همین نویسنده است که ازسوی مترجم دیگری به فارسی برگردانده شده است؛ «پیرمرد صدساله‌ای که از پنجره بیرون پرید و ناپدید شد» نوشته یوناس یوناسن با ترجمه شادی حامدی. سومین رتبه هم یکی از نام‌های آشنایی است که در گزارش‌های پیشین هم از آن گفته‌ایم: «آدم‌های خوشبخت کتاب می‌خوانند و قهوه می‌نوشند» اثر آنیس مارتن لوگان که ابوالفضل الله‌دادی ترجمه‌اش کرده است.

ادامه جدول یادشده درباره کتاب‌های این ناشر به این ترتیب است: «داستان گلستان» با گردآوری حسین کاظمی که مجموعه‌ای از داستان‌های کوتاه نویسندگان گلستانی را دربر می‌گیرد، «داستان اصفهان» با گردآوری نسیبه فضل‌اللهی، «برای این لحظه متشکرم» شامل خاطرات والری تریرویلر بانوی نخست پیشین فرانسه با ترجمه ابوالفضل الله‌دادی و رمان «سین‌شین» نوشته ضحی کاظمی. کتاب «مسی، رونالدو، نیمار» نوشته لوکا کایولی با ترجمه شادی حامدی‌آزاد هم بین آثار نوجوان این ناشر، فروش خوبی در تابستان داشته است.

نکته مهم درباره وضعیت جاگیری کتاب‌های داریوش مهرجویی در فهرست پرفروش‌های این ناشر این است که به گفته مدیران به‌نگار فروش‌شان خوب بوده ولی در رتبه‌های بعدی جدول قرار می‌گیرند.

گفت‌وگو با فروشندگان و مسئولان نشر ثالث هم به این نتیجه انجامید که رمان «رز برفی» نوشته لولو تیلور با ترجمه مریم مفتاحی به عنوان پرفروش‌ترین کتاب تابستان این ناشر معرفی شد.

در گفت‌وگو با مسئولان نشر چشمه، ۲ کتابی که در صدر جدول پرفروش‌ها معرفی می‌شوند، ترجمه‌های عادل فردوسی‌پور از کتاب‌های «هنر خوب زندگی کردن» و «هنر شفاف اندیشیدن» هستند که نخست با چاپ ۱۲ و دومی با چاپ شصت و سوم خود در این جایگاه قرار گرفته‌اند.

بین کتاب‌های انتشارات روزگار هم می‌توان این عنوان‌ها را به ترتیب در فهرست پرفروش‌های تابستان جا داد: «رئیس‌جمهوری گم شده است» نوشته مشترک بیل کلینتون و جیمز پترسون با ترجمه نسرین مجیدی که چندی پیش چاپ شد، رمان «جن زدگان» اثر داستایوسکی با ترجمه نسرین مجیدی و «قوی سیاه سبز» نوشته دیوید میچل با ترجمه آرش خوش صفا.

یکی از ناشرانی که در چند گزارش فصلی گذشته حضور داشته، انتشارات سایان است که به بیشتر به چاپ کتاب‌های دانشنامه یا دایرةالمعارف مصور اشتغال دارد. کتاب تازه «روایتی از زندگی و زمانه آیت‌الله سیدمحمدحسینی بهشتی» بیشترین فروش را داشته است. این کتاب که تیر سال‌جاری با تیراژ ۵ هزار نسخه چاپ شد، به پایان چاپ نخستش نزدیک می‌شود و بین عنوان‌های این ناشر در تابستان، بالاترین میزان فروش را دارد.

با رسیدن به انتشارات سوره مهر، به نام‌هایی آشنا برمی‌خوریم. «خاطرات سفیر» شامل خاطرات نیلوفر شادمهری نخستین کتاب پرفروش‌های این ناشر در تابستان است.

مسئولان انتشارات فاتحان که به چاپ کتاب‌های حوزه دفاع مقدس مبادرت دارد، همچنان «عباس دست‌طلا» را به عنوان پرفروش‌ترین کتاب خود معرفی می‌کنند. نشر ققنوس از مجموعه انتشارات ققنوس، ترجمه رمان «ملت عشق» نوشته الف شفق را به عنوان پرفروش‌ترین کتاب تابستان خود معرفی می‌کند.

انتشارات کتابسرای تندیس نیز با چاپ چهلم «هری پاتر و سنگ جادو» نوشته جی.کی.رولینگ با ترجمه سعید کبریایی، چاپ هجدهم «دختر پرتقالی» نوشته یوستین گاردر با ترجمه مهوش خرم‌پور، چاپ هفتم «مردی به نام اووه» نوشته فردریک بک‌من با ترجمه محمد عباس‌آبادی، چاپ نخست «تلماسه» نوشته فرانک هربرت با ترجمه سید مهیار فروتن‌فر ۴ عنوان نخست فهرست پرفروش‌های تابستانی این ناشر هستند. چاپ چهلم ترجمه «هری پاتر و سنگ جادو» پرفروش‌ترین عنوان کتابسرای تندیس است. بین پرفروش‌های نشر مرکز در تابستان سال جاری «چراغ‌ها را من خاموش می‌کنم» با چاپ نود و پنجمش و «تصرف عدوانی» با چاپ بیست و ششمش در جایگاه نخست و دوم قرار دارند.

«فرمین موش کتابخوان» هم که با چاپ دهمش در گزارش پیشین، رتبه‌های پایین‌تری داشت، اینک با چاپ یازدهم در جایگاه سوم قرار گرفته است. گفت‌وگو با مدیرمسئول انتشارات معین هم منجر به این می‌شود که نام کتاب «میرزا رضای کرمانی به روایت پرویز خطیبی» به عنوان پرفروش‌ترین اثر تابستان این ناشر معرفی شود.

این کتاب که چندی پیش چاپ شد در مدت ۲۰ روز نسخه‌های نخستین چاپش را تمام کرد. انتشارات نگاه از رمان «عقاید یک دلقک» نوشته هاینریش بل به عنوان نخستین کتاب پرفروش تابستانی خود نام می‌برد که ترجمه دیگرش از سوی نشر چشمه چا پ شده و در فهرست پرفروش‌های تابستانی آن ناشر هم قرار داشت. ترجمه سارنگ ملکوتی از این رمان که به تازگی خبر چاپ سومش را منتشر کردیم، از آلمانی به فارسی انجام شده است.

جست‌وجو در کتاب‌های نشر نو هم منجر به رسیدن به این آمار می‌شود که کتاب «داستان‌های خوب برای دختران بلندپرواز» در جایگاه نخست پرفروش‌ها قرار گرفته است. بین کتاب‌های چاپ اولی نشر هرمس با این عنوان‌ها در فهرست پرفروش‌ها روبه‌رو می‌شویم: «در کوچه‌های پراگ»، «نظریه سیستم‌ها»، «ذهن اخلاقی»، «سال رویاهای خطرناک»، «تاریخ فلسفه قرن نوزدهم»، «سنت تصحیح متن»، «بلاغت ساختارهای نحوی متن در تاریخ بیهقی»، «آزادی و بند در زبان و مقالات دیگر»، «بینوایان» و جلد دوم «عهد عتیق». بین آثار انتشارات هیلا هم که به چاپ کتاب‌های داستانی ایرانی اشتغال دارد، تنها نام کتاب «مرداد دیوانه» نوشته محمدحسن شهسواری آورده شد.

این کتاب، نخستین عنوان از مجموعه «رمان‌ژانر» بود که با دبیری شهسواری به چاپ رسید و هدفش چاپ رمان‌هایی با ژانر مشخص و متناسب با فرهنگ ایرانی عنوان شد. جمجمه جوان و کاچاها وارونه‌اند، ۲ عنوان دیگر مجموعه یادشده هستند.

چاپ چهلم ترجمه «هری پاتر و سنگ جادو» پرفروش‌ترین عنوان کتابسرای تندیس است.

ترجمه‌های عادل فردوسی‌پور عنوان‌های اول و دوم پرفروش‌های چشمه در تابستان هستند

در عنوان‌های بالای جدول آموت، خبری از کتاب‌های جوجو مویز نیست

کتاب خاطرات نیلوفر شادمهری پرفروش‌ترین عنوان سوره‌مهر در تابستان امسال بود

هاینریش بل با دو ترجمه از «عقاید یک دلقک»اش در پرفروش‌های بازار نشر حضور دارد

علی نعیمی
editor@smtnews.ir

نگاه آماری به بازار کتاب نشان می‌دهد مخاطبان کتاب با سلیقه‌های مختلف در بازار به دنبال کتاب‌هایی هستند که دارای ویژگی‌های منحصر به فرد باشد. تاثیر تبلیغات دهان به دهان و استفاده از ظرفیت شبکه‌های اجتماعی یکی از عوامل رونق برخی از عنوان‌های کتاب است

خبر

تئاتر اشرافی جایگزین رویای تئاتر برای همه

عضو پیشین هیات‌مدیره خانه تئاتر معتقد است که شعار تئاتر برای همه به یک رویای دست‌نیافتنی تبدیل شده است. به گزارش ایرنا، سهراب سلیمی با بیان اینکه پیش از انقلاب اسلامی، تالارهای وحدت و تئاتر شهر میزبان اعیان و اشراف بودند، تصریح کرد: این روزها روند به‌گونه‌ای پیش می‌رود که به وضعیت قبل بازگردیم و فقط عده محدودی از جامعه بتوانند تماشاگر نمایش‌های روی صحنه شوند. وی با بیان اینکه هیچ مصداق قانونی برای پیگیری مباحث اقتصادی اجرای نمایش‌ها وجود ندارد، اظهارکرد: مدیران، هماهنگی با خانه تئاتر را بهانه می‌کنند و زمانی که نوبت به این نهاد صنفی می‌رسد آن را دارای جایگاه و وجهه قانونی نمی‌دانند که این وضعیت تنها نشانگر شانه خالی کردن در زمینه واکنش‌های قانونی است. این کارگردان تئاتر با بیان اینکه هر فردی همان‌طور که بخواهد چارچوب تئاتر را رقم می‌زند، خاطرنشان کرد: هیچ‌کدام از مولفه‌های تئاتر خصوصی و دولتی در اوضاع فعلی کشور دیده نمی‌شود و به همین دلیل تئاتر، طبقاتی می‌شود و شعار «تئاتر برای همه» همانند یک رویا باقی می‌ماند زیرا هیچ پشتوانه حقیقی به خود نمی‌بیند. وی با بیان اینکه برای هر مرحله به صحنه بردن یک نمایش با در اختیار گرفتن کمترین امکانات باید مجوز دریافت شود، تصریح کرد: عده‌ای بدون طی هیچ‌یک از مراحل اجرای یک نمایش، شفاف‌سازی در زمینه تمرین و حتی بدون دریافت مجوز نظارتی، تبلیغات نمایش خود را در سراسر شهر ارائه می‌کنند.

به گفته وی، پشتوانه‌های مستقیم و غیرمستقیم در به صحنه بردن این نمایش‌ها دخیل است. سلیمی با بیان اینکه هیچ‌کدام از بخش‌های تئاتر زیرساخت‌های اصولی ندارد، خاطرنشان کرد: در جهان حمایت‌ها به شکل اختصاصی متعلق به گروه‌های تئاتری است اما در ایران هنرمندان عرصه نمایش به حال خود رها شده و باید خودشان اوضاع تئاتر را مدیریت کنند.

تجسمی

به‌دنبال رشد اقتصاد هنر هستیم

مسعود شجاعی‌طباطبایی، مدیر مرکز هنرهای تجسمی حوزه هنری ضمن اعلام برنامه‌های این مراکز برای نمایش آثار تجسمی در سطح شهرها از توجه ویژه این مرکز به «اقتصاد هنر» خبر داد. به گزارش مهر، سیدمسعود شجاعی‌طباطبایی، مدیر مرکز هنرهای تجسمی حوزه هنری درباره ویژه‌برنامه‌های این مرکز برای چهلمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی گفت: در ایام دهه فجر، جشنواره‌ای با عنوان جشنواره تجسمی فجر برگزار می‌کنیم، اما نگاه ما به این جشنواره با جشنواره فجری که وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برگزار می‌کند، متفاوت است. فراخوان این جشنواره منتشر و اطلاع‌رسانی شده و فرصت کمی برای ارسال آثار باقی مانده است. وی درباره چاپ کتاب‌های تجسمی با رویکرد چهلمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی بیان کرد: کتاب سال «کارتون و کاریکاتور» و کتاب سال «تصویرگری» در مرحله صفحه‌آرایی است و کتاب «گرافیک مذهبی» نیز منتشر شده است. چاپ این نوع آثار به معرفی و شناسایی هنرمندان کمک می‌کند تا مشکلی از مشکلات معیشتی آنها نیز برطرف کند. شجاعی‌طباطبایی به مشکلات بسیار جدی هنرمندان شهرستانی هم اشاره کرد و گفت: یکی از کارهایی که در صدد تحقق آن هستیم، بحث رشد اقتصاد هنر است و بر این اساس، در حال راه‌اندازی سامانه‌ای هستیم تا آثار هنرمندان را در آن عرضه کنیم تا برخی مشکلات معیشتی هنرمندان شهرستانی هم به واسطه فعالیت این سایت رفع شود. وی همچنین درباره راه‌اندازی گالری جدیدی در ساختمان حوزه هنری توضیح داد: گالری جدیدی کنار گالری شماره یک خانه عکاسان ایران ساخته شده که در مرحله نصب تجهیزات سرمایشی و گرمایشی، تنظیم نور و ریل‌گذاری است تا آثار هنرمندان را برای فروش در آنجا به نمایش بگذاریم. مدیر مرکز هنرهای تجسمی حوزه هنری بر دیده شدن نمایشگاه‌های هنری که در حوزه هنری برپا می‌شود، تاکید کرد و افزود: یکی از رویکردهای ما در بحث اقتصاد هنر، دیده شدن آثار هنری به نمایش درآمده در گالری‌های حوزه هنری است که کمتر تحقق پیدا می‌کند و متاسفانه شاهد حضور همیشگی عده‌ای خاص از مخاطبان هستیم.

شنبه
۱۴ مهر ۱۳۹۷ - ۲۶ محرم ۱۴۴۰ - ۶اکتبر ۲۰۱۸ - شماره ۱۱۵۳ - پیاپی ۲۴۷۱

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
قائم مقام مدیرمسئول: مسعود دهشور
سردبیر:عاطفه خسروی

تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰- پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰- پیامگیر صوتی: ۸۸۱۰۵۳۰۴
سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲ - نمابر آگهی ها: ۸۸۱۰۹۷۳۳
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱
نشانی: تهران، خیابان قائم مقام فراهانی- کوچه آزادگان شماره ۲۶
کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی:pr@smtnews.ir
آگهی: ads@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: شرکت چاپ رواق روشن‌مهر

info@smtnews.ir
www.smtnews.ir
instagram.com/smtnewspaper
telegram.me/smtnews

روزنامه صمت با ۶۳امتیاز رتبه ۲
در میان روزنامه های تخصصی مقام ۱ — عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
در میان روزنامه های اقتصادی مقام ۲ — عضو انجمن مدیران رسانه
در میان ۲۹۰ روزنامه کشور مقام ۱۸ — عضو تعاونی مطبوعات

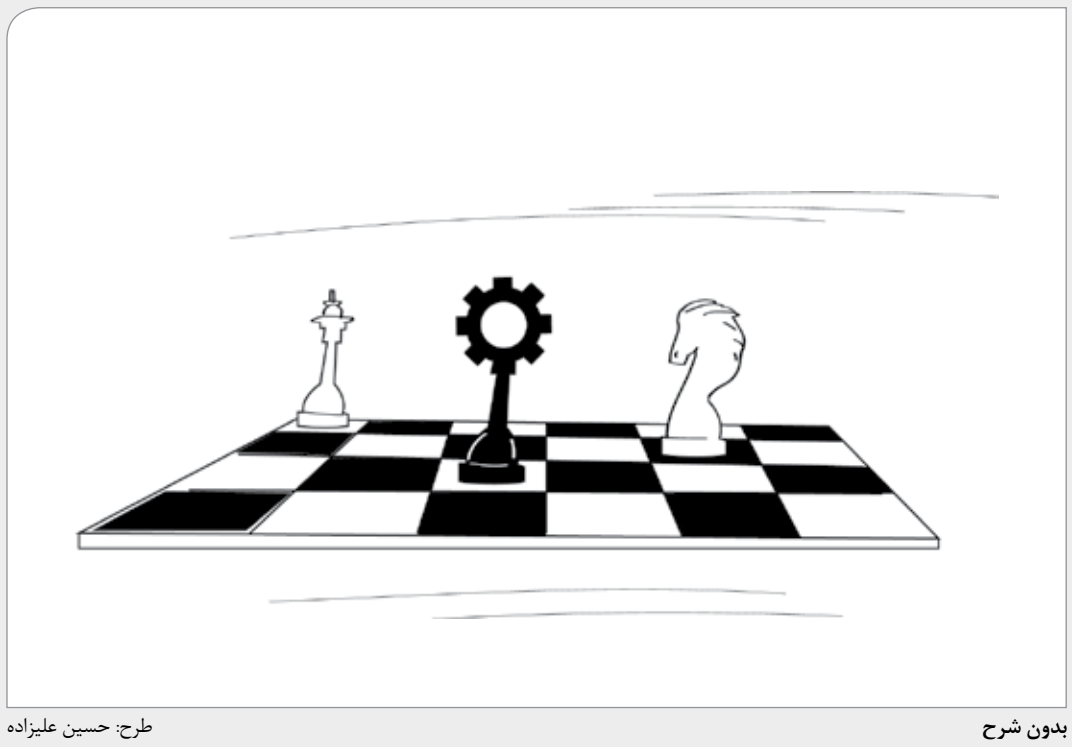
رسانه

سامانه الکترونیکی گرنت طراحی شد

مرکز توسعه فناوری اطلاعات و رسانه‌های دیجیتال وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برای سرعت‌بخشیدن به فرآیند دریافت و بررسی درخواست ناشران متقاضی گرنت سامانه الکترونیکی گرنت را طراحی کرد. به گزارش ایبنا سامانه الکترونیکی طرح حمایت از ترجمه و انتشار کتاب ایرانی بازار جهانی (گرنت) از سوی مرکز توسعه فناوری اطلاعات و رسانه‌های دیجیتال وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، طراحی و پیاده‌سازی شد و همزمان با هفتادمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب فرانکفورت ۲۰۱۸ برای استفاده ناشران خارجی، معرفی می‌شود. لیلا خضرادوست، از اعضای گروه طراحی سامانه الکترونیکی گرنت مهم‌ترین هدف طراحی این سامانه را تسهیل و افزایش سرعت جریان داوری ناشران متقاضی دریافت تسهیلات گرنت اعلام و بیان کرد: سامانه الکترونیکی گرنت، در بستر یکی از کارآترین پلتفرم‌های موجود با عنوان شیرپوینت در زمینه طراحی و پیاده‌سازی راهکارهای سازمانی ایجاد شده است. به‌گفته وی، این سامانه با صرف کمترین زمان و هزینه ازسوی گروه «راهکارهای آماده» مرکز فناوری اطلاعات و رسانه‌های دیجیتال وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی پیاده‌سازی شد. خضرادوست در تشریح عملکرد این سامانه ادامه داد: ناشران بعد از ثبت اطلاعات پروفایل خود می‌توانند درخواست خود را ثبت کنند. این عضو گروه طراحی سامانه الکترونیکی گرنت ادامه داد: ویژگی قابل‌توجه این سامانه امکان دسترسی کاربران در سایر کشورها به آن است.

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

بازارچه‌ای که هر روز آب می‌رود

دو سال پیش نخستین بازارچه دائمی صنایع دستی پایتخت افتتاح شد اما فروشگاه‌های این بازارچه هر روز آب می‌روند؛ برخی از آنها را جمع کرده‌اند، یا به فکر بستن مغازه‌های‌شان هستند.

به گزارش ایسنا، ۱۰ مهر ۱۳۹۵ نخستین بازارچه صنایع دستی پایتخت در بازار اودلاجان با حدود ۲۰ حجره‌ای که آماده و قابل واگذاری بود افتتاح شد و قرار بود این تعداد به حدود ۱۴۰ حجره افزایش پیدا کند. حالا دو سال از گشایش این بازارچه می‌گذرد و تنها چند مغازه فعال صنایع دستی در آن مشغول کار هستند. مسعود سلطانی‌فر، رئیس وقت سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری در روز بهره‌برداری از این بازارچه به صرف مبلغ ۶ میلیارد تومان برای افتتاح فاز نخست آن اشاره کرد و گفت قرار است با همین رویکرد بازسازی بخش‌های دیگر آن و حتی محله مسکونی اودلاجان ادامه پیدا کند.

تیر امسال نیز علی‌اصغر مونسان، رئیس فعلی سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری از این بازارچه بازدید و برپایی جمعه بازار فروش محصولات صنایع دستی و تبلیغات تلویزیونی را برای رونق فروش در این بازار پیشنهاد کرد؛ موضوعی که در حد یک پیشنهاد باقی ماند و برای عملی شدن آن هیچ برنامه‌ای اعلام نشد. اما معدود کسبه باقیمانده بازارچه اودلاجان معتقدند دید و بازدید مسئولان دردی از آنها دوا نمی‌کند.

▣ هیچ‌کس بانی نشد

الهام قادری، صاحب یکی از فروشگاه‌های صنایع دستی و تنها کافه بازارچه دائم صنایع دستی پایتخت درباره وضعیت آن گفت: بازارچه صنایع دستی اودلاجان مثل یک نوزاد متولد و رها شده است. برای آنکه این نوزاد شکل بگیرد و متولد شود مسئولان و نهادها تلاش کردند اما زمانی که متولد شد هیچ‌کس بانی سرپرستی از آن نشد و همه آن را رها کردند و هر کسی گفت به من مربوط نمی‌شود.

او با بیان اینکه در حال حاضر برای هر کاری به هر کسی مراجعه می‌کنیم، می‌گوید در حیطه مسئولیت من نیست، افزود: برای مثال تصمیم گرفتیم به‌منظور معرفی کافه، تابلویی سر بازارچه نصب کنیم و برای این کار به شهرداری مراجعه کردیم که گفتند ارائه مجوز این کار به سازمان زیباسازی مربوط می‌شود، به زیباسازی مراجعه کردیم، گفتند به شهرداری مربوط می‌شود و ما در یک دور باطل سرگردان شده‌ایم.

این مدرس دانشگاه همچنین درباره مبلغ ۶میلیارد تومانی که رئیس وقت سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری در روز گشایش بازارچه از آن صحبت کرد، چنین اظهار نظر کرد: این مبلغ به ۲ میلیارد تومان رسید. سال گذشته اعلام کردند مدارک‌تان را ارائه کنید، به هر مغازه ۱۰۰ میلیون تومان وام می‌دهیم. محمد مختاری، یکی دیگر از صاحبان فروشگاه‌های صنایع دستی در این بازارچه که از بازماندگان کاسبان اهل اصفهان است و همچنان در اودلاجان فعالیت می‌کند معتقد است باید برای این بازارچه تبلیغ شود. او که ماهانه ۲میلیون تومان برای اجاره فروشگاهش در اودلاجان می‌پردازد، گفت: اوایل که بازارچه گشایش یافت، بیشتر صاحبان فروشگاه‌ها اصفهانی بودند اما بعد از مدتی بسیاری از آنها برگشتند و فکر می‌کنم در حال حاضر فقط من و یکی دیگر از اصفهان در این بازارچه مانده‌ایم. من هم تصمیم گرفته بودم پیش از عید جمع کنم اما پیشنهاد دادند تا عید صبر کنم که پذیرفتم و بعد از آن هم مسئولان گفتند قول می‌دهیم شرایط خوب شود و بمانید که فعلا مانده‌ایم.

▣ مهم‌ترین دلیل رونق نگرفتن

اما ابوالقاسم حیدری، مدیر اجرایی هیات امنای بازارچه اودلاجان معتقد است وضع اقتصادی کشور طوری نیست که صاحبان فروشگاه‌های صنایع دستی ماهانه ۵ میلیون تومان فروش داشته باشند.

او با بیان اینکه وضعیت اقتصادی مردم مهم‌ترین دلیل رونق نگرفتن نخستین بازارچه صنایع دستی پایتخت است، افزود: در وضعیت اقتصادی فعلی، صنایع دستی جایی در سبد اقتصادی مردم ندارد. اگر شرایطی به‌وجود می‌آمد که صنعتگران برای فعالیت در فروشگاه‌ها وارد عمل می‌شدند و فضایی مانند میدان امام اصفهان فراهم می‌شد، وضعیت فرق می‌کرد اما متاسفانه صنعتگران ما توان مالی برای پرداخت اجاره حتی ماهی ۵۰۰ هزار تومان را هم ندارند و می‌گویند اگر مغازه را رایگان در اختیار ما بگذارید برای فعالیت اقدام می‌کنیم اما مغازه‌ها هم مالک دارد.

مدیر اجرایی هیات امنای بازارچه اودلاجان همچنین اظهار کرد: در حال حاضر بحث این است که بازارچه اودلاجان را به جمعه بازار تبدیل کنیم تا مردم بیشتری در آن تردد کنند. آقای مونسان هم در آخرین بازدید به این موضوع اشاره کرد اما به‌طور عملی اتفاقی نیفتاده و فقط به حرف ختم شد.

او همچنین درباره تبلیغ برای بازارچه اظهار کرد: به صنعتگر می‌گوییم بیا مغازه بگیر، جواب می‌دهد اینجا که فروش ندارد برای چه باید این کار را انجام دهم؟ به صاحب مغازه می‌گوییم اجاره نگیر پاسخ می‌دهد پس چه کار کنم؟ هر قدر هم که ما از کل ایران برای بازدید از این بازارچه دعوت کنیم و مردم بیایند فروشگاه‌ها را تعطیل ببینند، هیچ اتفاقی نمی‌افتد. با چنین وضعیتی اگر بخواهیم برای بازارچه تبلیغ کنیم، تبلیغ منفی است. مغازه‌ها باید باز شود سپس برای آن تبلیغ کنیم.

مدیر اجرایی هیات امنای بازارچه اودلاجان درباره ۶ میلیارد تومانی که رئیس وقت سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری از آن در آیین گشایش بازارچه سخن گفته بود نیز گفت: چنین مبلغی در کار نیست. ما از روز نخست هم با آقای سلطانی‌فر طرف نبودیم و او به‌عنوان بازدیدکننده به اودلاجان دعوت شد و در آیین گشایش حضور پیدا کرد. چنین صحبت‌هایی حالت مانور مطبوعاتی داشت و برای بازارچه هم بازتابی نداشت که اگر داشت، وضعیت بازارچه این طور نبود.

یادداشت

یک پیروزی مهم حقوقی بین‌المللی برای ایران

کامبیز نوروزی- حقوقدان: رای دیوان بین‌المللی دادگستری لاهه علیه ایالات متحده امریکا ابعاد حقوقی گوناگونی دارد و یک پیروزی حقوقی- سیاسی برای ایران است. غیر از تمام آثار حقوقی این رأی که جای بحث زیادی دارد، کمترین ارزش تصمیم دیوان است که به شکل بی‌سابقه‌ای حکایت از مشروعیت نداشتن اقدامات امریکا در اعمال تحریم‌ها علیه ایران دارد. از نظر من مهم نیست که این تصمیم در نهایت به توقف تحریم‌های یکجانبه یا محدود کردن آنها می‌انجامد یا نه. چه بسا که امریکا باز هم به اتکای قدرت غیرقانونی خود همچنان به اعمال تحریم‌ها اصرار کند. مهم این است که براساس یک سند مهم حقوقی بین‌المللی (تصمیم دیوان بین‌المللی دادگستری) مشروعیت نداشتن رفتار امریکا در موضوع تحریم‌ها مورد تایید قرار می‌گیرد. در کشمکش‌های سیاسی همین بسیار مفید و قابل استفاده است. از طرفی این تجربه نشان می‌دهد که اگر ایران در رفتار بین‌المللی خود اصول و قواعد روابط بین‌الملل و حقوق بین‌الملل را رعایت کند، می‌تواند تا حدی همسویی نهادهای بین‌الملل و کشورهای دیگر را به‌دست آورد و برای پیشبرد منافع ملی از آنها بهره‌برداری کند. رفتارهای نامتعارفی که با قواعد حقوق و روابط بین‌الملل نمی‌خوانند و حتی در افکار عمومی جهانیان هم تصویری تباه و منفی و جنگ‌طلب از ایران به نمایش می‌گذارند، قادر به تامین منافع ملی کشور نیستند. از نکات جالب توجه این رأی این است که به اجماع قضات دیوان صادر شده است؛ یعنی قاضی امریکایی عضو هیات قضات نیز به سود ایران رأی داده است؛ ساده‌ترین معنای این اجماع این است که امریکا از قواعد مسلم و تردیدناپذیر تخطی کرده است.

خبر

پروفسور کیوان مزدا؛ از آبادان تا پاریس

سفارت فرانسه در ایران یاد پروفسور کیوان مزدا، جراح برجسته ایرانی-فرانسوی ستون فقرات که به‌تازگی درگذشت را گرامی داشت. به گزارش ایرنا، در توییت سفارت فرانسه درباره پروفسور کیوان مزدا نوشته شده است: پروفسور کیوان مزدا، جراح برجسته ایرانی-فرانسوی ستون فقرات، در کمال تاثر به دیار باقی شتافت، ایشان همکاری تنگاتنگی با زنجیره امید از مخاطبان بخش فرهنگی سفارت داشت. در ادامه این مطلب آمده است: ایشان چندین بار در سال برای انجام جراحی‌های نیکوکارانه روی کودکان دچار انحراف ستون فقرات به ایران سفر می‌کرد. روحشان شاد. کیوان مزدا یکی از برجسته‌ترین جراحان ستون فقرات دنیا و رئیس بخش ارتوپدی اطفال بیمارستان روبرت دوبره پاریس بود. کیوان مزدا معروف به پدر ستون فقرات، در ۳۱ مرداد ۱۳۲۸ در شهر آبادن متولد شد. او تا ۷سالگی در ایران بود و سپس به فرانسه مهاجرت کرد. او تحصیلات پزشکی جراحی ارتوپدی و فلوشیپ جراحی ستون فقرات را در پاریس گذراند و به‌واسطه هوش و پشتکار فوق‌العاده از مشهورترین جراحان ستون فقرات دنیا شد. کیوان مزدا با خدماتی که برای کودکان در ایران انجام می‌داد، ثابت کرد که هیچ گاه هموطنانش را فراموش نکرده است.

خدمات رفاهی تازه به اهالی هنر در راه است

مدیرعامل صندوق اعتباری هنر از ارائه خدمات رفاهی به اهالی فرهنگ، هنر و رسانه در آینده نزدیک خبر داد.

به گزارش ایرنا، سید حسین سید زاده به دنبال اعزام هنرمندان، نویسندگان و روزنامه نگاران آسیب دیده از زلزله سال گذشته غرب کشور به مشهد مقدس، گفت: صندوق اعتباری هنر به عنوان مهم ترین نهاد حمایتی از جامعه فرهنگی و هنری کشور در نظر دارد در کنار خدمات حمایتی خود سرفصل جدیدی را به امور رفاهی اختصاص دهد. وی افزود: سال گذشته نیز به منظور ایجاد زمینه برای رفاه حال اصحاب فرهنگ، هنر و رسانه و استفاده بهینه از ظرفیت‌های مراکز اقامتی و پذیرایی ارزان برای اعضای صندوق با شرکت ملی سفر کارت تفاهمنامه همکاری منعقد کرد که خوشبختانه با استقبال خوب اعضای صندوق روبه‌رو شد. مدیرعامل صندوق اعتباری هنر با اشاره به اعزام ۵۲ نفر از هنرمندان مناطق زلزله زده سرپل ذهاب به مشهد مقدس گفت: بعد از زلزله مهیب آبان ۹۶ و مشکلات عدیده هموطنان آسیب دیده از زلزله، در دو سفر به این منطقه از نزدیک در جریان مسائل و مشکلات اهالی فرهنگ، هنر و رسانه قرار گرفتیم و بر این اساس تسهیل و تسریع در ارائه خدمات به اهالی فرهنگ، هنر و رسانه سرپل ذهاب در دستور کار قرار گرفت. به گفته وی تاکنون ۱۶۰ نفر از خدمات بیمه تامین اجتماعی و ۳۳۰ نفر از هنرمندان، نویسندگان و روزنامه نگاران آسیب دیده از زلزله و افراد تحت تکفل‌شان به طور رایگان از بیمه درمان تکمیلی برخوردار شده اند. سید زاده افزود: با توجه به تألمات روحی و روانی اهالی فرهنگ، هنر و رسانه سرپل ذهاب، کاروان زیارتی متشکل از ۹۰ نفر از هنرمندان، نویسندگان و روزنامه نگاران آسیب دیده از زلزله و خانواده آنها به مدت ۶ روز به مشهد مقدس اعزام شدند. وی ابراز امیدواری کرد صندوق اعتباری هنر با تدوین برنامه ها و سیاست‌های جدید بتواند در کنار گسترش کیفی و کمی خدمات حمایتی خود با ارائه خدمات رفاهی موجبات آرامش و نشاط فعالان فرهنگی و هنری کشور به ویژه در نقاط کم‌برخوردار را فراهم آورد.

جدول

افقی:
۱- بخشی از علم ریاضی - آخر و انتها
۲- غربال ساختمانی - ترسو - ساده و بی‌آلایش
۳- ربودن - تیردان - ابزاری برای بریدن
۴- گیسوی ستوران- عاقل و خردمند - سنگ و آهن تیزکننده
۵- نخستین سلسله ایرانی - بین زانو و مچ پا - توالی ضربات موزون در آهنگ - الفبای موسیقی
۶- گرما - واحد سنجش نیروی الکتریکی
۷- خم کاغذ - مکان - بدون اسم
۸- سوره ۹۱ قرآن - پسوند هواداری
۹- واله و سرگشته - دشنام - مقیاس سطح
۱۰- فلز مغناطیسی - از ایلخانان مغول ایرانی
۱۱- مخفف هستم - ضمیر و درون انسان - خورشید عالمتاب - اصطلاحی در فیلم‌برداری
۱۲- ضمیر مؤدبانه - کلام آشنایی - راه باریک زیرزمین
۱۳- درخشان‌تر - رها و بی‌قید - چین‌وچروک پوست
۱۴- جنبش فیزیکی - عنصر الماس - خوش سیما
۱۵- واحد پولی است - کتابی از ویکتور هوگو

عمودی:
۱- بغض و کینه - از شعرا و مرثیه‌سرایان اوایل دوره صفویه
۲- بالای بدن - سودمند برای انجام کاری - سپاسگزار و شاکر
۳- الفت و دوستی - بلی روسی - ستاره کم‌نور - از قبایل صدر اسلام
۴- جواهرات غیر اصلی - صف و ردیف - بخشش - مطیع
۵- کارشناس آثار و اشیای دیرینه - مذکر
۶- زیارت خانه خدا - نفی تازی - فلز زرد گرانبها
۷- سرزمینی در جنوب غربی چین - باریکی و ظرافت
۸- دلیل و انگیزه - علامت تجاری
۹- خودداری از اقرار - سرپیچی از قول
۱۰- نوعی ساعت قدیمی - از درختان- اثر رطوبت
۱۱- جسم مایع مرکب از اکسیژن و هیدروژن- اختراع واندپل امریکایی در سال ۱۸۸۴ میلادی
۱۲- پرش عصبی - آنچه مورد به ملت است - کلمه همراهی - میان بهشت و دوزخ
۱۳- نوک مثلث - فاقد انبوهی - شماره نخستین - اشاره به نزدیک
۱۴- از قمرهای سیاره زحل - از توابع گرمسار- مورد پسند نیست
۱۵- نام دو فرشته مغضوب الهی - خرسند

